

Monogràfics #9
Polítiques d'Infància i
Família a escala local
a Europa. Volum II

CIIMU
*institut d'infància
i món urbà*

Monogràfics #9

Polítiques d'Infància i Família
a escala local a Europa
Volum II

Direcció: Cristina Brullet
Equip d'investigació: Beatriz Ballestín, Raquel Moreno, Marta Fernández

© CIIMU, Barcelona, 2002
Edita: Institut d'Infància i Món Urbà (CIIMU)
Pg. de la Vall d'Hebron, 171
Edifici del Teatre
08035 Barcelona

Dipòsit legal B-54511-2007
ISSN 1579-2307

Amb el suport de l'Organisme Autònom Flor de Maig. Diputació de Barcelona

<http://www.ciimu.org>

Reservats tots els drets. No es permet la reproducció sense el permís de l'editor

POLÍTIQUES D'INFÀNCIA I FAMÍLIA A ESCALA LOCAL A EUROPA

Volum II : INFORME DE CIUTATS

Capítol 1:	REGNE UNIT _____	2
	Informe de la ciutat de Knowsley i de 9 ciutats del Great London (Barking, Bromley, Camden, Croydon, Enfield, Harrow, Hounslow, Kingston, Lewisham i Richmond)	3
	<i>Adreces web</i>	29
Capítol 2:	FRANÇA _____	30
	Informe de la ciutat de París	31
	Informe de la ciutat de Lilla	47
	Informe de la ciutat de Montpeller	54
	Informe de la ciutat d'Arles	65
	<i>Adreces web</i>	70
Capítol 3:	ITÀLIA _____	71
	Informe de la ciutat de Roma	72
	Informe de la ciutat de Bolonya	79
	Informe de la ciutat de Prato	95
	Informe de la ciutat de Trento	103
	<i>Adreces web</i>	
Capítol 4:	ALEMANYA _____	104
	Informe de la ciutat d'Essen	105
	Informe de la ciutat de Saabrücken	113
	<i>Adreces web</i>	124
Capítol 5:	SUÈCIA _____	125
	Informe de la ciutat de Stockholm	126
	Informe de la ciutat de Malmö	131
	<i>Adreces web</i>	135

Capítol 1: REGNE UNIT

Informe de la ciutat de Knowsley i de 9 ciutats del
Great London (Barking, Bromley, Camden, Croydon, Enfield,
Harrow, Hounslow, Kingston, Lewisham i Richmond)

10 BOROUGS DE LONDON I LA CIUTAT DE KNOWSLEY

REGNE UNIT	(1996)
Barking	153.700
Bromley	295.600
Camden	189.100
Croydon	333.800
Enfield	262.600
Harrow	210.700
Hounslow	205.800
Kingston	141.800
Knowsley	154.000 (1997)
Lewisham	241.500
Richmond	179.900

Vegeu plànols i descripció dels territoris dels boroughs de Londres al Volum IV: Regne Unit. Documentació Municipal.

A) SERVEIS PER A LA PETITA INFÀNCIA

1. Childminders - Mainaderes al domicili propi (registrades)

Les *childminders* tenen cura dels infants de menys de 8 anys a la seva pròpia llar¹. Com a màxim es poden fer càrrec de sis infants alhora, dels quals només fins a tres poden tenir menys de 5 anys. La majoria d'elles treballen amb tres nens per sota els 5 anys i tres nens fins els 7 anys. En el cas dels bebès, només estan autoritzades a atendre'n dos com a màxim per grup. Els propis fills de la cuidadora són comptats dins el grup d'infants atesos. Les *childminders* que treballen amb una assistent poden tenir cura d'un nombre més elevat d'infants per grup (no s'especifica quin és el nombre màxim permès en aquest cas).

Les *childminders* tenen com a objectius la supervisió i la socialització dels infants; han de ser provisoros de cura, diversió i aprenentatge per l'infant. Treuen el màxim profit dels parcs locals, els espais de joc, les ludoteques, els grups *drop-in* i els centres comunitaris. Amb elles (o ells) els infants tenen l'oportunitat de fer bons amics amb els altres infants que també són atesos. Normalment, recorren a elles les parelles on ambdós membres treballen o estudien fora de casa. Són força escollides pels pares de minories ètniques.

Les mainaderes són flexibles en relació amb les hores de treball ja que el seu règim és autònom i elles mateixes decideixen el seu horari laboral en funció de les seves necessitats o les de les famílies dels nens/es que cuiden. Normalment l'horari sol ser de 8:00 a.m. a 6 p.m.. Algunes treballen també els caps de setmana. Els pares i mares han

¹ Concretament, estan obligades a registrar-se i a ser inspeccionades per l'Ofsted les mainaderes que cuiden infants menors de 8 anys, tot i que de fet moltes *childminders* cuiden infants més grans d'aquestes edats.

de negociar amb la persona que ofereix el servei l'horari i les condicions. Hi ha la possibilitat de contractar horari parcial, que inclou anar a recollir i/o portar els nens a escola, o portar-los a un *playgroup*. Els preus del servei poden variar molt d'una zona a una altra, la majoria de *childminders* cobren entre 60 i 120 lliures a la setmana per cada nen quan el servei és de jornada completa (*full-time*).

Respecte a les característiques del personal, no es requereix una qualificació determinada per poder registrar-se com a *childminder*, malgrat un nombre elevat d'Ajuntaments organitzen els seus propis cursos de qualificació. Així, poden obtenir el *Certificate in Childminding Practice*, expedit pel CACHE en associació amb la *National Childminding Association*. Cada vegada són més comuns els cursos disponibles a través de la *Open University*. Estan registrades per la seva autoritat local i són inspeccionades cada any. De fet, han de registrar-se abans de començar a treballar amb els infants, el que significa que es fan controls (de la casa que fa de guarderia i de les persones que hi viuen) per assegurar que les condicions (sanitàries, organitzatives, etc.) són correctes.

El Govern Central, a través de l'*Ofsted (Office for Standards in Education)*, és l'encarregat de supervisar i controlar aquest servei (es fa una inspecció completa cada any), tot proveint de guies les autoritats locals (concretament el Departament de Serveis Socials) per tal que aquestes puguin aconseguir millor el seu rol regulador que està establert a la *Children Act 1989*.

2. Nannies – Mainaderes a la llar de l'infant (no registrades)

Les *nannies* atenen els infants a domicili. Les que compten amb formació específica (aquesta formació no és obligatòria) proporcionen una cura d'alta qualitat i professionalitat. Poden cuidar infants de qualsevol edat, i sovint fan un horari flexible adaptat a les hores de treball de la família. A les famílies se'ls demana que proporcionin a les *nannies* unes bones condicions de treball, un salari raonable i que els hi facin les assegurances corresponents.

A diferència de les *childminders*, les *nannies* no estan registrades ni són inspeccionades per l'*Ofsted*, per tant la *Childcare Tax Credit* no està disponible per ajudar les famílies a pagar els costos del servei. Les *nannies*, però, estan cobertes per les regulacions del Salari Mínim Nacional. Hi ha diferents tipus de *Nannies*:

Live-in nannies: Corresponen a aquelles que pernocten a la casa de l'infant o els infants que cuiden i, per tant, necessiten una habitació privada i menjar a banda del salari.

Daily Nannies: Vénen durant unes hores a casa de la família per atendre l'infant.

Nanny-share: Nanny compartida per més d'una família, i que atén cadascuna d'elles a temps parcial, o per temporades alternades. Quan una *Nanny* cuida els fills de més de dues famílies alhora, és requerida per l'*Ofsted* per registrar-se com a *childminder*.

3. Pre-school (Playgroup) – Serveis pre-escola / Parvulari

Els grups de pre-escolar, també coneguts com *playgroups* o *playschools*, estan pensats per a què els nens/es aprenguin i juguin en petits grups, sovint a prop de casa seva. Els seus objectius són de socialització i de supervisió, però també lúdics: es tracta de proporcionar formació a través del joc. Poden estar organitzats tant per associacions de pares i comunitàries (parroquials, etc.), com per entitats privades, com pels departaments de serveis socials directament (en aquest últim cas, la majoria de vegades es crea el servei pensant en els infants en risc o desavantatge social).

Estan registrats a l'Ajuntament corresponent i són inspeccionats (tant pel que fa als educadors com pel que fa a les instal·lacions) cada any. Algunes *Pre-schools* proporcionen formació precoç gratuïta (adquisició d'habilitats que faciliten l'entrada al sistema educatiu) que és registrada i inspeccionada per l'*Ofsted*. Com a mínim la meitat del personal ha d'estar format per treballar amb infants. I també es requereix que hi hagi una persona responsable per cada vuit infants d'entre 3 i 5 anys, i una altra per cada quatre infants d'entre 2 i 3 anys. La majoria de *Pre-schools* tenen places per un nombre de nens i nenes que oscil·la entre els 10 i els 20. No hi hauria d'haver més de 26 infants per aula.

La majoria d'aquests espais funcionen durant sessions que duren al voltant de dues i tres hores, tot i que alguns estan oberts durant tot el dia. Normalment els nens fan sessió de matí o bé de tarda. De vegades hi ha dues sessions al dia cinc dies per setmana, i de vegades el servei només obre una o dues vegades a la setmana. El període de funcionament sol coincidir amb el calendari escolar. El personal del *Pre-school* treballa amb els infants en solitari però ocasionalment poden ser ajudats pels pares, que tenen en aquests espais un punt de trobada. Ofereixen als infants un ampli ventall d'activitats lúdiques i moltes oportunitats per l'aprenentatge. Alguns pares decideixen portar els seus fills al servei de pre-escolar acompanyats d'una mainadera (*childminder*), o consideren altres tipus de servei, com per exemple l'escola maternal (*nursery class/school*).

Els serveis de pre-escolar tenen un cost d'entre 2 i 5 lliures per sessió però molts hi inclouen educació precoç a temps parcial gratuïta per nens de quatre anys, i ara fins i tot per nens de 3 anys, finançada pel govern. En aquest sentit, des del setembre del 2000, la formació dels nens i nenes que assisteixen als centres de pre-escolar finançats pel govern està orientada cap a l'assoliment d'una sèrie d'objectius homologats (*Early Learning Goals*). Tot seguint una planificació acurada, els infants reben els estímuls i la formació per desenvolupar habilitats com la parla, l'escolta, la constància, la concentració, el treball en grup i la cooperació amb altres infants. També han d'aprendre les nocions de lectura, escriptura i numeració que els prepararan pel *Key Stage 1*. El finançament també pot córrer, de manera parcial, a càrrec de subvencions dels Ajuntaments (*local grants*), de les administracions regionals, i també d'entitats privades i organitzacions no governamentals.

4. Nurseries – Guarderies / Escoles bressol / Parvulari

Les *nurseries* estan pensades per tal que els infants menors de 5 anys aprenguin i es diverteixin en grup mentre els seus pares treballen o estudien. Així, atenen tant bebès, com els infants que comencen a caminar (*toddlers*) com els de 3 i 4 anys. Algunes d'elles formen part dels serveis que atenen infants majors de 5 anys.

La majoria de *nurseries* estan registrades a l'autoritat local i són inspeccionades cada any. Normalment resten obertes durant tot el dia i només tanquen algunes setmanes de l'any. També es poden trobar guarderies que ofereixen places a temps parcial: aquestes places estan organitzades en sessions de matí i de tarda. Generalment, però, el seu horari de treball es troba a la franja 8:30 am – 6 pm., tot i que poden oferir diferents horaris que atenguin les necessitats dels pares amb horaris de treball canviants.

Les *nurseries* són portades per un equip o plantilla coordinada, la meitat de la qual ha rebut formació específica, i les activitats es plantegen i es planegen amb la finalitat d'ajudar els nens/es a gaudir de l'aprenentatge. Així, als nens se'ls implica en activitats relacionades amb el joc, l'aprenentatge de noves habilitats i la interacció per tal de fer amics. En teoria, hi ha d'haver un adult per cada quatre nens d'entre 2 i 3 anys, i un altre per cada tres nens menors de 2 anys. La majoria de *nurseries* tenen places per acollir entre 26 i 40 nens/es, però n'hi ha de més grans i també de més petites. Els infants normalment es divideixen en diferents nivells d'edat.

En qualsevol cas, hi ha diferents tipus de *nursery* amb diferents maneres de funcionar, per la qual cosa s'adverteix als pares que s'informin molt bé de les possibilitats més adequades a les seves necessitats. Les *nurseries* poden ser d'iniciativa pública local, o cooperatives, o bé a càrrec de companyies privades, o en partenariat entre les empreses i les autoritats locals, o entre les empreses i les companyies privades. Els tipus més comuns són els següents:

-Private Nursery: Guarderia privada, és la més comuna de trobar al Regne Unit.

-Local Authority Nursery: Guarderia municipal, adreçada preferentment als nens/es del municipi en qüestió.

-Public / Local Authority Day Nursery: Guarderia municipal que ofereix atenció a temps complert o parcial als infants considerats de necessitats especials per causa d'alguna discapacitació o mancança en el seu desenvolupament, o bé en base a les circumstàncies socioeconòmiques de la família. Les Day Nurseries també poden ser proveïdes amb iniciativa privada o procedent del tercer sector (*charities, communities*).

-Community / Voluntary nursery: Les guardèries comunitàries són de titularitat mixta entre l'autoritat local i una cooperativa que inclou tant l'equip de treball com els pares. En el cas de les "Voluntary", la titularitat és compartida amb el tercer sector (*non-profit*). Acostumen a rebre finançament públic, per la qual cosa la matrícula és més assequible en comparació amb les privades. Fins i tot en els casos més greus de precarietat econòmica de la família s'ofereixen places gratuïtes.

-Workplace nursery: Guarderia organitzada per les empreses i que només atén els infants dels seus treballadors. Les empreses que ofereixen aquest servei tradicionalment pertanyen al gremi de les manufactures i la indústria tèxtil.

Les despeses d'una guarderia varien bastant segons les àrees: l'esperable és pagar entre 80 i 180 lliures per nen i setmana. Si la guarderia forma part del *Early Years Development and Childcare Plan*, llavors rebrà una subvenció que li permetrà de proveir places a temps parcial gratuïtes (sense incloure ni els àpats ni les excursions) durant els tres cursos abans que l'infant arribi a l'edat d'escolarització obligatòria. De la mateixa manera que succeïa amb els *Playgroups*, des del setembre del 2000, la formació dels nens que assisteixen als centres de pre-escolar finançats pel govern està orientada cap a l'assoliment dels objectius homologats sota l'epígraf de *Early Learning Goals*.

Les *Crèches* fan les mateixes funcions que les *nurseries*, amb un èmfasi més en la funció de supervisió que no pas en la de socialització, però amb la característica específica que estan adreçades als pares i mares que estudien i necessiten ajuda mentre assisteixen a les classes, especialment aquells que estan matriculats en algun programa d'educació o preparació d'adults. Així, usualment estan ubicades prop de les empreses que fan els cursos de formació o de les universitats a les quals assisteixen els pares (*Vid. CD Rom Mannheim*).

5. Nursery Schools and Classes – Jardí d'infància/Escola infantil/Parvulari

Les *Nursery classes* i *Nursery schools* proveeixen d'educació pre-escolar als infants de 3 i 4 anys. Ofereixen atenció a temps complet i parcial, i el personal d'atenció està format per mestres i auxiliars. Es troben registrades i són inspeccionades.

Les *Nursery classes* formen part de les escoles de primària, per això també se les anomena **Reception classes** quan pertanyen a escoles de primària públiques. Són les pròpiament destinades a nens/es de 3-4 anys. Els nens i nenes que assisteixen a les *nursery classes* i *nursery schools* tenen l'oportunitat de jugar i d'aprendre conjuntament amb altres infants, i, per tant, d'adquirir habilitats que els hi proporcionaran una facilitat d'adaptació a l'entrada de l'escolarització obligatòria. Les **Reception classes**, però, tenen una orientació d'atenció a la infància amb necessitats educatives especials, tot fent les mateixes funcions que una *Public Day Nursery*.

Les *Nursery schools* són serveis independents de les escoles de primària destinats a nens menors de 5 anys, tot i que n'hi ha que també atenen infants menors de 3 anys. Algunes són privades i d'altres pertanyen a l'administració pública. Així, aquestes últimes són gratuïtes amb l'excepció dels àpats i les excursions, que han de ser abonats per les famílies. En el cas de les privades, els preus varien enormement depenent de si el servei és totalment privat o pertany al sector del voluntariat. De totes maneres, sovint ofereixen places a temps parcial gratuïtes per determinats infants de 4 anys, i últimament també pels de 3 anys, subvencionades pel govern britànic.

L'equip d'educadors de les *nursery schools* finançades públicament ha d'estar compost com a mínim per 2 adults per cada 20 nens, dels quals un d'ells ha de ser mestre d'educació infantil qualificat i l'altre pot ser un auxiliar també qualificat. En el cas de

les *nursery classes* públiques, la ratio és 2 adults per cada 26 nens/es. Pel que fa a les *nursery schools privades*, la ratio és la mateixa que a les públiques quan el director està fa tasques d'atenció directa als infants, i és de 2 adults per cada 26 nens/es quan n'està exclòs.

Els horaris de funcionament de les *nursery schools* es troben entre les 9 am i les 3:30 pm. Alguns nens hi assisteixen a temps parcial, el que significa que fan una sessió de matí o bé de tarda amb una durada aproximada de dues hores i mitja. Malgrat la majoria d'elles tanquen durant les vacances (poden fer-ho com a mínim 13 setmanes a l'any), algunes de privades es mantenen obertes durant el període vacacional.

Aquests serveis, quan tenen finançament públic, inclouen la consecució dels objectius establerts per l'administració pública i consignats mitjançant els *Early Learning Goals* (vid. més amunt).

6. Mother's Helps – Ajudants de la mare

Les "Ajudants de la mare" són persones que treballen dins les llars familiars i atenen la família en un sentit que va més enllà de l'estricta cura dels infants perquè també fan treball domèstic (com per exemple cuinar o anar a comprar). Les "Ajudants de la mare" poden residir amb la família o bé anar a la casa regularment. Aquestes persones no reben cap formació específica, per la qual cosa des de l'administració i les entitats d'informació es recomana que no se les deixi soles a càrrec dels infants.

7. Au Pairs

Una (o un) *Au Pair* és una persona jove d'entre 17 i 27 anys que ve d'un altre país i viu com a membre d'una família per aprendre anglès. Les normes establertes per la *Home Office* fixen un màxim de 5 hores diàries de dedicació al treball domèstic "lleuger" (*light*) i de cura dels infants a canvi d'una habitació, dos dies complerts lliures i un salari d'entre 35 i 40 lliures a la setmana. El servei d'*Au Pair* no pot durar més de dos anys amb la mateixa persona. Normalment les *Au Pairs* no solen tenir cap titulació relacionada amb l'atenció als infants, i per això les autoritats recomanen no deixar l'*Au Pair* sola al càrrec d'infants en edat preescolar.

8. Job / Childcare Sharing – Treball i cura compartida dels infants

Acord entre els cuidadors (els pares, normalment) de diverses famílies per compartir la cura dels infants de manera que cada mitja jornada, o cada X temps, sigui una de les famílies la que cuidi dels nens. Es demana un registre d'aquest servei informal a la *Childcare Registration Unit* de l'autoritat local. Si hom cuida d'un infant a casa seva per més de dues hores al dia a canvi d'un pagament, llavors és requerit per llei que es registri com a "*childminder*".

B) SERVEIS EXTRAESCOLARS PER A LA INFÀNCIA

1. Out of School Services (Kid's Clubs) – Serveis extraescolars

Els serveis extra-escolars estan destinats als nens/es en edat escolar tot proporcionant-los un espai per jugar, aprendre i divertir-se en grups. Usualment s'ubiquen a les mateixes escoles de primària o a prop d'elles, i la majoria s'han establert amb la finalitat d'ajudar les famílies on els ambdós progenitors treballen.

Aquests serveis poden ser registrats a l'autoritat local en els casos en què tenen cura d'infants menors de 8 anys durant més de dues hores al dia, i són igualment inspeccionats un cop l'any. Funcionen fora de l'horari escolar i són portats per un equip de monitors (*playworkers*). Normalment es planifiquen activitats que ajuden els infants a aprendre, jugar i relaxar-se amb els seus amics. Els monitors sovint passen per l'escola a recollir els infants. Hi ha diferents tipus de serveis extra-escolars. Els més comuns són aquests:

-Breakfast clubs: Clubs d'esmorzar; funcionen tots els matins abans de començar les classes per tal que els infants esmorzin junts.

-One o'clock clubs: "Clubs de la 1", servei extra-escolar especialment popular durant l'estiu, es tracta de centres que ofereixen espais per activitats lúdiques d'interior i a l'aire lliure per infants menors de 5 anys acompanyats.

-After school clubs: Clubs d'activitats extra-escolars; oberts a les tardes, entre les 3:30 pm i les 6 pm.

-Holiday playschemes: Grups d'esplai que funcionen durant les vacances escolars, amb un horari aproximat d'entre 8:30 am i 6 pm.

Almenys la meitat de la plantilla que es dedica a aquests serveis ha de ser personal format, i hi ha normes referents a la *ratio* d'adults depenent de les edats dels infants atesos. Cal afegir que alguns serveis extra-escolars normalment no necessiten ser registrats, per exemple, aquells que s'adrecen a nens de vuit anys en amunt. La major part dels infants que són atesos per aquests serveis tenen una edat compresa entre els 5 i els 11 anys. Alguns d'ells proveeixen places per nens de 3 i 4 anys destinades a complementar (*fit around*) l'educació pre-escolar i el jardí d'infància. Alguns serveis tenen previstes places per nens de 10 a 14 anys.

Els preus d'aquests serveis estan entre les 15 i les 40 lliures per nen i setmana en el cas de les activitats estrictament extra-escolars, i d'entre 35 i 90 lliures per les activitats d'esplai durant les vacances (*holiday playschemes*).

Al borough de Bromley (London) s'estan creant nous serveis i noves places per activitats extraescolars gràcies al treball en partenariat amb associacions d'habitatge (*housing associations*), escoles, empresaris, i a través de subvencions procedents de la loteria *New Opportunities Fund* (NOF), i la *Single Regeneration Budget* (SRB), entre d'altres finançaments.

A Bromley, les activitats extra-escolars durant el curs estan organitzades als **Your Time Clubs**. Inclouen el desenvolupament del joc, les arts, l'esport, la cuina..., i l'oportunitat de relaxar-se i veure la TV. També hi ha disponibles aules d'estudi per a què els infants puguin fer els deures. Als pares i mares se'ls hi dóna l'oportunitat de participar-hi de forma remunerada o voluntària com a monitors. A més, poden estalviar-se fins el 70% del cost del servei gràcies al *Working Families Tax Credit*.

Fun Camps ofereixen activitats d'esbarjo durant les vacances d'estiu, tot integrant una provisió específica d'activitats per nens amb necessitats educatives especials. Fins i tot hi ha espais pensats específicament per aquests infants: **Fun Camps Xtra**. Aquests espais exigeixen que hi hagi un adult per cada dos infants de 5 a 16 anys amb severes dificultats d'aprenentatge. Tota la plantilla té titulació per atendre aquests infants i ha estat entrenada internament per assegurar la professionalitat i la qualitat del servei.

2. Out of School Development Adviser – Servei d'Assessorament al desenvolupament d'activitats extraescolars

Servei de suport a les iniciatives de creació de serveis extraescolars (*before and after school clubs, holiday schemes...*) endegada al borough de **Kingston (London)**. S'ofereix assessorament tant als clubs i espais que ja existeixen com als que encara són un projecte per realitzar.

Els impulsors de nous serveis extraescolars són recolzats mitjançant:

-Funding: Informació sobre les vies d'obtenir subvencions, així com ajuda per omplir les sol·licituds i confeccionar els projectes i plans de viabilitat.

-Marketing: S'ofereix ajuda per donar a conèixer l'entitat amb publicitat i plans de difusió i comunicació.

-Quality: Guiatge i avaluació per tal d'acomplir els nivells de qualitat exigibles a cada servei. Suport per la planificació.

-Recruitment: S'ofereix suport pel reclutament i la selecció de personal adequat, des d'assessorament per anunciar les ofertes fins al suport per realitzar les entrevistes de treball i l'avaluació dels candidats.

I en el cas dels serveis existents, el suport consisteix en:

-Training: Distribució d'informació sobre la formació disponible al RBK, i consultes als espais d'activitats extraescolars sobre les seves necessitats de formació, amb la finalitat de proveir cursos apropiats a aquestes necessitats, sempre que sigui possible.

-Funding: Informació sobre les subvencions procedents del New Opportunities Funding, i sobre beques d'equipament o per grups de suport amb dificultats de sostenibilitat, etc.

-Networking: La Out of School Network està coordinada amb el RBK per proveir d'un fòrum per la discussió de temes relatius a tots els aspectes dels espais extraescolars.

-Wider Issues: S'ofereix informació i consell sobre els desenvolupaments en tots els aspectes relacionats amb la cura dels infants, incloent el Working Families Tax Credit i el Child Care Tax Credit.

-Advice for Schools, Parents and Employers: Informació i assessorament per escoles, pares i empreses: hi ha personal disponible per parlar amb les escoles i ajudar-les a

esbrinar les necessitats dels pares, així com informar-les dels aspectes anteriors. També s'organitzen xerrades d'aquest caire, sobre tots els aspectes relacionats amb els espais extraescolars, pels pares i les empreses, així com pels joves estudiants.

3. Children & Young People's Library Service – Servei de Biblioteca per Infants i Joves

La gran majoria de *Boroughs* disposen d'aquest servei de biblioteca adreçat a la infància i la joventut. Els serveis inclouen fons de llibres, vídeos, i gravacions d'àudio específiques per infants, i també activitats de vacances, concursos i competicions, visites guiades per escoles, sessió de contes per nens de 3-5 anys, i informació per fer els deures i optimitzar la lectura.

4. Toylibraries – Ludoteques

Les ludoteques a gran Bretanya solen estar integrades com un espai annex a les biblioteques per infants i adolescents. Almenys així ho hem pogut observar en la cerca que hem fet als *boroughs* de la mostra.

C) SERVEIS PER A PARES I MARES

1. Childcare Information Service – Servei d'Informació sobre l'atenció a la infància

Es troba a tots els *councils* britànics i ofereix informació detallada sobre els serveis oferts a la petita infància, incloent llistat d'entitats, així com d'activitats extraescolars i esports. Gran varietat de fulletons i tríptics informatius. També ofereix consell sobre les fonts de finançament disponibles per als grups de joc creats en partenariat entre sector públic i el tercer sector (voluntariat).

2. The Bromley Children Project - Servei comunitari per infants, pares i mares a favor d'un millor rendiment escolar, una millor criança i una millor integració social

Aquest projecte va ser creat el 1997 pel *Bromley Education and Social Services and Housing* per tal de treballar amb les escoles de primària, les escoles i els infants. El seu principal objectiu és ajudar els infants a aprofitar al màxim el seu temps escolar.

Els coordinadors del projecte treballen estretament amb les comunitats i adrecen preguntes als pares sobre allò que consideren de més utilitat per ells i els seus infants, de manera que són els propis progenitors els qui determinen quins continguts tindrà la provisió del servei. Com a resultat, s'organitzen una gran varietat d'activitats en llocs propers a les escoles i en partenariat amb altres agències. Per exemple:

- “*Parent time*”: grups de suport organitzats pels pares i mares
- Cursos de formació continuada (“*Life-long learning courses*”)
- Oportunitats de formació per pares (“*Training opportunities*”)
- Activitats d’assessorament, aconsellament i guia
- Suport individual per infants, pares i famílies per solventar les dificultats emocionals i pràctiques de la parentalitat.

A través d’aquestes activitats els pares i mares guanyen noves habilitats, qualificacions, i amics; i creixen en auto-estima, a més d’augmentar el seu grau d’implicació en l’educació dels seus fills/es. Es constata el gran èxit que ha tingut fins el moment el projecte gràcies a l’entusiasme de la implicació i el suport dels pares i mares.

3. “*Tree Tots*” Educare- Servei mixt d’educació d’infants i formació laboral de pares i mares

Servei ofert a *Knowsley* que es basa en un nou concepte de l’educació preescolar tot oferint una cura a la infància i facilitats educatives pels petits, a la vegada que proporciona als pares un ampli ventall d’oportunitats d’aprenentatge.

El servei es localitza a l’*Educare Centre*, i els cursos que s’ofereixen pels pares i mares estan dissenyats per facilitar el camí cap a la recerca d’una feina, i al mateix temps i en el mateix edifici es cobreixen excel·lentment les necessitats educatives i de cura dels infants fills d’aquests pares i mares. Les classes d’educació d’adults són proveïdes pel *Knowsley Community College*.

Knowsley ha pres en consideració, a l’hora de crear aquest servei, que la primera vegada que molts adults tornen a entrar en contacte amb el món educatiu després d’haver deixat l’escola és quan porten els seus propis fills als centres de preescolar. Així, el *Tree Tots* proporciona formació a dues bandes a la vegada, per tal de facilitar l’aprenentatge dels pares i dels fills.

Per les famílies que ja porten els seus fills a les escoles de primària, hi ha un servei molt similar anomenat “*Back To School*”, que anima els pares a venir a fer diferents cursos a les escoles. Es tracta igualment de cursos orientats laboralment, a la recerca futura de feina.

4. “*Kidwise Courses*” – Escola de pares i mares: formació general per a una millor criança dels fills

Cursos pels pares/mares per habilitar-los a ajudar els seus fills en la seva etapa escolar. La iniciativa és del council de *Knowsley*, i es basa en recerques que demostren, en primer lloc, que una bona educació precoç afavoreix que els alumnes treguin bons resultats del seu pas per l’escola. Això en el futur es tradueix en una disminució dels problemes socials. I, en segon lloc, que els infants que reben el suport dels pares/mares en els seus estudis (especialment amb els deures) tenen moltes més possibilitats d’aconseguir l’èxit acadèmic en la seva trajectòria escolar.

Així, els pares i mares passen per una sèrie de cursos bàsics que els hi donen pautes sobre com ajudar els seus fills. I quan els han acabat, llavors en fan uns altres que inclouen les classes d'informàtica, la millora de les habilitats d'aprenentatge de la lectura i la matemàtica, les manualitats...; o bé fan cursos d'accés a l'educació superior.

Els cursos van mà a mà amb facilitats de pagament (matrícules baixes) de les despeses de guarderia (*crèche*) en els cas dels infants que estan en edat preescolar, i també amb l'establiment dels cursos i les classes en horaris compatibles amb l'horari normal de les escoles.

5. “Parenting Matters” Scheme – Espais familiars “Coses de pares/mares”

Fundat a *Knowsley* el 1997, en Partenariat amb el *Knowsley and the Health Authority Joint Finance budget*, el Pla està adreçat a les famílies que estan experimentant dificultats, especialment aquelles que potser no estan fent ús dels serveis existents.

El Pla, doncs, té com a objectiu oferir els pares i mares l'oportunitat d'aconseguir dur a terme canvis positius en les seves vides. A través de l'oferta de programes de parentalitat basats en una estructura de treball en grup i localitzats a les comunitats locals, els pares tenen l'oportunitat d'accedir a un ambient de suport amè i informal que els permet de compartir i intercanviar idees, però també els permet l'aprenentatge de noves habilitats de parentalitat. Durant 1997, van estar en funcionament 10 grups que van reunir un total de 78 pares i mares, a través dels quals se'n van beneficiar 174 infants.

El treball està fermament localitzat en un marc preventiu, i aspira a ajudar els pares i mares a fer els seus propis canvis pel que fa a llurs vides familiars, a través de la construcció sobre les habilitats de parentalitat ja existents. S'assumeix d'entrada que tots els pares i mares volen sortir airoso i reeixir en la seva tasca, i que volen el millor pels seus infants. Mitjançant les oportunitats per explorar diferents estratègies, s'espera que els pares siguin capaços d'evitar possibles crisis en el futur.

6. “Parents for Change Forum” – Xarxes-Fòrum de pares i mares per la definició de les necessitats de serveis per a la infància

Es tracta d'un dels molts exemples de Xarxes de Pares i Mares existents a tot el país (en aquest cas referenciem *Knowsley*) que s'han creat per tal que els progenitors puguin contribuir plegats als desenvolupaments dels serveis a la infància, així com esdevenir una veu col·lectiva a ser escoltada pels proveïdors d'aquests serveis.

Tot i que es tracten temes generals a tots els infants, en el cas d'aquesta ciutat el Fòrum està adreçat especialment a les famílies que tenen infants amb discapacitats. Els membres pertanyents al Fòrum es troben mensualment, i també mensualment és de distribució mensual el full informatiu que elaboren.

El servei organitza igualment sessions informatives pels pares, basades en els temes sorgits al Fòrum, per tal que els pares estiguin cada vegada més informats i puguin participar amb tota confiança en el desenvolupament dels serveis a la infància.

7. “Family Focus”-Revista gratuïta de suport a mares i pares d’infants 0-12 anys

Exemple de revista gratuïta, en aquest cas editada a *Enfield (London)*, per pares amb infants entre 0 i 12 anys que viuen al *borough*. La primera edició va sortir al maig del 2002. Es pot trobar a la biblioteca local, als playgroups, al centre cívic, als centres d’esplai i a algunes botigues del *borough*.

La revista ofereix notícies i opinions sobre la vida local, així com idees d’oci per a les famílies: actes, activitats, llocs per viatjar, pel·lícules i representacions teatrals, informació sobre descomptes familiars i contactes, etc.

8. Support and Advocay Groups – Base de dades sobre recursos i assessorament jurídic per infants i famílies de minories ètnico-culturals

Base de dades elaborada al *borough* de *Richmond (London)* sobre grups comunitaris de suport i defensa a les famílies i els infants de minories ètnico-culturals, amb la finalitat d’oferir a aquestes famílies una font de recursos per atendre les seves necessitats específiques.

D) SERVEIS SOCIALS PER INFANTS I FAMÍLIES EN SITUACIONS ESPECIALS

D1. INFANTS I FAMÍLIES AMB NECESSITATS ESPECIALS

1. New Cross Family Support / Portage Service - Serveis d’atenció precoç i recolzament a la criança

La iniciativa del *borough* de *Lewisham (London)*, *New Cross Family Support*, forma part d’una estratègia de suport familiar interagencial. Es tracta d’un partenariat entre el *Lewisham Early Years Service*, el *Lewisham and Guy’s Mental Health Trust* i els *Lewisham Social Services*, que treballen conjuntament per proporcionar intervenció i suport precoç als infants (menors de 5 anys) i les seves famílies. L’equip de treball consisteix en treballadors de suport familiar, psicòlegs de la infància i un *outreach worker*. El projecte ofereix assessorament als pares per la criança dels fills i un ampli ventall d’activitats dissenyades per reduir l’estrès i recolzar una parentalitat positiva. Tota la plantilla ha rebut formació per poder aconsellar i assessorar els pares i tenen experiència en el camp dels serveis a la infància i el suport familiar.

El *Portage Service* també és un servei d’acompanyament i d’atenció precoç per infants amb necessitats educatives especials i les seves famílies. El *Council de Barking (London)* li va posar aquest nom en homenatge a la ciutat nordamericana que primer va

iniciar aquest servei el 1969. Treballa estretament amb els professionals de la teràpia del llenguatge, la fisioteràpia, la psicologia de l'educació i els serveis adreçats als infants amb alteracions de la vista i l'oïda. Manté un contacte fluït amb els *playgroups*, les *day nurseries* i les escoles locals. Ajuda a transmetre habilitats d'aprenentatge als infants preescolars que pateixen retards en una o més àrees del seu desenvolupament.

Es fan: Visites setmanals a la llar per un *Portage Home Visitor* ; Treball estret amb els pares; Activitat setmanal acordada; Formació diària i amb seguiment pels pares; Entrevistes de progrés setmanals; Elaboració d'iniciatives a partir del que l'infant pot fer. En definitiva, el *Portage* està basat en els principis de : cooperació i partenariat.

L'òrgan supervisor del *Portage* és un comitè format per personal sènior procedent dels àmbits de la salut, l'educació i els serveis socials, així com també per representants del sector voluntari i de les associacions de pares. El comitè es reuneix periòdicament i rep els informes sobre els infants atesos, alhora que informa sobre el desenvolupament global del servei.

2. Family (parent) centres / Family support teams / Family Units – Centres Familiars / Equips de Suport Familiar / Unitats Familiars

Servei destinat a famílies “*at risk*” i infants “*in need*” que promou el benestar dels infants mitjançant el guiatge i el suport per ajudar les famílies que veuen amenaçada la seva estabilitat i continuïtat com a unitat familiar (per problemes de relació entre els diferents membres de la família, psicològics, etc.), o que conviuen amb infants amb problemes relacionals o trastorns del comportament. Normalment, les places en aquests centres són bastant limitades, i per tant s'apliquen criteris estrictes a l'hora d'acceptar les sol·licituds presentades. La qualificació per ser atès depèn del nivell de necessitat detectat pels responsables del servei.

En el cas concret de *Barking (London)*, es treballa amb famílies que tenen infants entre 0 i 11 anys. Els serveis inclouen sessions d'atenció diürna pels infants menors de 5 anys, el treball al voltant de les habilitats de parentalitat i del maneig del comportament dels infants, i un seguit de grups focalitzats per nens i pares. La seva missió és prevenir les ruptures familiars (*family breakdown*) i salvaguardar els infants en el si de les seves pròpies famílies i comunitats. Els professionals treballen en partenariat amb els pares o tutors, cuidadors i d'altres agències per potenciar les habilitats parentals en un entorn amigable, i a través d'un tractament personalitzat i individualitzat de les necessitats de les famílies.

El *Parent's Centre d'Enfield (London)* també està adreçat a pares i mares que tenen infants amb necessitats educatives especials o en risc d'exclusió. També ajuda a accedir als serveis educatius a les famílies de minories (ètnico-culturals). S'aconsella recórrer a aquest servei quan: L'infant en qüestió es queda l'últim de la classe. L'infant té problemes a l'escola. Se sospita que l'infant té algun problema encara que no se sàpiga de què es tracta. Es tracta d'un infant amb necessitats educatives especials. Hom no està d'acord amb el diagnòstic de necessitats educatives especials. Aquest centre es compromet a:

- Ecoltar els punts de vista de pare i mare
- Explicar com funciona el sistema d'atenció
- Ofereir ajuda per ordenar les idees
- Adreçar el personal a d'altres fonts d'ajuda i d'informació
- Ajudar els pares i mares a escriure la seva contribució a l'assessorament de l'infant
- Ajudar a escriure cartes i fer trucades
- Donar suport a les trobades amb els professionals
- Posar en contacte les famílies amb intèrprets i traductors (famílies de minories)
- Assegurar que la veu dels pares sigui escoltada

La finalitat del centre és, en definitiva, ajudar i donar suport als progenitors i cuidadors a través dels procediments implicats en la identificació de necessitats educatives especials i el seu assessorament. Com a suport del projecte hi ha un comitè format per pares, mares, i representants d'entitats de voluntariat que són aconsellats per professionals de l'àmbit de l'educació especial.

A la mateixa ciutat, el Projecte *Exclusions and Mediation* proporciona suport, informació i consell de manera independent, gratuïta, imparcial i confidencial a les famílies, i en alguns casos també els hi pot oferir serveis d'advocacia en els casos d'alumnes en situació de risc d'exclusió social. Sobre aquest servei hi ha disponibles fulletons i tríptics informatius.

A *Kingston (London)*, el servei funciona amb el nom de *Family support & Children's Resource Centres* i té com a focus principal capacitar les famílies per resoldre els seus problemes per elles mateixes, tot oferint-les suport emocional per superar les crisis familiars i per evitar les ruptures familiars. Aquest suport inclou serveis d'acolliment temporal per infants i adolescents que no poden viure a la llar, i enquestes que avaluen la seguretat i el benestar d'aquests infants.

Al Serveis Socials *de Camden (London)* hi ha el *The Caversham Centre: Help for children under 11*, que proporciona atenció especialitzada als infants "in need" menors d'11 anys i les seves famílies. Treballa amb les famílies per ajudar a protegir els infants i aprendre les habilitats que assegurin el seu creixement satisfactori. Inclou els serveis següents:

-Sessional care

Sessions per donar suport a les famílies amb infants que tenen necessitats especials pel fet de patir algun retard de parla o desenvolupament, o pel fet de patir alguna malaltia o discapacitat concreta, o tenir problemes emocionals. També en els casos en què existeixi preocupació sobre les condicions de seguretat i benestar de l'infant.

-Supported child minding

Servei de guarderia per aquest infants, amb especialistes preparats per atendre les necessitats especials que presenten.

-Supervised contact

Si els infants no viuen amb cap familiar, es poden trobar amb ells al centre on són atesos. Els treballadors familiars supervisen la trobada i poden ser d'ajuda si hi ha cap problema.

-Family assessment

Servei mitjançant el qual durant un període de 6 setmanes un treballador social assessora la família per tal de proveir els cuidadors de les habilitats necessàries per atendre les necessitats dels fills en els casos en què Serveis Socials en detecta un risc d'atenció inadequada. Al final del seguiment fan un informe amb recomanacions. Aquest informe ha de proporcionar un pla d'actuació tant si l'infant continua amb la família com si és posat sota la custòdia de serveis socials i, doncs, passa a ser "looked after".

-Family support work

Consisteix en les trobades individuals d'un treballador social amb els membres de la família per tal d'oferir-los suport pràctic i emocional. Té a com a missió ajudar els pares i mares a aprendre i utilitzar estratègies més positives i efectives per cuidar dels seus infants.

-Direct work with children

Treball directe dels treballadors socials amb els infants tot fent servir material de joc i manualitats per tal d'ajudar l'infant a prendre consciència i sentit de la seva experiència vital.

-Parent's drop-in

Si l'infant és atès per una unitat de "nursery", hi ha un espai de trobada pels pares i mares a l'hora de passar a recollir el nen: aquest espai facilita la comunicació i l'intercanvi de temes comuns entre els pares, així com la socialització i la diversió.

-Groups for parents and carers

Es tracta de grups que varien en els seus continguts depenent de les necessitats detectades a la comunitat. Poden incloure grups sobre habilitats en la parentalitat, l'*stress management* i la comprensió de les necessitats i els comportaments dels nens/es.

-Groups for children

Grups per infants que inclouen el joc i les activitats grupals per ajudar els infants a socialitzar-se en companyia d'altres nens i a enfrontar algun tema particular que els afecti.

3. Educational Psychology Service (EPS) – Servei d'Assessorament Psicopedagògic a escoles i famílies

L'EPS, com s'anomena a *Barking*, està format per un grup de professionals organitzats en tres equips: Psicòlegs de l'educació –que són mestres amb formació i qualificació addicional en psicologia; Mestres Especialistes en Intervenció (*Specialist Intervention Teachers*) i Equip Administratiu Professional (*Professional Administrative Team*)

L'EPS és un servei que treballa en el marc de les polítiques del Departament d'Educació, Arts i Biblioteques (DEAL) per a la inclusió dels infants amb necessitats educatives especials. Els seus membres són seleccionats per treballar amb les escoles, els infants de necessitats educatives especials (SEN), les famílies i d'altres agències i

organitzacions. En aquest sentit, el servei s'assembla força als EAPs catalans: els Equips d'Assessorament Psicopedagògic.

Té com a missió potenciar la diferenciació positiva pel que fa al desenvolupament i autorealització dels infants. També vol promocionar el desenvolupament dels infants a nivell emocional, social i d'aprenentatge, de manera que tots els infants es puguin beneficiar d'una educació de qualitat d'acord amb les seves necessitats individuals. En aquest sentit, l'EPS promou la inclusió i les actituds positives cap a la diversitat a través del desenvolupament del treball als entorns educatius.

Al *borough d'Enfield (London)* existeix un servei molt similar anomenat ***Child Guidance Service***, que ofereix assessorament, teràpia, i servei de consultes per infants amb dificultats emocionals, educacionals o trastorns de comportament, tot treballant conjuntament amb les famílies i les escoles. El suport es concreta mitjançant:

-Suport escolar a través d'equipament i d'un mestre extra reclutat específicament per ajudar l'infant a l'aula. Existeix un nombre limitat d'infants que, per la complexitat de les seves necessitats, han de rebre escolarització especial proveïda per escoles especials fora del *borough*.

-Identificació dels problemes i assessorament per part de psicòlegs de l'educació i altres professionals de l'equip de treball. Aquest personal especialitzat ofereix consell i suport als mestres i als pares per assolir la millor forma d'ajudar els infants amb necessitats educatives especials.

-Existeix també un ***Behaviour Support Service*** per als infants de primària amb dificultats emocionals i de comportament, que treballa a les escoles. En el cas de la secundària, el *Tuition Centre* proporciona formació als alumnes que fan absentisme i altres alumnes en risc d'exclusió.

-A més, els alumnes que fan absentisme són seguits per l'***Education Welfare Service***, que és també el responsable d'assegurar que tothom està al corrent pel que fa als arranjaments de protecció de la infància

-Servei d'informació i guiatge per l'obtenció de beques escolars: beques de menjador, préstecs escolars, beques per l'uniforme escolar, i ajudes per pagar els viatges de casa a l'escola.

4. Therapeutic Services – Serveis Terapèutics a infants sota custòdia

Projecte per fer arribar els serveis de teràpia familiar als infants sota custòdia i als infants i famílies que reben els serveis de la Unitat de Suport Familiar. En aquest cas, la iniciativa prové del *council* de la ciutat de ***Knowsley***.

L'objectiu del servei és la reducció del nombre d'infants que passen a ser tutelats pels Serveis Socials (*Looked After System*) per causa de ruptura familiar. També es tracta de fer minvar el nombre de crisis en els emplaçaments d'acollida.

La direcció del Servei està a càrrec d'un Partenariat entre la Divisió d'Infants i Famílies dels Serveis Socials, el Departament de Salut (el Servei de consulta en Psiquiatria infantil i adolescent) i el Departament d'Educació. El finançament és proporcionat per aquests dos Departaments, i els Serveis Socials faciliten l'acomodació i els contactes.

5. Children in Need Assessment – Assessorament a infants en situació de necessitat

Servei d'assessorament endegat al *Borough* de **Hounslow (London)** adreçat específicament als infants en situació de necessitat. Abans de realitzar l'assessorament els responsables del servei recullen i avaluen la màxima informació possible sobre l'infant i la seva família per tal de decidir quina mena de suport necessiten. Aquest servei només actua per iniciativa pròpia en els casos en què des de Serveis Socials se sospita que algun infant o adolescent ha estat o pot ser objecte d'abús o estar en situació de risc social.

6. Advice for Children and Families – Assessorament a Famílies amb infants amb necessitats educatives especials

Servei d'assessorament i orientació pensat per les famílies que tenen fills menors de 18 anys i pateixen problemes a la seva vida familiar. En aquest sentit, s'assembla força als serveis anteriors. El council de **Bromley (London)** defineix quins són aquells problemes sobre els quals actua el servei:

- Tractament de nens amb discapacitats o necessitats educatives especials. Hi ha disponible un *Children's Disability Team* específicament per aquesta mena de necessitats.
- Seguiment pediàtric dels nens que reben atenció als hospitals del Council, a càrrec del *Paediatric Social Services Team*.
- Servei d'informació i consultes sobre els serveis dirigits a la petita infància: *childminders, day nurseries, pre-school groups (playgroups): Registration and Inspection Unit*.

Els treballadors socials i especialistes han de decidir fins a quin punt les necessitats de la família que fa la demanda són urgents i quina resposta cal donar-hi en consonància amb aquest grau d'urgència. Si es tracta d'una emergència, la resposta haurà de ser immediata. En cas contrari, caldrà esperar abans de rebre assistència i es donarà cita que pot ser a la pròpia llar familiar. De totes maneres, el treballador social o especialista té l'obligació de dialogar i parlar amb la família dels problemes que han motivat l'activació del servei, de forma que es dugui a terme un assessorament adequat i les famílies entenguin quina pot ser la millor ajuda dels Serveis Socials.

7. "Help with Family Problems" / Child and Family Service - Serveis de suport psicològic i social a infants i famílies amb problemes

Programa d'ajuda a les famílies amb problemes endegat al *Borough* de **Camden (London)**. En la línia dels *Family Centres*, els seus objectius consisteixen en:

- salvaguardar i promoure la seguretat dels infants amb necessitats especials (“in need”).
- treballar amb i donar suport als pares i les famílies
- emfasitzar la importància de criar els infants dins les seves famílies
- atendre els punts de vista dels infants i les famílies a l'hora de prendre decisions

Algunes de les atencions que proporciona el servei són aquestes

- Entrevistes per parlar amb els infants i les seves famílies, a fi de proporcionar consells i guiatge.
- Ajuda a les famílies per contactar amb altres organitzacions voluntàries i estatutàries que poden oferir una millor assistència.
- Treball coordinat amb els serveis de salut, educació i habitatge, entre d'altres, per assegurar que es rep l'ajuda que hom necessita.
- Cerca de maneres de donar suport per a què els pares puguin cuidar de les seves criatures amb les millors condicions possibles. Informació sobre altres instàncies que poden oferir aquest suport.
- Supervisió allà on els infants o adolescents semblen trobar-se en una situació de risc.

La prioritat de la tasca realitzada pel servei sempre és mantenir unides les famílies. Només quan es troben grans dificultats i es troba que les necessitats del nen/a o l'adolescent únicament poden solucionar-se fora de la llar familiar, es procedeix per aquesta via, que normalment és de curta durada, tot i que no sempre.

A *Bromley (London)* –consultable sota l'epígraf ***Behaviour / emotional problems-support – children & families-*** disposen també d'un servei d'informació i suport per infants i famílies amb problemes emocionals o de conducta. La seva metodologia de treball inclou: entrevistes familiars, sessions de treball individual amb els infants i els membres de la família, assessorament per part d'altres professionals com psicòlegs, psicoterapeutes i psiquiatres, i programes de tractament regularitzat.

A *Enfield (London)*, el ***Child and Family Service*** va ser creat per ajudar els infants i adolescents des del naixement fins a la finalització de l'escolarització mitjançant el treball amb ells i les seves famílies. Els ofereixen ajuda i suport per un ampli ventall de “problemes familiars”, particularment aquells que tenen a veure amb els conflictes relacionals dins la família. La finalitat del servei és proveir d'informació i facilitar l'accés als Serveis Socials a aquestes famílies. Concretament, es facilita l'accés a:

- Serveis d'assessorament i de treball social per tal de donar suport als infants amb necessitats i les seves famílies.
- Assessorament sobre protecció a la infància i els serveis de treball social per als infants en situació de risc.
- Assessorament i serveis de treball social per als infants i adolescents amb discapacitats per tal de proporcionar-los serveis com la cura personal a la llar, atenció diürna, i els serveis d'acolliment residencial.
- Teràpia ocupacional, que faciliti l'equipament o les adaptacions de la llar d'una persona amb discapacitats per tal de capacitar-lo per realitzar autònomament les tasques domèstiques quotidianes.
- Suport a persones amb dificultats d'aprenentatge per ajudar-los a viure de manera tan independent com sigui possible.
- Assessorament i suport per persones amb problemes de salut mental.

8. Hospital at Home – Hospital a casa

Tal com es desprèn del propi nom, es tracta d'un servei d' "Hospital a casa" endegat pel council de la ciutat de *Knowsley*, i que té com a objectiu evitar la necessitat d'admissió hospitalària i també la reducció del temps dels ingressos hospitalaris. Els 864 nens i nenes de la ciutat que van accedir a aquest servei l'any passat representen el 17% de totes les admissions pediàtriques. El servei ha estès el seu rol a la cura dels bebès i dels infants que requereixen oxigen contínuament, els infants fills de mares drogaaddictes, i el tractament a casa dels infants amb èczema sever.

D.2. FAMÍLIES AMB INFANTS DISCAPACITATS

9. Disabled Children's Team – Equips d'atenció a infants amb discapacitats

Equip de treball dels Serveis Socials al *borough* de *Camden (London)* dedicat a la infància amb discapacitats i les seves famílies. Els serveis que ofereix inclouen:

- Ajuda per establir contacte amb organitzacions i grups de voluntaris.
- Ajuda per negociar amb escoles, serveis de salut i d'habitatge, agències benèfiques i d'altres autoritats per assegurar la provisió del suport que la família necessita.
- Ajuda d'un treballador/a social per cuidar l'infant a la seva pròpia llar, per tal que els pares puguin passar més temps amb els altres infants de la família.
- Monitors (*play workers*) que donen cura i suport als infants en activitats extraescolars o de joc.
- Contactes amb d'altres famílies que poden acollir el nen de forma regular i proporcionar un descans als pares de la rutina d'atenció diària. Ocasionalment, el servei organitza períodes curts d'estància dels infants en una llar residencial.
- Organització de la cura a temps complet per infants i adolescents amb discapacitat que no poden viure a la llar familiar. Aquesta cura pot ser organitzada, per exemple, a través de l'arranjament d'un lloc amb una família d'acollida o en una casa residencial.
- Investigació de les circumstàncies en què els infants amb discapacitats poden trobar-se en risc de perjudici.

El *Wider Horizons for Children with Disabilities and their Families* és un projecte molt similar a l'anterior que es troba a la ciutat de *Knowsley*. En aquest cas, té caràcter comunitari i es treballa amb pares i mares, els joves i els proveïdors de serveis. Les activitats que defineixen el servei es poden resumir en:

- Revisió dels serveis per infants amb discapacitats per contribuir a nous desenvolupaments en els mateixos.
- Treball conjunt amb el *Community and Youth Service* i el *Children's Society* per tal de desenvolupar 4 projectes pilot de joc inclusiu, i un grup d'activitat social per 6 adolescents de més edat.
- Recull d'informació sobre els serveis i els recursos comunitaris per donar als pares, als joves i als proveïdors la informació que necessitin
- Desenvolupament d'un sistema de reclutament de voluntaris, de selecció i de suport, vinculat estretament a d'altres programes de voluntariat. Els voluntaris estan començant

a ser organitzats per donar suport als infants i adolescents amb discapacitats en les activitats de lleure.

-Suport al projecte per part dels *Parents for Change Forum*.

D3. INFANTS SOTA CUSTÒDIA

10. Family Placement Service (Adoption and Fostering) – Servei d'Adopció i Acolliment Familiar

A tots els *Councils* consultats es troben serveis relatius a l'adopció i l'acollida d'infants en risc. Però en alguns d'ells, com *Bromley (London)*, hi ha creat un Servei centralitzador d'ambdues funcions i que s'integra al Departament de Serveis Socials.

Tal i com s'expressa al *Bromley Council*, el *Family Placement Service* treballa en base a la idea que tots els nens i nenes haurien de poder gaudir d'una vida familiar feliç i segura, essent cuidats per adults que se'ls estimin. Normalment els nens/es tenen aquestes necessitats cobertes pels seus pròpies pares o els membres de la família extensa. Però de vegades això no és possible, bé sigui temporalment o per un període de llarga durada. D'aquí neix la necessitat de disposar de famílies d'acollida i adoptants.

Així, la secció d'adopció cobreix l'adopció interna, internacional i l'adopció dels *step parents*; l'assessorament en els registres de naixement; el suport i l'assessorament post-adopció als pares biològics que consideren renunciar a deixar el seu fill en adopció. La secció d'acolliment cobreix l'acolliment a curt i llarg termini, i l'acolliment d'adolescents, tot proporcionant un servei de guàrdia pels treballadors socials que requereixin acolliments d'emergència per infants i adolescents. En aquest sentit, es constata la necessitat de reclutar més famílies d'acollida locals per tal de mantenir els infants en contacte amb les seves pròpies comunitats, i reduir per tant la dependència de les agències d'acollides privades o independents, que freqüentment es troben a una certa distància del *borough*.

Cal destacar que a *Bromley* necessiten urgentment més famílies acollidores de l'Àfrica negra i afrocaribenyes, suposadament per satisfer més adequadament les necessitats dels infants nascuts de famílies del mateix origen ètnico-cultural.

11. Looked After & Adolescent Service / “Housing Knowsley’s Young People” / Leaving Care - Serveis per infants tutelats i adolescents, i pel suport a joves després de la tutela

Serveis especialitzats per atendre els infants, adolescents i joves que estan sota custòdia de l'autoritat local de forma permanent, o bé han deixat d'estar tutelats i requereixen assistència continuada, tant per buscar feina com per accedir a un habitatge. És un servei disponible a la majoria dels councils britànics.

El Servei *Leaving Care* fa el seguiment i suport cap a la vida adulta dels joves d'entre 16 i 21 anys que han estat sota la custòdia dels serveis socials en acolliment familiar o

residencial. Des del servei se'ls escolta per tal d'assessorar-los sobre les seves necessitats i treballar amb ells per ajudar-los a planificar el seu futur. Les àrees d'ajuda estan centrades en l'educació, la formació laboral, la salut, l'habitatge, i el suport emocional. Les atencions ofertes es poden resumir en aquest llistat:

-Casework

Seguiment personalitzat en relació amb el desenvolupament per part de l'adolescent de les habilitats de la vida independent i la preparació per la sortida del servei d'acollida. Als joves se'ls hi ofereix suport des d'abans de marxar del servei d'acolliment fins que ja viuen independitzats.

-Aftercare

Una vegada els joves viuen independitzats de manera satisfactòria, se'ls ofereix una sèrie de sessions per conèixer quines són les seves necessitats. També se'ls pot ajudar amb d'altres organitzacions de suport rellevants.

-Mother and baby group

S'ofereix atenció setmanal per grups de joves mares que han estat sota custòdia dels serveis socials. Tenen programat per a elles un ampli ventall d'activitats i actes. És un espai on les joves mares exploren diferents temes sobre el maternatge. Es potencia l'ajuda mútua i s'ofereix informació i professional sobre el desenvolupament infantil, i la salut primària i sexual. La seu d'aquest servei és el Caversham Family Centre.

-Consultation

Grups consultors que recullen el "feedback" i els comentaris dels usuaris sobre els serveis que funcionen, per tal d'ajudar a millorar el servei amb futurs desenvolupaments.

-Housing

Hi ha la possibilitat de donar suport a la cerca d'un habitatge adequat per aquests joves. El ventall va des dels arranjaments amb els llocs d'acollida habituals, als arranjaments amb llocs semi-independents, l'acomodació temporal i els arrendaments permanents.

-Leaving care grant

Beques per a què els joves puguin instal·lar-se a, i equipar la seva nova casa.

-Education, training and employment

Suport als joves en el desenvolupament d'habilitats, qualificacions i experiència necessaris per ajudar-los a trobar feina.

-Drop-in

Servei setmanal per als *care-leavers*. Els ofereix un espai per trobar-se i expressar quines són les seves necessitats i interessos.

-Financial support

S'ofereix suport financer en les següents circumstàncies: emergències; salari mínim de manteniment (*income maintenance*) quan els subsidis reclamats no són concedits; necessitat de suport per a la formació i l'entrenament; pagaments especials; necessitats de la vivenda.

Al borough de Kingston (London), el servei inclou un important programa anomenat ***Admovere Project & Leaving Care Team*** que té dues branques: la primera aplega els adolescents de 14-16 que estan en situació de risc social i que no assisteixen a l'escola reglada per raons de delinqüència o exclusió. La segona branca està destinada als joves de 16-20 anys que es troben en risc d'atur permanent dins la comunitat. Per altra banda, es compta amb la ***Beverley House***, un projecte per acomodar i proporcionar sostre als

joves d'entre 16 i 20 anys en situació de vulnerabilitat. La casa ofereix 8 dormitoris amb cuines individuals.

A la ciutat de *Knowsley* el *Supported Living for Care Leavers* proporciona suport als joves que han passat per la custòdia dels Serveis Socials i que s'estan independitzant. El programa pretén beneficiar especialment les noies adolescents en situació de vulnerabilitat. El suport el fan a través dels *supported lodgings* (allotjaments mantinguts o finançats per l'autoritat local) i els *supported tenancy schemes* (plans de lloguer finançat) desenvolupats pel Young People's Housing Forum.

En aquesta línia, el *Fòrum "Habitatge pels Joves" de Knowsley* assegura la coordinació entre els potencials proveïdors d'acomodació als infants i joves que deixen d'estar sota tutela dels Serveis Socials i es troben en situació de vulnerabilitat. S'espera que aquest punt de trobada eviti la duplicació d'esforços en la provisió de sostre per aquests adolescents i joves, que fins ara s'ha vingut donant. Des del servei s'ha obert una *UP communication* entre les agències implicades en la provisió d'habitatge i els serveis d'informació sobre habitatge. Aquest Fòrum està format pels representants del *Housing, Community and Youth*, i els Departaments de Serveis Socials, així com per representants del *MAP, SHAP plc, el Liverpool Young Peoples Housing Advisory Group, Shelter, Centre 63 (Kirkby)*, i el *Riverside Housing Association and Probation*.

Els projectes actuals del Fòrum de *Knowsley* inclouen:

- Anàlisi dels indicadors de la situació "sense sostre" de la població d'entre 16 i 25 anys que inclou també les raons per les quals es troben vivint sense sostre. A més, en els casos de joves que no han pogut mantenir l'habitatge ofertat, se'ls ofereix un assessorament per esbrinar quin ha estat el buit que no els ha permès d'independitzar-se satisfactòriament. Se sap ja d'entrada que les noies estan sobre-representades en aquest grup dels joves sense sostre.
- Enquesta sobre els serveis d'informació sobre habitatge i els serveis d'advocacia, per promocionar, a través del Departament d'Habitatge, un fulletó informatiu.
- Creació d'un protocol d'assessorament per tal que els Serveis Socials i el d'Habitatge puguin operar de manera efectiva sobre adolescents de 16 a 18 anys.
- Revisió de les polítiques interagencials existents, i de les propostes per posar-les al dia.
- Desenvolupament de lloguers subvencionats
- Pla de millora de la seguretat per als residents en blocs d'alt risc elaborat pel Departament d'Habitatge
- Establiment d'un alberg per accessos d'emergència

12. Mentoring Programme – Programa d'establiment de vincles Tutor-Infant en custòdia

Servei basat en la figura del "mentor/tutor" portat a terme a la ciutat de *Knowsley*, per tal de proporcionar vincles amb la comunitat als joves i adolescents que estan en risc d'exclusió social i de conductes criminals per falta de referents familiars. L'objectiu és promoure la inclusió d'aquests joves i adolescents per mitjà del desenvolupament de programes individuals de suport. D'aquesta manera s'espera reduir els delictes comesos

pels infants sota custòdia. El finançament del servei és responsabilitat del LA Youth Justice Service.

13. Residential Services for Young People – Serveis Residencials per Adolescents problemàtics sota custòdia

Projecte endegat pels Serveis Socials de l'Ajuntament de la ciutat de *Knowsley* per tal de produir programes intensius focalitzats en els infants i joves sota custòdia que presentin comportaments distorsionadors en els emplaçaments residencials.

El programa pilot va durar sis setmanes i va ser aplicat amb un petit grup d'adolescents acollits en tres unitats residencials. L'objectiu del servei és reduir al màxim el nombre de trasllats imprevistos dels adolescents problemàtics que viuen en unitats residencials. Es tracta, en definitiva, de reduir la necessitat d'emplaçar aquests adolescents fora del *borough*.

El projecte és de titularitat i finançament totalment públics, a càrrec dels Serveis Socials del *borough*.

14. Children's Homes – Cases d'acollida d'infants sota custòdia

“La casa dels nens i les nenes” és una iniciativa de les agències de voluntariat del *Council de Bromley (London)*, registrades a la Secretaria de l'Estat per la Salut i inspeccionades per l'autoritat local. Les persones que vulguin establir una *Children's Home* han de tenir un coneixement substancial i una experiència demostrable en aquesta àrea de treball. A l'entrada web no s'especifica què es fa exactament en aquest servei: se suposa que són cases d'acollida per infants sota custòdia.

15. Children's Rights Workers – Serveis d'Advocats i treballadors socials en defensa dels Drets dels Infants sota custòdia

Servei d'Advocacia adaptat a les necessitats dels infants tutelats pels Serveis Socials. Per tant, s'ha constituït de manera que sigui accessible i acceptable per aquests infants. La seva ubicació és a *Knowsley*. El servei té com a missió assegurar que la veu dels infants sota custòdia sigui escoltada tant individualment com col·lectivament.

Als responsables del servei també se'ls ha encarregat la representació dels interessos d'aquests nens i nenes en els mecanismes de planificació de polítiques públiques per tal que els seus drets siguin respectats. El seu rol inclou igualment un servei de consulta pels infants amb la finalitat de capacitar-los per ser els seus propis advocats, tant a nivell individual com mitjançant l'establiment de *Fora* (fòrums) que facilitin aquest servei de consulta. Amb aquest servei es tracta d'arribar a un *Statement of Rights for Children Looked After*. Finançament a càrrec dels propis Serveis Socials.

16. “Health Plus” – Servei individual de salut per infants sota custòdia

Servei d'Infermera Especialista que treballa amb els infants sota custòdia amb la finalitat de: Proporcionar-los un assessorament holístic en temes de salut; Assegurar una informació, guiatge i suport individual en relació a la salut; Actuar com la persona de contacte per monitoritzar les necessitats sanitàries dels infants sota custòdia

El servei vol crear una base de dades que capaciti la monitorització de les necessitats de salut dels infants custodiats pels Serveis Socials. Es tracta, en definitiva, de crear un sistema efectiu per fer realitat els requeriments de salut d'aquests infants.

El cost del servei va a càrrec del Departament de Salut, però el servei és dirigit pel personal del *St. Helens and Knowsley Community Health NHS Trust*, dependent de Serveis Socials.

D.4. INFÀNCIA MALTRACTADA

17. Child Protection / Safer Children – Serveis de Protecció a la infància maltractada

Es tracta d'un servei que ofereix informació i suport als pares i cuidadors per poder actuar legalment i utilitzar els Serveis Socials en els casos d'abús i maltractament d'infants. Ofereix protecció a la infància maltractada o desassistida.

Tal i com s'expressa al *Council de Bromley (London)*, el servei està adreçat a qualsevol infant menor de 18 anys en situació de “looked after” per l'autoritat local i que sigui susceptible de necessitar protecció contra l'abús físic, sexual o emocional, o per causa d'abandonament i/o negligència.

En la majoria de casos, la investigació que realitza el Servei va dirigida cap a la provisió d'ajuda o assistència a l'infant i a la seva família. En els casos extrems l'actuació implica que el nen sigui desplaçat de la llar familiar i entri sota la protecció de l'autoritat local. I en molts casos s'actua mitjançant l'entrada del nom de l'infant al Registre de Protecció de l'infant del *Borough* i el desenvolupament d'un pla de protecció de l'infant en el qual les agències implicades amb la família hi treballen plegades. El pla és coordinat pels serveis socials i dirigit per un treballador social conegut com *key worker* (“treballador clau”).

Totes les agències estatutàries i de voluntariat recollides al *Borough* que proveeixen serveis a la infància poden participar en el pla de protecció a la infància; per exemple, així ho fan el Servei de Salut, la policia i les escoles locals. Totes aquestes agències operen sota el guiatge del *Bromley's Area Child Protection Committee (ACPC)* que és liderat pels serveis socials.

El servei “*Safer Children*” per infants afectats per la violència familiar té el seu emplaçament a *Knowsley*. Ofereix atenció i suport des de la Unitat de Famílies Sense Sostre, combinada amb la iniciativa voluntària habitual (concretament, es compta amb

un equip de 5 voluntaris per treballar-hi). Té com a fita la creació d'un sistema de recollida i gestió d'informació que quantifiqui i monitoritzi els efectes de la violència domèstica sobre els infants, per tal de proporcionar una identificació precoç dels infants que estan en risc d'abús a causa de la violència domèstica. El servei treballa en estreta relació amb el *Policy Family Support Unit* de *Knowsley*. El responsable del Servei són els Serveis de Suport contra la Violència Domèstica de *Knowsley*, que també es cuiden del finançament.

D.5. SERVEIS DE SUPORT A LA PERSONA QUE 'CUIDA'

18. Carers Support & Information / Young Carers looking after someone – Suport i informació a les persones voluntàries (adults o infants i joves) que ténen cura d'altres

Es tracta d'un servei per donar suport i informació als cuidadors voluntaris que tenen cura de persones en situació de fragilitat o vulnerabilitat, bé sigui per raó d'una malaltia de llarga durada, de discapacitat o d'un problema de salut mental.

Al council de *Bromley (London)* s'especifica que els cuidadors susceptibles de beneficiar-se del servei poden ser un parent, un amic o un veí de la persona de qui es té cura però en cap cas pot ser algú que cobra per l'ajuda, ni tampoc un voluntari pertanyent a una ONG.

La persona voluntària que accedeix al servei tant pot ser un home, una dona o un adolescent/infant que proporciona diferents tipus d'ajuda, com per exemple:

- assistència per dutxar, banyar, anar al lavabo, vestir o alimentar a qui ho necessita.
- acompanyar en les sortides i entrades al domicili
- donar suport en una crisi quan sigui requerit
- assistir en les compres, o en les gestions monetàries, entre d'altres
- donar ullades per tal de comprovar que la persona assistida es troba bé

Els serveis que s'ofereixen a aquestes persones voluntàries inclouen l'ajuda pràctica a la llar, equipament, atenció diürna al malalt o discapacitat i relleus per obtenir períodes de descans. Donen informació sobre mecanismes per obtenir subsidis i altres avantatges econòmics, i també ajuda per poder tenir cura d'aquests familiars dins i fora de la llar.

Cal donar compte de que algun d'aquests serveis dóna suport específic als infants i adolescents que, per circumstàncies adverses (malaltia, accidents, etc.) han de fer de cuidadors dels seus germans, pares o altres familiars.

19. Activity Respite/ Day Respite – Serveis de monitors de joc per donar un descans a les persones que tenen cura d'infants discapacitats o amb risc d'exclusió social.

L' *Activity Respite* és un Projecte iniciat a l'ajuntament de *Knowsley* que selecciona monitors que han de proporcionar un descans als cuidadors d'infants sota custòdia,

d'infants discapacitats i d'infants i/o adolescents amb problemes d'exclusió social. El servei funciona a través de sessions de joc per grups d'un màxim de 20 nens i nenes triats individualment, a partir d'un procés de planificació i seguiment de la cura d'aquests infants. El finançament del servei és responsabilitat d'un Partenariat negociat amb els serveis d'activitats de lleure i el sector de voluntariat.

El *Day Respite*, també és una iniciativa dels Serveis Socials (Children and Families Division) de *Knowsley* que recluta cuidadors de dia per tal d'ajudar a les famílies que necessiten un "respir" (*respite*) o a les famílies monoparentals que experimenten dificultats per causa de malalties físiques o emocionals, o per problemes familiars. Es tracta d'un servei de titularitat pública però fornit gràcies al voluntariat. Pel seu finançament, compta amb una *Revenue Support Grant (1 WTE Registration and Inspection Officer)*. I també amb un finançament parcial per part de la *Childcare Allocation*.

Al borough de *Harrow (London)*, existeix una *Family Placement Unit* que té com a missió reclutar persones a títol individual i famílies voluntàries que s'ofereixin per cuidar infants amb discapacitats físiques o d'aprenentatge durant curts períodes, per tal de proporcionar un descans als cuidadors habituals. Aquest lapse de temps pot durar una tarda, un cap de setmana, unes vacances, o fins i tot un parell d'hores. Des del servei s'ofereix formació i entrenament per aquestes famílies, així com el pagament de les despeses que l'atenció a l'infant pugui ocasionar. Properament es presentarà un informe basat en enquestes sobre el funcionament del servei.

ADRECES WEB DE LES CIUTATS OBSERVADES AL REGNE UNIT

La recerca als councils britànics ha estat molt orientada a prioritzar la informació recollida a les entrades dels **Departaments de Serveis Socials**, perquè és aquí on s'aplega la major part de les dades sobre els serveis adreçats a la infància i les famílies. Val a dir que gairebé totes les adreces web disposen d'un **Catàleg de serveis A to Z** que permet buscar per mots clau com "família", "infància" o "serveis a la infància", etc.

1. Barking: <http://www.barking-dagenham.gov.uk/>
2. Bromley: <http://www.bromley.gov.uk/>
3. Camden: <http://www.camden.gov.uk/>
4. Croydon: <http://www.croydon.gov.uk/>
5. Enfield: <http://www.enfield.gov.uk/>
6. Harrow: <http://www.harrow.gov.uk/>
7. Hounslow: <http://www.hounslow.gov.uk/>
8. Kingston: <http://www.kingston.gov.uk/>
9. Knowsley: <http://www.knowsley.gov.uk/>
10. Lewisham: <http://www.lewisham.gov.uk/>
11. Richmond: <http://www.richmond.gov.uk/>

Tota la documentació original obtinguda a través d'aquestes webs està disponible al **Volum IV: Annex Regne Unit. Documentació Municipal.**

Per documentació estatal referida al Regne Unit vegeu també el **Volum III: Annex Regne Unit. Documentació Estatal.**

Capítol 2: FRANÇA

Informe de la ciutat de París

Informe de la ciutat de Lilla

Informe de la ciutat de Montpellier

Informe de la ciutat d'Arles

PARÍS

LA CIUTAT

Els resultats del cens de 1999 sobre la població parisenca segons l'Institut National de la Statistique i d'Études économiques (I.N.S.E.E.), van mostrar les següents tendències:

- Una població estable i més jove.
- Una població més activa malgrat que la taxa d'atur continuava sent elevada.
- Una millora de les condicions d'habitatge i un major nombre d'habitatge social de lloguer.

Amb 2.125.246 habitats, la població parisenca va establir-se confirmant la tendència enregistrada entre 1982 i 1990. També es va constatar una forta densitat residencial i un dèficit migratori a pràcticament tots els departaments de l'Ille de France. A més es constata un rejuveniment de la estructura per l'edat degut a la disminució dels efectius relatius als habitats de més de 60 anys.

En relació a l'activitat es va constatar una progressió del 4% de la taxa d'activitat referent a la població en edat de treballar. La taxa d'atur, segons el cens de 1999, va establir-se en un 12%

En referència a l'habitatge i en comparació amb la resta de les ciutats de França, existeix una menor proporció de l'habitatge de propietat però un augment considerable de l'habitatge social de lloguer. A més, també es va constatar una millora del confort dels habitatges i una disminució de la mida de les llars.

A l'annex de París es pot trobar informació estadística més extensa i detallada sobre la població de la ciutat.

(A) SERVEIS PER A LA PETITA INFÀNCIA

Totes les estructures municipals de París dedicades a acollir a la petita infància poden acollir infants discapacitats. Per tal que un d'aquests infants sigui admès, el metge adscrit al centre l'examina i fa un informe escrit. Si aquest últim és favorable, l'infant és admès al centre per afavorir la seva integració. Per altra banda, l'Ajuntament de París financia també diversos centres privats associats (concertats) que han de reservar un nombre significatiu de places destinades a infants discapacitats. El 2002 París disposa dels següent nombre de centres de guarda i atenció educativa a la petita infància:

- 259 *Crèches Municipales collectives i familiales*
- 98 *Crèches associatives* (de les quals 26 són *crèches parentales*)
- 8 *Jardins maternels* (dels quals 4 són municipals)
- 42 *Jardins d'enfants* (dels quals 28 són municipals)

47 Haltes- garderies Municipals
95 Haltes-garderies associatives

En total:

334 estructures municipals que acullen 18.971 infants

207 estructures associatives que acullen 6.080 infants

Però les modalitats d'atenció a la petita infància són més diverses si incloem la guarda a domicili o a la llar d'una Assistent maternal així com noves modalitats d'escola bressol preventives i amb horaris d'obertura molt extensos per donar acollida als infants de pares i mares que fan horaris de treball fora del comú. La cerca ha donat lloc a la següent diversitat:

1. *Crèche Col.lective*
2. *Crèche familiale*
3. *Crèche parental*
4. *Jardin maternal*
5. *Jardin d'Enfants*
6. *École maternel*
7. *Halte garderie*
8. *Crèche Caramel i Crèche associative avec horaires décalés*
9. *Crèche familiale preventive*
10. *Assistentes maternelles independentes*
11. *Les relais assistant(e)s maternel(le)s*

1. Escola bressol col.lectiva - Crèche collective

L'escola bressol col.lectiva acull infants de 2 mesos i mig a 3 anys. De dilluns a divendres de manera contínua. En general, els centres tenen una capacitat de 15 a 80 bressols (si són menys de 40 bressol es parla de *minicrèches*). Són gestionats per la ciutat de París o per associacions i sempre són dirigits per una directora infermera- puericultora diplomada de l'Estat.

El cost de la plaça es reparteix entre tres financers: la família, l'Ajuntament de París, i la Caixa de Subsidis Familiars. En terme mig, la família s'encarrega d'una quarta part del cost total mentre que la resta es finançada per l'Ajuntament i la CAF. La participació de la família vindrà determinada pels ingressos familiars i pel nombre d'infants a càrrec.

Actualment a Paris hi ha 218 Crèches Col.lectives municipals i 64 d'associades.

2. Escola bressol familiar - Crèche familiale

Cada *Crèche Familiale* comprèn una xarxa d'Assistentes Maternals (mainaderes agregades) que tenen cura al seu domicili d'un a tres infants de 2 mesos i mig a 3 anys. Aquests/es assistents són agregades i assalariades de l'ajuntament de París (Serveis de Protecció Maternal i Infantil) o d'una associació.

En tot cas elles són dirigides i coordinades per una directora infermera-puericultora diplomada de l'Estat i el seu equip. Les Assistentes Maternals es reuneixen regularment en els locals de l'Escola bressol familiar amb els infants, de manera que aquests es beneficien de l'acció col·lectiva animats per una educadora infantil. També és habitual, si els queda a prop de casa fer ús dels Espais Familiars que hi ha a la ciutat. En cap cas les hores de guarda poden ser més de 10 al dia.

A París, les escoles bressol familiars formen part de les 259 escoles bressol municipals

3. Escola bressol de pares i mares - *Crèche parentale*

Acull infants des dels 2 mesos i mig fins als 3 anys. Són centres creats a iniciativa d'un grup de pares i mares que participen en cooperativa de la seva gestió, i coordinen els seus propis torns per la cura dels infants, sota la responsabilitat d'un assalariat qualificat y permanent.

L'associació de pares i mares determina l'admissió de l'infant i els barems o tarifes a pagar.

A París hi ha 26 escoles bressol parentals associatives/cooperatives

4. Jardí d'infància maternal - *Jardin maternal*

Acull de manera regular entre 20 i 30 infants, de 2 a 3 anys que encara no han estat a cap escola bressol. Permeten una transició ideal entre la família i l'Escola Maternal perquè el seu objectiu és afavorir l'adaptació posterior a aquesta (dins l'Escola Elemental pública)

El centre està dirigit per una educadora infantil diplomada.

A París n'hi ha 4 de municipals i 2 d'associats.

5. Jardí d'infància / Parvulari - *Jardin d'enfants*

Centre per infants de 2 a 4 anys, dirigit per una educadora diplomada. L'objectiu és preparar-los per la vida escolar. El centre pot acollir entorn de 60 infants. En alguns jardins d'infants associatius poden acollir infants fins els 6 anys..

Els centres municipals estan oberts durant les vacances escolars

A París n'hi ha 28 de municipals i 14 d'associatius

6. Pre-escolar / Parvulari de l'escola pública - *École maternelle*

Acull dins l'escola pública elemental, els infants de 4 i 5 anys.

7. Escola bressol d'horaris flexibles - Halte garderie

Acull, més o menys regularment i per durades variables, infants de 2 mesos i mig a 6 anys, dos o tres vegades a la setmana com a màxim. Els ritmes de presència varien d'una hora a varies mitges jornades. Són centres que preparen l'infant per la vida col·lectiva. És obligat fer la reserva amb antelació.

Són centres sota la responsabilitat d'una educadora infantil, diplomada
A París n'hi ha 47 de municipals i 95 d'associatives

8. Escoles bressol amb horaris molt extensos Crèche Caramel i Crèche associative avec horaires décalés)

Actualment hi ha a París 6 escoles bressol privades associatives (concertades) amb horaris molt més amples que els habituals. Aquesta proposta permet una millor adaptació als horaris de treball de pares i mares que la resta d'escoles privades.

Escoles bressol 'Caramel'

Acullen infants a apartaments especialment reservats a aquest ús amb una amplitud horària més extensa (de 7.30h a 21h) que a una escola bressol convencional. La gestió d'aquesta escola bressol està confiada a l'Associació CAMEL. A París hi ha 4 escoles bressol "Caramel".

Escola Bressol La Maison enchantée

Acull als infants de 5h.30h a 22h de dilluns a divendres i els dissabtes de 7.30h a 18.30h

Escola Bressol Bout'chou

Acull als infants de 5h.30h a 22h de dilluns a divendres i els dissabtes de 5.30h a 18.30h

9. Escoles bressol temporals i preventives - Crèche familial preventive

Els infants de famílies amb dificultats diverses (inestabilitat de la situació familiar, horaris de treball molt difícils, dificultats socials...) poden ser acollits temporalment 24h 7 dies a la setmana a dues escoles bressol familiars existents a París i dirigides per l'associació "Enfant Présent". Aquest sistema de guarderia preventiva, que garanteix el vincle familiar i la responsabilitat parental, és únic a França.

10. Mainaderes independents – Assistentes maternelles libérales

Són persones contractades per les famílies que tenen cura de 1 a 3 infants, entre 2 mesos i mig i 3 anys, al domicili de la mainadera. Han de tenir una formació validada (agregades) per l'ajuntament de París (Serveis de Protecció maternal i infantil). No depenen d'una *crèche familial*.

A París hi ha 2.600 Assistents maternals autònomes.

11. Espais d'acollida de les assistents maternals i els infants -Les relais assistant(e)s maternel(le)s

Molt recentment s'han creat a París. Són un lloc d'intercanvi entre assistents maternals independents on es poden trobar i parlar de la seva experiència. Pels infants, és un espai de joc i d'activitats dirigides (tallers, llibres, pintura, etc..).

A París se'n van crear 3 l'any 2001, i 3 més ho seran l'any 2002. Hi ha un programa d'extensió d'aquests espais fins el 2007.

(B) SERVEIS EXTRAESCOLARS O AUXILIARS PER A INFANTS

1. Biblioteques infantils i ludoteques als diferents barris de la ciutat.

Sovint tenen espais adaptats a la més petita infància. Activitats diverses de lectura i explicació de contes, música, jocs, piscina, cinema..

2. Maison Paris-Nature

Per saber tot el fa referència a la natura de París. És un servei que fa campanyes de sensibilització i activitats dirigides als infants de París en els espais naturals, grans i petits de la ciutat.

Grans espais de lleure a la ciutat amb espais reservats als infants: Parc Floral; Bois de Bologne, Parc de Bercy, Jardin d'Acclimatation, La Villette, Parc André-Citroën, Parc de Luxembourg, Les Buttes-Chaumont, Parc Montsouris, Jardins du Ranelach, Jardin des Plantes, Parc de Belleville, Cham de Mars, Parc george-Brassens, Jardin Atlantique

Petits jardins tranquils dels museus de la ciutat: Musée de la Vie Romantique, Jardin du Musée Rodin, Musée Picasso, Musée Zadkine,...

Passejades històriques, Zoos, Acuaris, Granges, Centre de la Mar i de les aigües...

(C) SERVEIS PER A PARES I MARES

1. Serveis de Protecció Maternal i Infantil - Service de Protection maternelle et infantile (PMI)

A les maternitats de cada barri (Assistència Pública-Hospitals de París) hi ha una estructura d'acolliment per la Protecció Materno-Infantil que té una funció més important de suport a mares i pares. Informa sobre als futurs mare /pare dels seus drets socials i els dona assistència mèdica en un sentit ample. S'hi fan sessions de preparació al part, assumides per la Seguretat Social, així com també 10 sessions de reeducació i gimnàstica abdominal després del part, igualment gratuïtes.

En funció de cada situació i després de l'avaluació mèdica el servei pot proposar una ajuda a la llar per feines domèstiques i la intervenció d'una treballadora familiar al domicili dels futurs pares.

Després del naixement, aquest servei assegura les consultes regulars per vigilar la salut dels infants fins que tenen 6 anys. Les PMI també són llocs on els pares i mares poden trobar professionals (consellers socio-educatius, assistents socials, secretaria mèdico-socials, metges i psicòlegs) per orientar-los davant de situacions familiars de les que necessiten orientació.

Les famílies també hi poden trobar Assistents maternals liberals (professionalment aprovades pel servei) per atendre els infants mentre treballen. També hi ha un Espai Familiar on professionals, pares i mares i infants poden compartir estones de comunicació oberta.

2. Les Cases de la Infància de la ciutat de París- (*Les Maisons de l'Enfance de la Ville de París*)

Són llocs municipals d'acollida i informació a les famílies sobre tot allò que fa referència a la infància. Un equip de professionals de la petita infància informa i orienta les famílies sobre les modalitats de guarda, els centres de Protecció Maternal Infantil (PMI) els Espais Familiars a la ciutat, etc. Les informacions també es poden obtenir per via telefònica. Igualment, s'hi poden trobar assistents socials dels serveis del PMI encarregades d'Assistents Maternals, Puericultores i Comadrones.

A la ciutat de París hi ha 3 *Maisons de l'Enfance* municipals.

3. La casa dels pares i mares - (*Maison de la parentalité*)

La *Maison de la parentalité* de la Ville de París és un lloc de reflexió i debat entorn dels serveis i projectes proposats pels professionals en el marc de les seves tasques al costat dels pares i mares. Aquests també són convidats a participar en aquesta reflexió amb els professionals, a través de les trobades-debats mensuals que s'hi porten a terme.

El servei té per objectiu donar suport i recolzament a l'elaboració, coordinació, promoció i avaluació d'activitats amb pares i mares i contrastar noves pràctiques professionals. Es proposen conferències, trobades i publicacions, sobre temes i activitats innovadores. Els pares i mares són convidats a participar en aquestes reflexions i debats, a través de:

- Trobades i debats mensuals en les que les associacions de pares i mares o de suport a les famílies, presenten les seves pràctiques i les posen a debat.
- Un dissabte per mes , un professional desenvolupa un tema sobre la parentalitat o l'educació dels infants, i després anima el debat.
- Accés a la biblioteca i centre de documentació on poden consultar tota la documentació disponible sobre família, infància i joventut.

A París hi ha un sol centre d'aquestes característiques. Entrada lliure i gratuïta a totes les trobades.

4. Espais familiars - Les lieux d'accueil parents-enfants

Són espais adaptats per a l'acollida d'adults i infants fins als 4 anys acompanyats del pare, la mare, l'avi o àvia, l'assistent maternal, o altre familiar que se'n ocupi regularment. No són guarderies ni llocs de consulta, sinó espais d'intercanvi i de comunicació amb i per la paraula. Els infants poden jugar amb altres infants. Els pares i mares poden ocupar-se del seu bebè, parlar amb les persones acollidores del centre que són psicòlogues, psicoanalistes o professionals de la petita infància, o bé discutir i parlar amb d'altres mares i pares.

El clima és cordial i permet desdramatitzar els problemes quotidians, o simplement passar un moment agradable amb el propi fill o filla. L'objectiu dels espais familiars és afavorir la socialització dels infants, lluitar contra l'aïllament dels pares i mares i, si cal, prevenir dificultats relacionals entre pares i fills. La major part d'aquests espais també acullen a futurs pares i mares.

Espais familiars ubicat als serveis de Protecció Materna i Infantil (PMI): Són espais gratuïts municipals ubicats en els centres materno-infantils de cada barri.

La resta d'espais existents depenen d'Associacions:

Espai Familiar de la Maison Verte: Creat l'any 1979 per Françoise Dolto, la *Maison Verte* ha servit de model a molts espais familiars. És un lloc per la paraula i l'escolta que proposa el plaer d'estar junts en el joc i l'intercanvi. Acolliment anònim i participació financera lliure.

Espai Familiar de l'IRAE (Institut de Recherche appliquée enfant couple) : Acull pares, mares i infants fins als 5 anys. Totes les visites són anònimes i lliures. Al club pares-infants, els més petits es preparen per la separació; juguen; s'allunyen; mostren el que fan; els pares i mares observen i discuteixen. Participació: 1,50 Euros. Obert els dilluns, dimarts i dijous de 14.30 a 19.00; dissabtes de 15.00 a 18.00. Les consultes amb els psicoanalistes es poden fer sota reserva. Les tarifes varien segons els ingressos.

Espais Familiars de l'Escola de pares-mares i Educadors : Aquesta associació nacional (*École des parents et des Éducateurs*), creada l'any 1929 per pares i mares, psicòlegs i educadors, ofereix nombrosos espais familiars a París:

- ***La Maison Ouverte:*** lloc d'acolliment per mares pares i infants sota anonimats. Participació: 2,30 Euros per família.
- ***La Maison de l'école des parents:*** proposa diversos grups de paraula per abordar totes les preguntes que es fan les famílies des que neixen els seus fills i filles. S'hi ensenya a fer massatges als bebès a l'estil i tradició de l'Àsia i l'Àfrica. Si volen, els pares i mares també poden fer consultes individuals i demanar informacions.

- *Le Café de l'école des parents*: es un espai de convivència obert a tots els pares i mares que desitgen informar-se, consultar Internet, intercanviar i debatre entorn d'una tassa de cafè. El programa de debats i de tallers està sempre disponible a Internet: www.café-parents.com.
- *Inter-services parents*: és un servei d'escolta telefònica gestionat per l'*École des parents* i educadors que responen a les preguntes de pares i mares. Hi ha especialistes: psicòlegs, juristes, consellers conjugals, consellers escolars, consellers lleure/social, assistents socials, metges... tots a la disposició de les famílies per escoltar, informar, aconsellar, orientar... Els pares i mares poden expressar, de manera anònima, les seves preocupacions o els seus dubtes en relació a una conducta o una orientació, buscar informació o satisfer el seu desig de compartir una reflexió aprofundida.

Espai Familiar La Caragole: Lloc d'escolta lliure i anònim sobre qüestions de la socialització. Obre els dimarts, dimecres i divendres de 15.00 a 18.00. Sense cita prèvia. No es demana cap participació financera.

Espai Familiar La Maison de l'Enfance: Proposa activitats manuals a infants de 2 a 3 anys acompanyats d'un adult. Obert de dilluns a dijous de 8.45 a 12.00 i de 13.00 a 17.30 i el divendres de 8.30 a 12.00 i de 13.00 a 17.00

Espai Familiar L'Arbre Bleu: Al migdia, pares, mares i infants de 0 a 4 anys són acollits per professionals de la petita infància en un espai de joc, lectura, esbarjo, de paraula i escolta, de relax. L'arbre Blau és també, al matí, un lloc d'informació. Dos matins al mes s'organitzen tallers pares-mares-infants entorn d'una tècnica i/o temàtica (pintura, jocs d'aigua, ...) Participació: 1,07 Euros. Obert de dilluns a dissabtes de 14.00 a 17.00 i els dimecres de 14.00 a 18.00.

Espai La Maison des Sources: Lloc de trobada, de paraula i de jocs pels infants i els seus pares, avis o assistents maternals. De dilluns a dissabtes de 14.00 a 19.00.

Espai La Maison des Petits Pois: Lloc d'acollida, d'escolta i de socialització pels infants fins a 3 anys i els seus pares i mares.

5. Servei municipal de mediació familiar i consultes familiars -Le service de médiation et de consultation familiale

A París moltes parelles se separen. Sovint, quan ja res funciona entre pare i mare, els fills són objecte de tensions i, sigui quina sigui la seva edat, es ressenten molt dels conflictes entre pare i mare. La ciutat de París ha creat un servei municipal de mediació i de consultes familiars per poder acompanyar les famílies en dificultats i ajudar-les a trobar solucions que en tot cas preservin l'interès i el benestar dels fills i filles i que, al mateix temps, siguin acceptables per mare i pare.

A banda d'aquest servei municipal també hi ha a la ciutat diverses associacions que proposen serveis de mediació. Es pot trobar informació sobre aquests en el Centre de Serveis Socials de cada districte.

6. Associacions diverses de mares i pares

Jumeaux et Plus: federació nacional d'ajuda mútua moral i material de pares i mares d'infants bessons o més.

Association Syndicale de familles monoparentales

Association de parents et futurs parents gays et lesbiens (APGL)

Cal tenir en compte que a França hi ha una gran tradició d'associacionisme d'aquest tipus.

(D) SERVEIS SOCIALS PER A FAMÍLIES I INFANTS AMB NECESSITATS ESPECIALS

1. Centres maternals d'acollida -Les centres maternels

Centres d'acollida per a dones embarassades o mares soles amb infants menors de 3 anys, que es troben aïllades i en dificultats. Totes les dones acollides, així com els seus infants, reben un acompanyament i suport personalitzat.

És un servei que depèn dels serveis socials de la ciutat.

2. Els centres socials de barri -Les centres sociaux

Els centres socials de cada barri ofereixen una ampla gamma de serveis i activitats: acolliment de la petita infància, centre de lleure, acompanyament escolar, serveis d'escripcions públiques, d'assistents socials, clubs de la tercera edat, animació de la vida al barri, i també gestió i seguiment global de les persones que reben la Renta Mínima d'Inserció (RMI).

Totes aquestes prestacions privilegien una aproximació global a la família, així com la creació d'un teixit de vincles socials i intergeneracionals dins del barri. Aquests equipaments de proximitat són gestionats per les CAF, o bé per Associacions agregades.

3. Serveis socials polivalents -Les Services sociaux polyvalents

N'hi ha a cada districte (*arrondissement*) de la ciutat. Depenen de la Direcció de l'Acció Social, de la Infància i de la Salut de l'Ajuntament de París. Porta a terme accions diverses a favor de la infància i les seves famílies. Es dirigeix a tota la població parisenca, sense condicions i per qualsevol dificultat que presenti. El seu paper és múltiple: acolliment, informació, orientació, custòdia, seguiment de famílies...etc.

4. Protecció de la infància -L'Aide sociale à l'enfance

El servei de *l'Aide sociale à l'enfance* (ASE) de la Direcció de l'Acció Social, de la Infància i la Salut, de l'Ajuntament de París, intervé en les situacions familiars en què hi

ha greus dificultats materials, educatives o socials que comprometen o posen en risc la salut, l'equilibri i el benestar de l'infant. El paper de l'ASE no és substituir les famílies: els seus equips estableixen un diàleg constant amb els pares i mares, amb la finalitat de preservar o bé restablir el seu lloc en el procés educatiu dels seus fills i filles.

Entre els objectius de l'ASE figura també hi figura el suport material i psicològic a les dones embarassades i als pares i mares aïllats, en particular de les mares amb infants menors de 3 anys. Aquests serveis intervenen davant la justícia en cas de maltractaments (violència, negligència greus). Els infants també poden ser acollits igualment per l'ASE a demanda de pares i/o mares. Una dona en situació d'extrema dificultat - a punt de donar a llum i que no desitja o no pot atendre el seu infant- té la possibilitat de confiar l'infant als serveis de l'ASE. Siguin quines siguin les situacions i les eleccions de les famílies, una escolta i un acompanyament sempre es proposen a les famílies en dificultats.

5. Centres de planificació i Educació familiar - Centre de planification et d'Education familiale

La missió d'aquests centres és proporcionar a joves i adults una educació familiar i sexual: mètodes de contracepció, malalties sexuals transmissibles, la sida, la interrupció voluntària de l'embaràs. Les consultes són gratuïtes pels menors d'edat, i pels que no tenen assegurança social i per les persones que volen guardar el seu anonim. També informen que la píndola de l'endemà pot comprar-se sense recepta a la farmàcia i que és gratuïta pels menors i pels que no tenen seguretat social en els centres de Planificació i Educació familiar.

La filosofia d'aquests centres es basa en què avui es pot tenir un infant si es desitja i quan es desitja, gràcies a la contracepció. Avui, hi ha mitjans perquè les dones, els homes i les parelles puguin viure la seva sexualitat sense por. Cal conèixer els diferents mètodes de contracepció (píndoles, esterilet, preservatius) i escollir el que més convé ja sia a través de la consulta al metge, del PMI o en els Centres de planificació familiar. Es considera que la contracepció d'urgència ha de ser un recurs excepcional en cas de relació sexual no protegida, però no pas la manera habitual de contracepció. El més preferible és fer ús d'un mètode de contracepció regular. Viure la pròpia sexualitat sense por és també una manera de protegir-se de la Sida i de les malalties de transmissió sexual. Actualment l'únic mètode eficaç de prevenció contra aquestes malalties és la utilització del preservatiu (masculí i femení)

(E) SUBSIDIS I DEDUCCIONS FISCALS (CIUTAT DE PARÍS)

Per poder rebre qualsevol dels subsidis familiars que ofereix la ciutat de París és del tot necessari demostrar haver viscut a París un mínim de tres anys abans de fer la demanda.

1. Ajuda per a la millora de l'habitatge - Aide a l'amélioration de l'habitat

Descripció i beneficiaris: La ciutat de París ofereix un subsidi a aquelles famílies que han de fer front a les despeses per rehabilitar el seu habitatge. És abonada directament

per l'entitat *Pacte de París*, organisme a qui el Centre d'Acció Social de la ciutat ha delegat la gestió d'aquesta ajuda.

Condicions:

- Tenir com a mínim un infant a càrrec
- Demostrar haver viscut a París un mínim de tres anys abans de fer la demanda
- Ocupar l'habitatge a rehabilitar com a mínim 3 anys abans de fer la demanda.
- Estar de lloguer o ser el propietari de l'habitatge
- L'impost de la contribució ha de ser inferior o igual a 992 Euros
- Fer la demanda abans de començar les feines de rehabilitació.

Quantitat: Si la situació o requereix, la quantitat màxima de l'ajuda acordada serà, segons el tipus de feina realitzada, de:

- Per les parts comuns de l'habitatge: màxim 3.049 Euros.
- Per les parts privades de l'habitatge: màxim 1.068 Euros.
- Per les parts privades de l'habitatge quan hi ha 2 infants: màxim 2.135 Euros.

2. Subsidi d'habitatge per famílies nombroses - Allocation logement famille nombreuse)

Descripció i beneficiaris

Ajuda per les famílies nombroses dirigida a disminuir la càrrega de les despeses d'habitatge

Condicions

- Demostrar haver viscut a París un mínim de tres anys abans de fer la demanda
- Ser titular de la Carte Paris Famille.
- Tenir una càrrega neta d'habitatge inferior a 1.525 euros
- Tenir una càrrega neta d'habitatge superior al 20% de la renda neta declarada.
- Pagar regularment les despeses d'allotjament.

Quantitat

La quantitat màxima del subsidi serà de 122 Euros al mes per una família amb tres infants o/ i infant discapacitat.

3. Ajuda per a la millora de l'habitatge per a famílies amb un fill discapacitat - Aide à l'amélioration de l'habitat pour familles avec un enfant handicapé

Descripció i Beneficiaris

La ciutat de París ofereix un subsidi per aquelles famílies que han de fer front a les despeses per rehabilitar (parts privades o comunes) el seu habitatge.

L'ajuda és abonada directament a les famílies pel Pacte de París, organisme a qui el Centre d'acció Social de la ciutat n'ha delegat la gestió.

Condicions

- Tenir com a mínim un infant discapacitat a càrrec. L'infant no pot ser titular del subsidi de l'Ajuntament de París, no pot tenir una garantia de recursos procedents d'un treball o tenir plaça a una residència especial
- Ocupar el domicili a rehabilitar com a mínim 3 anys abans de fer la demanda
- Si la reforma té per finalitat facilitar l'accessibilitat o l'adaptació de l'habitatge pel fill discapacitat, l'obligació d'ocupar el domicili com a mínim 3 anys abans de fer la demanda, pot ser reduïda per derogació.
- Estar de lloguer o ser el propietari de l'habitatge
- L'impost de la contribució ha de ser inferior o igual a 992 Euros
- Fer la demanda abans de començar les feines de rehabilitació.

Quantitat

La quantitat del subsidi es fixarà en funció de la situació econòmica de família, del possible finançament d'altres entitats i de la reforma que es faci.

- La quantitat màxima de l'ajuda acordada depèn del tipus de reforma a realitzar
- Per les parts comuns de l'habitatge el subsidi és de 3.049 Euros.
- Per les parts privades de l'habitatge l'ajuda no superarà l'import de 1.068 Euros.
- En els casos en què es tinguin 2 o més infants a càrrec el subsidi per les parts privades pot ascendir a 2.135 Euros.
- La quantitat de l'ajuda podrà ser superior als plafons abans esmentats quan la reforma va dirigida a facilitar la mobilitat i autonomia del fill discapacitat dins la llar.

4. Ajudes d'habitatge per a famílies monoparentals - Aide au logement des familles monoparentales

Descripció i Beneficiaris

Consisteix en una ajuda d'allotjament per famílies monoparentals amb un infant a càrrec com a mínim.

Condicions

- Demostrar haver viscut a París un mínim de tres anys abans de fer la demanda
- El sou declarat ha de ser inferior a 1100 euros mensuals
- Pagar l'allotjament regularment
- No rebre cap altra prestació pel fet de ser una família monoparental.

Quantitat

L'ajuda no superarà els 122 Euros mensuals i varia segons el nombre de fills a càrrec i el cost del lloguer de l'habitatge.

5. Subsidi París per naixement múltiple - Allocation pour naissance multiple

Descripció i Beneficiaris

Famílies que han tingut bessonada

Condicions

- Demostrar haver viscut a París un mínim de tres anys abans de fer la demanda
- Presentar la demanda durant els 6 mesos posteriors al naixement

Quantitat

La quantitat total atribuïda serà de 763 euros

6. Subsidi París petit infant per a contractar una Assistent maternal agregada a una Crèche familiale - Allocation Paris petit enfant assistante maternelle

Descripció i beneficiaris

Famílies amb, al menys, 1 infant menor de 3 anys i que recorren a un servei de *Crèche Familiale*. La guarda s'efectua al domicili de l'Assistent Maternal agregada.

Condicions

- Demostrar haver viscut a París un mínim de tres anys abans de fer la demanda
- Ser titular del Subsidi Familiar per contractar una Assistent Maternal agregada validada per la CAF
- Tenir ingressos mensuals inferiors a 3.800 Euros mensuals
- Si els ingressos mensuals superen els 3.800 Euros el cost de l'Assistent maternal ha de ser inferior al d'una plaça de guarderia col·lectiva.
- La feina de l'assistent maternal ha de ser igual o superior a 20 dies mensuals

Quantitat

La quantitat del subsidi dependrà del número d'infants menors de tres anys a càrrec i dels recursos mensuals de la família. La quantitat pot variar de 39 euros fins a 382 euros mensuals.

7. Subsidi París Petit Infant per a contractar una Assistent Maternal Independent a domicili -Allocation paris petit enfant garde a domicile

Descripció i Beneficiaris

Subsidi a famílies amb un mínim de 2 infants menors de 3 anys per a què contractin una Assistent Maternal que s'ha d'ocupar dels infants al domicili familiar d'aquests.

Condicions

- Demostrar haver viscut a París un mínim de tres anys abans de fer la demanda
- La persona contractada per atendre els infants ha de ser remunerada com a mínim per 360 hores per trimestre.

Quantitat

La quantitat del subsidi pot variar de 260 Euros a 382 Euros mensuals en funció dels ingressos familiars. En el cas que diverses famílies es posin d'acord per tenir cura dels nens en un dels domicilis d'aquests, s'examina el cas.

8. Subsidi de recolzament per pares i mares d' infants discapacitats - Allocation de soutien aux parents d'enfants handicapés

Descripció i Beneficiaris

Les famílies de París que tinguin al seu càrrec un fill o infant discapacitat en acolliment poden beneficiar-se d'un subsidi mensual. Si l'infant està en una residència, però la família en té cura alguns dies regulars al llarg del mes també es poden beneficiar del subsidi. La quantitat estarà d'acord amb el nombre de dies que l'infant ha estat atès per la família.

Condicions

Tenir el permís de residència d'una validesa igual o superior a 5 anys

Quantitat

- Les famílies amb un infant discapacitat que viu a casa reben 153 Euros mensuals
- Les famílies amb un infant discapacitat que viu a una residència especial reben un subsidi anual calculat amb la prorata del nombre de dies que l'infant passa al domicili.
- Es pot acumular aquesta prestació amb el crèdit de la Carte Paris Famille per famílies nombroses amb un dels fills discapacitats.

9. Subsidi per a atendre un parent malalt - Allocation d'accompagnement

Descripció i beneficiaris

Destinat a persones que han hagut de deixar la seva feina, totalment i de forma voluntària, per fer-se càrrec d'un parent o fill malalt. No pot superar els 3 mesos, excepte quan la persona a cuidar sigui un fill menor. En aquest cas el subsidi es podrà rebre fins un màxim de 12 mesos.

Condicions

- Demostrar haver viscut a París un mínim de tres anys abans de fer la demanda
- El parent malalt ha de ser, respecte al demandant; un ascendent o descendent per línia directa, la parella, un ascendent o descendent per línia directa de la parella, un germà o germana.

Quantitat

Sota condició de recursos i en un màxim mensual de 610 Euros. Per poder-hi accedir la família no pot tenir uns ingressos superiors a 4533 Euros mensuals.

10. Ajuda a famílies que pateixen una disminució sobtada de recursos - Aide aux familles en cas de chute brutale de ressources

Descripció i beneficiaris

Subsidi dirigit a famílies que han patit una disminució dràstica dels seus recursos, per la pèrdua de l'activitat laboral (atur, malaltia, accident laboral...) o bé per situació de ruptura familiar (divorci, viduïtat,...)

Condicions

- Demostrar haver viscut a París un mínim de tres anys abans de fer la demanda
- Tenir con a mínim un infant a càrrec
- Tenir recursos inferiors a una quantitat baremada segons el nombre de fills
- Presentar la demanda dins dels sis mesos després de l'inici de la situació.

Quantitat: Una treballadora social comprovarà la situació de les famílies que sol·licitin aquesta ajuda i en funció de la gravetat de la situació es podrà concedir una ajuda per pagar el lloguer i les factures d'electricitat. Eventualment també es pot concedir el carnet per desplaçaments gratuïts en el transport públic.

11. Carnet París-família per a famílies nombroses- Carte Paris – famille

Descripció i Beneficiaris

Carnet de família nombrosa per famílies amb 3 fills o més o amb un fill discapacitat vivint a la llar.

Dóna accés gratuït a: Transport metropolità, Menjadors escolars, Escoles públiques o privades situades a París, Centres municipals de temps lliure, Escoles bressol municipals o privades associades, Guarderies 0-6 anys municipals o privades associades, Assistents maternals associades, Treballadors familiars associats, Ajudes per la neteja de la llar, Matricula gratuïta (a cursos lingüístics, centres esportius, Centres escolars, Centres de colònies i vacances, Classes de descoberta), Inscripció o abonament gratuït a Universitats de París, Créteil i Versailles, Discoteques municipals, Videoteca de París.

Condicions

- Demostrar haver viscut a París un mínim de tres anys abans de fer la demanda
- Tenir un mínim de 3 infants o un infant discapacitat vivint a la llar que no rebi cap altra ajuda per part de l'ajuntament de París.

Quantitat

Les famílies nombroses disposen d'un crèdit per cobrir les despeses de les activitats dels fills i filles. Les famílies amb fills discapacitats disposen per la mateixa finalitat de 153 Euros. Quan es reuneix la situació de tenir 2 fills o més i un és discapacitat, la família pot rebre alhora els beneficis de la Carte Paris Famille i el subsidi de recolzament per pares i mares de fills discapacitats.

12. Subsidi de l'ajuntament de París per a vidus i vídues i complement sanitari - Allocation ville de Paris aux veuves et aux veufs et le complément santé Paris

Descripció i Beneficiaris

Subsidi que dona l'ajuntament durant un any pels vidus i vídues de menys de 55 anys en el moment de la mort de la parella. Pot ser renovat passats 12 mesos, si es tenen més de 55 anys en el moment de quedar vidu/ua.

Condicions

- Demostrar haver viscut a París un mínim de tres anys abans de fer la demanda
- Les famílies que hagin estat subjectes a un canvi professional imposat per l'empresari, poden beneficiar-se de l'ajuda encara que solament faci un any que resideixen a la ciutat.

Quantitat: La quantitat total del subsidi dependrà dels ingressos del sol·licitant i no durarà més d'un any. El màxim serà de 229 Euros i en el cas de propietaris o copropietaris d'un pis 69 Euros. A aquesta quantitat cal afegir-hi 39 Euros al mes com a complement sanitari.

13. Deducció tarifària de la despesa elèctrica a famílies amb fills (Empresa Electricitat de França) - Avantages tarifaires EDF

Descripció i Beneficiaris

Deducció d'una part de la despesa elèctrica anual realitzada per famílies que tenen ingressos inferiors als "imposables", amb 1 o 2 fills a càrrec

Quantitat

L'ajuda consisteix en 138 Euros per any, deduïbles de la factura EDF.

L'ajuda es dona directament a l'oficina de l'EDF

Aquestes avantatges són acumulables amb la resta d'avantatges EDF

14. Deducció tarifària de la despesa elèctrica a famílies amb algun fill discapacitat (Empresa Electricitat de França) Les avantatges tarifàries EDF

Descripció i Beneficiaris

Deducció d'una part de la despesa elèctrica anual realitzada per famílies amb tres fills o amb un fill discapacitat al seu càrrec.

Condicions

- Ser titular de la Carte Paris Famille.
- Tenir despeses d'electricitat inferiors a 1220 Euros.
- Aquesta quantitat de despesa pot ampliar-se 534 Euros a partir del quart fill/a

Quantitat

- L'ajuda consisteix en 275 Euros per any deduïble de la factura EDF..
- L'ajuda es dona directament a l'EDF d'on es depèn
- Aquestes avantatges són acumulables amb la resta d'avantatges EDF

LILLA

LA CIUTAT

Segons les últimes dades proporcionades per l'Institut Nacional d'Estadística i dels Estudis Econòmics (I.N.S.E.E.), el nombre total d'habitants de Lilla és de 1.143.125

(A) SERVEIS PER A LA PETITA INFÀNCIA

1. Escoles bressol col·lectives municipals - Crèche collectives municipale

2. Escoles bressol familiars municipals - Crèche familiale municipale

L'Ajuntament de Lilla posa al servei de la població de la ciutat un total de 11 escoles bressol (col·lectives o familiars) amb un total de 482 places disponibles.

Aquest tipus de servei acull a infants de entre els 2 mesos i els 3 anys d'edat ja sia als centres col·lectius o al domicili d'Assistents Maternals agregades i vinculades a una Escola bressol familiar sota la direcció d'una puericultora titulada.

Horaris: De dilluns a divendres, de les set del matí fins a les set de la tarda. També hi ha la possibilitat de inscriure a l'infant a temps parcial

Beneficiaris: Infants els pares o mares dels quals resideixin a Lilla o a Hellemme. És necessària una revisió prèvia del pediatre del centre.

Cost: Les tarifes s'estableixen en funció dels ingressos familiars (salari més altres ingressos), composició familiar, i tipus d'escola.

3. Escoles bressol de temps flexible - Haltes-garderies municipales

L'Ajuntament de Lilla posa al servei de la població de la ciutat 2 haltes-garderies amb un total de 30 places disponibles. Aquest tipus de servei acull de forma temporal o ocasional a nens i nenes de 2 mesos a 6 anys

Cost: Les tarifes s'estableixen segons ingressos familiars, segons la taula que segueix:

<i>Ingressos familiars mensuals</i>	<i>Tarifa per hora</i>
0 a 304.8 E	0.30 E
304.9 a 457.2 E	0.46 E
457.3 a 609.6 E	0.61 E
609.7 a 762.4 E	0.76 E
762.1 a 914.4 E	0.91 E
914.5 a 1066.8 E	1.07 E
1066.8 a 1219.2 E	1.22 E

4. Mainaderes independents a domicili – Garde à domicile

A la ciutat de Lilla hi ha dues associacions (*Familiale de Lilla* i *Innov'Enfance*) que ofereixen aquest tipus de servei: “SOS Nannies” i “Domicil'Enfance”.

5. Cangurs - Baby Sitting

Igual que en el cas de la guarda a domicili, a Lille també hi ha dos associacions que ofereixen aquest servei : *Familiale de Lilla* i *C.R.O.U.S.*

(B) SERVEIS EXTRAESCOLARS O AUXILIARS PER A INFANTS

1. Servei de planificació i coordinació de les activitat extraescolars i serveis auxiliars per infants de 0-12 anys: La casa de les escoles -caisse des écoles

L'objectiu principal de la Casa de les Escoles és afavorir l'accés de tots els infants de Lilla, especialment aquells que pertanyen a famílies desafavorides, a totes les prestacions extraescolars municipals.

La Casa de les Escoles organitza i coordina:

- 52 restaurants escolars
- 550 monitors pels menjadors escolars, entre les 11.30h i les 13.30h
- 14 espais extraescolars: 7 per nens i nenes de primària, 7 per nens i nenes de les escoles maternals. Són centres d'esplai a la ciutat, dins les escoles públiques que funcionen durant les vacances de febrer, primavera i estiu
- 11 espais de lleure per infants d'escola maternal, per tots els dimecres durant l'any escolar (els dimecres no tenen escola) dins els CAPE
- 23 Centres d'animació per la petita infància (CAPE).
- 6 Espais educatius (de creació nova)
- El centre de lleure de Phalempin
- Els transports escolars

La gran majoria d'aquestes activitats són portades a terme per personal municipal en totes les seves modalitats (titulars, suplents, monitors...) així com pels col·laboradors exteriors contractats per activitats específiques (ensenyament musical, esport, arts plàstiques o altres).

Hi ha 1000 persones dedicades a les activitats extraescolars, incloent 550 monitors/res per la supervisió dels menjadors escolars. Tots estan sota la supervisió de 40 administratius municipals de la Casa de les Escoles encarregats de coordinar i organitzar totes les activitats.

2. Centres d'Animació per infants de 3 a 6 anys- Centres d'Animation de la Petite Enfance – CAPE

L'Ajuntament de Lilla posa a disposició dels infants de la ciutat 23 Centres d'Animació per la Petita Infància o C.A.P.E. Aquests centres tenen com objectiu assegurar la cura dels infants de 3 a 6 anys durant el temps extraescolar abans i després dels horaris de les escoles maternals públiques de la ciutat. 13 CAPE també funcionen els dimecres.

Beneficiaris i Condicions d'admissió.

- Tenen ple dret els infants amb mare i pare treballant (o famílies monoparentals)
- Infants amb mare i pare que, per raons justificades, no poden atendre'ls durant l'horari extraescolar. (estudien, fan pràctiques, curssets, busquen feina...)
- Infants amb pare i/o mare hospitalitzat o malalt.
- Infants amb dificultats socials, amb confirmació de la Presidenta Delegada de la Casa de les Escoles

Tots els centres tenen obertes les seves portes:

- Dilluns, dimarts, dijous i divendres de 7.00 a 8.30 (amb esmorzar)
- Dilluns, dimarts, dijous i divendres de 16.30 a 18.30 (amb berenar).
- 13 centres obren els dimecres de 7h a 18.30h
- 6 centres obren durant les vacances de Nadal de 7h a 18.30h
- 6 centres obren abans i després dels centres de lleure maternals (vacances d'hivern i primavera, i juliol i agost de 7h a 8.30h i de 17h a 18.30h).

Provisió i Titularitat: Ajuntament de Lilla. El funcionament del servei està coordinat pels serveis de la Casa de les Escoles Públiques de la ciutat de Lilla

3. Espais de lleure per infants de 6 a 12 anys - Les Espaces Éducatifs en écoles élémentaire

Al programa municipal de 1995-2001, la ciutat de Lilla proposava desenvolupar les estructures d'acolliment i animació dirigides als infants durant el temps extraescolar. L'interès es va dirigir en especial en ampliar els serveis pels infants de l'escola elemental (primària) per igualar-los amb el que ja existien a la ciutat pels infants de l'escola materna en els Centres d'Animació de la Petita Infància.

L'any 2002 s'han creat a la ciutat de Lilla 6 Espai Educatius accessibles a tot infant que assisteix a les escoles elementals públiques (6-12 anys), sense cap altre condició.

L'objectiu d'aquests equipaments o estructures és el de proposar a les famílies un dispositiu de qualitat d'acollida i d'animació per a tots els infants d'edat primària abans i després del temps escolar i durant la festa setmanal dels dimecres i els dies de vacances:

- al matí a partir de 7h fins a 8.30h (amb esmorzar)
- a la tarda de 17.30h a 18.30h (amb berenar)
- el dimecres en jornada completa o mitja jornada
- durant les vacances escolars.

A més de la gestió del temps lliure, s'anima l'infant a la descoberta de les estructures d'animació cultural i esportives del barri per tal de permetre'ls en un futur, de freqüentar-les individualment. Cada espai educatiu el porta un responsable amb titulació superior d'animació i per un equip d'animadors qualificats, el nombre dels quals varia en funció del número de nens inscrits. Tot l'equip forma part del personal municipal.

La realització de **Pla “ocupació del joves”** ha permès l'obertura d'aquests espais educatius on s'hi han ocupat joves amb nous perfils d'ocupació relacionats amb l'animació i atenció a la infància. L'Ajuntament té com objectiu obrir nous espais educatius a tots els barris a mida que vagi estenent-se “l'ocupació jove”.

Cost: El preu d'aquest servei varia segons el tipus d'activitats i en funció dels recursos familiars

Provisió i Titularitat: L'Ajuntament de Lilla. El funcionament es coordina des dels serveis de la Casa de les Escoles Públiques de la ciutat de Lilla, que s'ocupa de tota l'organització municipal de l'animació extraescolar per a infants de 0 a 12 anys.

4. Serveis de lleure durant les vacances – Les centres de loisir sans hébergement (C.L.S.H.)

Descripció: Els primers centres de lleure de la ciutat van ser organitzats al 1925. Avui dia n'hi ha 14 dins de les escoles, set de primàries i set de maternals, repartides per tota la ciutat. Aquests centres tenen cura dels infants en edats compreses entre els 2 i els 12 anys, de 8.30h a 17h (la jornada completa també inclou els àpats) durant les vacances escolars de febrer, de primavera i d'estiu (juliol i agost)

També hi ha 11 centres d'Animació de la Petita Infància que, juntament amb els centres de lleure, estan oberts els dimecres tot el dia, de 7h a 18.30h, durant l'any escolar, així com 6 CAPE que juntament amb CLSH, obren durant les vacances de Tots Sants i Nadal.

La qualitat del servei està assegurada pels Directors dels Centres, tots ells titulats superiors d'animació, i per més de 500 animadors qualificats. Tot l'equip forma part del personal municipal. Totes les estructures d'acollida són acceptades pel ministeri de Joventut i Esports.

Beneficiaris i Condicions d'admissió

- Infants amb edats compreses entre els 2 i els 12 anys
- Infants escolaritzats als centres de Lilla o els pares dels quals visquin a Lilla.
- Presentar una fitxa amb la informació necessària del infant, obtinguda a l'ajuntament.

Cost: Aquest tipus de centres responen a una demanda social i a un rol pedagògic i educatiu important a favor dels infants. Com a la resta de les prestacions proposades per la Casa de les Escoles les tarifes d'inscripció estan establertes en funció dels recursos familiars amb la finalitat de que estiguin adaptades a cada situació social. Les famílies

que tinguin un “abonament per activitats de lleure” de la CAF poden utilitzar-lo pel pagament d'aquest servei.

Un centre representa per terme mig un cost total de 22.867,35 Euros.

Provisió i Titularitat: Ajuntament de Lilla. El funcionament del servei està coordinat pels serveis de la Casa de les Escoles Públiques de la ciutat de Lilla

5. Espais d'atenció i lleure pels infants al Centre Social Arbrisseau

Descripció: Aquest servei inclou una *Halte garderie* amb 16 places, un servei d'ajuda als joves per fer els deures, un centre de lleure i d'acompanyament escolar, activitats culturals i de lectura, i serveis d'estiu a la ciutat

Titularitat i provisió: Municipal. Centre social Arbrisseau

6. Menjadors escolars - restaurants scolaires

1.350.000 menjars aproximadament son servits als 47 menjadors escolars a la ciutat de Lilla, això vol dir un servei aproximat de 9500 menjars diaris.

(C) SERVEIS PER A PARES I MARES

1. Casa de la Mediació i de la Ciutadania - Maison de la Médiation et du Citoyen

Descripció: Després del mes de febrer de 1998, el Servei Municipal de Mediació es va transformar en la “Casa de la Mediació i del Ciutadà” a l'antic Ajuntament de la ciutat. Les seves activitats de mediació serveixen per conciliar a les persones o a les parts que vulguin intentar solucionar els seus conflictes amablement i evitar un procediment judicial.

Pels problemes més habituals aquest centre ofereix:

- Consultes gratuïtes als seus advocats i experts comptables.
- Bons per consultar els gabinets d'advocats escollits.
- Un servei d'escriptor públic
- Associació d'Ajuda a les Víctimes: víctimes de robatori, d'accident de tràfic, d'agressió... Juristes i psicòlegs acullen i informen sobre els drets dels ciutadans.
- Mediació penal dins del quadre d'infraccions menors

Aquests servei també s'ocupa de qüestions quotidianes que afecten tota la població, amb serveis oferts pels municipis o bé per associacions que tenen la seva seu al mateix edifici de la Casa de la Mediació i de la ciutadania. Per exemple, suport i orientació per trobar habitatge, associacions pels drets dels joves, associacions pels drets de les dones, etc...

Titularitat: Municipal

Provisió: Municipi i associacions

2. Espais familiars municipals

A la ciutat de Lilla existeixen 2 centres que ofereixen aquest servei d'acollida per pares, mares, infants i famílies en dificultats. Les activitats proposades són: entreteniments individuals i familiars amb els professionals, grups d'ajuda mútua per pares i mares, grups de relaxació, gestió de l'estrès.

Cost: Aquest servei és gratuït i anònim.

3. Espais familiars i de lleure portats per Associacions

Association Grandir

Gestiona un espai per infants de 0-3 i 4-6 amb dos tipus d'activitats:

- Un petit jardí d'infància que te cura del nens amb edats compreses entre els 0 i els 3 anys acompanyats d'un adult, de la mare o del pare tots els dijous al migdia durant les vacances.
- Un **Centre de Lleure** sense allotjament que té cura de infants d'edats compreses entre els 4 i els 6 anys durant les vacances i els dimecres.

Cost: Les tarifes s'estableixen en funció dels recursos familiars.

Associació Les Francas du Nord

Acull infants d'edats compreses entre els 6 i els 12 anys i als seus pares i mares. El centre ofereix les activitats següents:

- Taller de trobada, intercanvi i lleure per pares, mares i infants els dimecres per la tarda de 17h a 18.30h
- Centres de lleure: dimecres de 9h-12h i de 14h-17h i els dissabtes de 14h-17h
- Centres de lleure durant les vacances escolars de 9h a 12h i de 14h a 17h
- Acompanyament escolar tot l'any dilluns, dimarts, dijous i divendres de 16.30h a 18.30h

Associació Léo Lagrange

Els equips de voluntaris i professionals de l'associació Léo Lagrange, acorden amb els habitants, l'organització del temps lliure de joves d'edats compreses entre els 13 i els 20 anys i les seves famílies; a més intenten activar el desenvolupament de pràctiques culturals com la dansa, el teatre, el cinema...; la formació de les persones per desenvolupar les responsabilitats ciutadanes; accions diverses per la millora de la vida col·lectiva, de l'expressió de la població i del respecte mutu.

Les activitats proposades són les següents:

- Activitats de lleure socio-cultural i sortides pels joves de entre 13 i 18 anys i les seves famílies.
- Organització de debats mensuals amb pares, mares i fills sobre temes de la vida quotidiana.
- Acompanyament als dispositius d'inserció social i cultural.

Cost: Les participacions financeres són modestes i estan establertes en funció dels recursos.

MONTPELLER

LA CIUTAT

Amb 229.055 habitants, segons el cens de 1999, Montpellier està a la 8ª posició de les ciutats franceses, just per davant de Bordeaux.

La població del municipi s'ha doblat en el curs dels últims 40 anys. Aquest creixement es degut, principalment, a l'aportació migratòria.

El flux migratori, procedent principalment de els departament veïns, va experimentar un augment considerable al llarg dels anys 60 amb l'arribada dels "pieds-noirs".

Entre el 1962 i el 1975 la població de Montpellier va passar de 123.000 a 196.000 habitants, amb un creixement anual superior al 4 %. Aquesta és la més forta progressió enregistrada a França.

Malgrat que la ciutat de Montpellier no hagi deixat d'atraure població, el creixement planificat permet distribuir la població migrada en benefici del barris perifèrics evitant l'excés de densitat i afavorint la qualitat urbana.

La població de Montpellier és més jove que la mitjana francesa. Els menors de 25 anys representen el 36.6% del total de la població a Montpellier, en front del 34.1% de França. Aquesta situació s'explica per la importància del nombre d'estudiants, que s'ha quadruplicat en menys de 20 anys (60.000 estudiants).

Prop de dos terços des montpellençs (63%) han nascut fora del departament de l'Hérault. 12% són originaris d'altres departaments de Languedoc-Roussillon, 33% d'altres regions de França, 23% van néixer fora de la regió metropolitana de França.

(A) SERVEIS PER A LA PETITA INFÀNCIA

Elements generals

Personal dels establiments: Un decret reqlamenta l'organització, el funcionament i les categories del personal que treballa en els serveis d'acollida dels infants de menys de 6 anys. Aquests establiments o serveis asseguren l'accés regular de professionals qualificats per l'atenció als infants així com d'especialistes en l'àmbit psicològic, social, sanitari, educatiu i cultural. (puericultores, educadores infantils, auxiliars de puericultura, cuineres, personal que s'ocupa de la roba, personal de servei). Completen l'equip estudiants en pràctiques, administratius i tècnics.

Ràtios professional-infant: Pels infants de 0-3 anys, la ràtio és d'un professional per cada 5 infants no caminants, i d'un professional per cada 8 infants caminants. Pels

infants de 3 a 6 anys la ràtio és d'un professional per cada 15 infants. Al municipi hi ha 11 centres especialitzats en la formació del personal adient per la cura dels infants (infermeria, llevadores, puericultores, educadores infantils, auxiliars de puericultura, treball social, etc.).

Les modalitats i quantitat de serveis als que es pot accedir a la ciutat són:

Equipaments municipals:

- Escoles bressol col·lectives municipals (13 centres)
- Escoles bressol familiars municipals amb Assistentes Maternals agregades (3 centre)
- Escoles bressol "Halte-garderie" municipals (12 centres)
- Jardí d'infants /parvulari (1 centre)
- Granja pedagògica
- Centre de Lleure
- Dinar a restaurant escolar

Els costos d'aquests **serveis municipals per família** es calculen en funció del seu tamany, els ingressos, el temps i la modalitat escollida. Les tarifes reduïdes es refereixen a les situacions de persones soles amb infants i beneficiàries del RMI (*Rente Minimum d'Insertion*).

<i>Cost dels Serveis municipals per la petita infància (Montpellier)</i>		
	Tarifes reduïdes	Tarifes plenes
Escola bressol col·lectiva*	38.88 E/mes	457.35 E/mes
Escola bressol familiar*	32.40 E/mes	381.12 E/mes
Jardins d'infància *	38.88 E/mes	457.35 E/mes
Halte-Garderie permanent*	38.88 E/mes	457.35 E/mes
Halte-Garderie temporal*	0.85 la mitja jornada	10 la mitja jornada
Granja pedagògica*	4.60 E/mes	16.80 E/mes
Centre de lleure	4.42 E/mes	23.02 E/mes
Dinar restaurant escolar**	0.83	3 E

*Tarifa mínima calculada per una persona sola amb RMI amb un infant a càrrec

**Tarifa variable en funció del *quocient* familiar

Equipaments privats:

- Escoles bressol col·lectives privades (12 centres)
- Escoles bressol familiars privades (1 centre)
- Jardí d'Infants associatiu (1 centre)
- Jardí d'infants privat (1 centre)
- Assistentes maternals 'independents' amb accés familiar al subsidi de la CAF , amb 3 punts d'informació als centres socials de la ciutat
- Treballadors/res familiars a domicili
- Serveis de 'baby-sitting'/canguratge

El cost dels **serveis privats** depenen de la modalitat del servei, i de cadascun d'aquests (preu lliure).

Totes aquestes modalitats de serveis, públics o privats, estan sotmesos a una autorització per la seva obertura i sota el control del servei departamental de PMI que regula les condicions de funcionament.

En el cas de les Assistentes Maternals que acullen en el seu propi domicili a infants, de dia o de nit, han de ser agregades, això és validades per una entitat pública per fer aquesta feina remunerada. La validació professional ho és solament per 5 anys i si vol renovar-la ha d'aportar un document atestant les seves bones pràctiques.

1. Escoles bressol col·lectives municipals - Crèches collectives municipales

Descripció: Servei d'acollida permanent per a infants de 2 mesos a 3 anys que s'assegura de manera regular durant 11 mesos per any. És obert de dilluns a divendres, entrada de 7.30 a 9:00 i sortida de 16:30 a 18:30 (segons l'horari de feina de pare/mare i d'acord amb la directora) Quan el centre tanca un mes a l'estiu i l'última setmana de l'any, l'infant pot anar a un altre centre municipal quan les famílies ho necessiten.

Funcionament: L'infant és acollit dins un grup adaptat a la seva edat, i és atès per personal especialitzat: la Directora-puericultora, l'educadora de joves infants, el personal de servei: la cuinera, l'assistent, i altra personal (psicomotrista, música, etc). El centre compta també amb el suport d'una pediatra, una psicòloga, una coordinadora i l'assistent del servei social. Tot l'equip es posa al servei de l'infant i la seva família

El pediatre de l'escola bressol examina la criatura a la visita inicial d'admissió, amb la presència dels pares. Després es faran visites sistemàtiques. Els infants amb un lleuger handicap seran admesos després de l'informe mèdic del pediatra del centre, però solament si és compatible amb la vida en col·lectivitat

Condicions d'accés: Pare i mare han de realitzar una activitat laboral i estar domiciliats a la comunitat de Montpellier. En cas que pare o mare perdin la feina temporalment, després d'un mes en atur l'infant no podrà ser mantingut a l'escola bressol. Si es preveu la baixa de l'infant cal informar un mes abans perquè la plaça vacant pugui ser atribuïda dins del mínim temps possible a una família en espera. En tot cas l'infant tindrà prioritat a la següent vacant una vegada pare o mare tornin a tenir feina.

Titularitat i Provisió: Pública municipal: Ajuntament de Montpellier

Finançament: Públic i privat (aportació de les famílies, segons ingressos).

2. Escoles bressol familiars municipals - Crèches familiales municipales

Descripció: Servei d'acollida permanent d'infants de 2 mesos a 3 anys, a la llar d'una Assistent Maternal. És un servei municipal que funciona amb un grup d'Assistentes Maternals agregades per la PMI, contractades i assalariades per l'Ajuntament.

Cada assistenta maternal rep de manera regular al seu domicili de 1 a 3 infants de menys de 3 anys (entrada entre les 7.30-9.00; sortida entre les 16.30-18.30). L'infant participa a la vida de la família de l'Assistent maternal; per tant, és important que el pare/mare coneixi bé totes les persones que estaran amb el seu fill/a.

L'Assistent Maternal assumeix la seva funció amb el suport directe de la puericultora-directora de la *crèche familial*, que li fa una visita setmanal, més un equip pluridisciplinar (pediatre, psicòleg, coordinadora, assistent social, educadora infantil...). Quan el clima ho permet l'Assistent Maternal surt cada dia a passejar l'infant. Quan l'infant ja té 2 anys, pot participar de reagrupaments amb d'altres infants de la seva edat sota l'autoritat d'una educadora infantil que els proposa activitats de joc i altres –ja sigui en el local de la *Crèche Familiale*, ja sigui en una Escola bressol col·lectiva pròxima al domicili de l'Assistent Maternal, o bé en espais públics. Aquests moments de retrobament amb d'altres infants són importants perquè permeten crear noves situacions de socialització necessària a aquestes edats.

En aquest tipus d'estructura, es pot respectar molt el ritme de cada infant i les relacions entre progenitors i l'assistent maternal que es basen en la confiança mútua. Durant el mes de vacances de l'assistent maternal, es continua assegurant la guarda de l'infant en un servei substitutiu, tot i que s'aconsella que pares i cuidadora es posin d'acord per coincidir.

El pediatre de l'escola bressol familiar examina la criatura a la visita inicial d'admissió, amb la presència dels pares. Després farà les visites sistemàtiques al llarg de l'any i sempre que es consideri oportú.

Pel que fa als pares se'ls aconsella que l'infant faci una adaptació progressiva a casa de l'AM per evitar-li una ruptura massa brusca amb el seu entorn habitual; que estiguin atents a l'evolució de l'infant i facin preguntes sobre tot el que vulguin; que participin a les reunions d'informació, festes i sortides organitzades per la *Crèche familiale*; que preparin de manera progressiva el pas del seu fill/a a l'escola maternal.

Condicions d'accés: les mateixes que a les *Crèches col·lectives municipales*.

Costos: La tarifa mensual s'estableix en funció dels ingressos, de la composició familiar, i de les modalitats d'acollida de l'infant. Cada any es revisen aquestes dades o quan hi ha canvis importants dins la família. El pagament, per xec, s'ha de fer o enviar al Servei d'Infància de l'Ajuntament, en els primers 5 dies del mes. No es paga quan un infant ha estat malalt més de 30 dies (amb certificat mèdic) Quan les admissions i sortides són a meitat de mes o els pares volen un altre mes de vacances es paguen preus minoritzats.

Titularitat i provisió: Pública: Ajuntament de Montpellier

Fiançament: Públic i privat amb aportació de la família, segons ingressos i altres variables.

3. Escoles bressol municipals amb horaris flexibles - Haltes guarderies municipals

Descripció: Petites estructures/serveis que reben de 20 a 45 infants de 3 mesos a 5 anys durant la jornada, de forma ocasional o regular. Obertes durant 11 mesos per any. Tanquen 1 mes d'estiu i 1 setmana a final d'any. Durant aquest curt període l'infant pot ser acollit en un estructura propera. Algunes *Haltes guarderies* proposen diverses modalitats d'acollida. Els pares poden utilitzar aquest servei durant el seu temps de treball, de formació, d'oci i temps lliure, en jornades complertes o a mitja jornada.

Funcionament: de dilluns a divendres a mitja jornada (8h – 12.15h // 13.45h-18h) o a jornada completa (8h – 18h). Quan l'acolliment és temporal, el màxim és de 3 mitges jornades per setmana que han de ser reservades el divendres de la setmana anterior. Quan l'acolliment és regular o permanent, el màxim és de 3 mitges jornades o 3 jornades completes, però amb la condició que pare i mare tinguin una ocupació (treball, estudis, formació...) i que l'infant tingui menys de 3 anys.

Aquest servei permet iniciar en l'aprenentatge de l'autonomia i afavorir a través del joc, la comunicació dels infants entre ells, i dels infants amb els adults. És un espai d'oci, d'educació, de diagnosi i prevenció, al servei dels infants i dels seus pares i mares. L'infant pot portar a la *halte-garderie* el seu joguet favorit o qualsevol altre que el permeti fer el lligam entre la seva casa i l'escola bressol.

Costos: La participació de les famílies s'estableix en funció dels recursos, del nombre d'infants a càrrec, i de la modalitat d'acollida. Es paga directament a la persona responsable del centre. En cas d'acollida permanent, les admissions poden ser fetes durant tot l'any al Servei d'Infància després de l'estudi d'inscripció de l'infant i la decisió de la Comissió mensual d'atribució de les places que han deixat lliure altres famílies.

Provisió i Titularitat: Pública, municipal

Finançament: públic i privat segons recursos

4. Jardins d'infància/ parvularis municipals - Jardin d'enfants municipales

Descripció: És un centre per infants de 2 a 6 anys animat per una educadora infantil responsable i un equip pluridisciplinar. Les activitats proposades afavoreixen el desenvolupament de l'infant i el preparen per entrar a l'escola maternal.

Funcionament: Obre durant tot l'any, excepte el mes d'agost i una i una setmana a final d'any. Durant aquest curt període els infants de menys de 3 anys poden ser acollits en una *halte garderie* pròxima i els de més de 3 anys poden ser atesos en un centre d'esplai d'estiu (*centre de loisir*). Horari : entrada de 7.45 a 9.00 del matí i de 13.30 – 14.30 a la tarda. Sortida: de 11.30 a 12.15 el matí i de 16.30 a 17.45 a la tarda.

L'equip de personal permanent està format per 1 educador/a infantil responsable; 1 educador/a infantil adjunt/a; auxiliars de puericultura; personal de servei. El personal de suport està format per: 1 psicòleg; 1 metge pediatre; 1 coordinadora, 1 assistent social, i personal administratiu.

Condicions d'admissió: Solament per famílies residents a Montpellier.

Titularitat i provisió: Pública, municipal

Costos: privats. La tarifa mensual es revisa cada any i quan canvia la situació familiar. Es paga directament a la persona responsable del jardí d'Infants. Igual que en els altres serveis.

5. Escoles bressol de pares i mares - *Établissements à gestion parentale*

Establiments col·lectiu limitats de 16 places màxim gestionats per associacions de pares i professionals. Els pares i mares participen, per torns, de la guarda dels nens i nenes i de les activitats del servei, seguint un projecte educatiu elaborat amb el suport de personal qualificat.

Titularitat: privada associativa

Provisió: privada

Cost: privat amb subvenció pública. Aquests establiments/ escoles bressol poden estar subvencionats per l'ajuntament de Montpellier en el marc del *Contract Enfance* signat amb la CAF.

6. Assistentes Maternals “independents” - *Assistentes maternelles ‘independantes’*

Contractades i assalariades de les famílies, tenen cura al seu domicili de 1 a 3 infants menors de 3 anys, durant la jornada. A Montpellier poden trobar-se tres Punts d'Informació de Barri (*Relais Quartier*) dins del Centres Socials on es facilita les adreces de les assistents maternals del municipi, animades per professionals de servei de Petita Infància, i altres informacions relatives a la contractació de les Assistentes (contractes de treball, remuneracions, dret de vacances, deduccions fiscals per la contractació, etc).

7. Treballadors/treballadores familiars - *Emplois familiaux*

Són persones contractades per particulars que guarden els infants ja sigui en el seu propi domicili o en el domicili familiar de l'infant. Les famílies empleadores poden recórrer a xec-servei quan la feina contractada supera les 8 hores per setmana o bé les 4 setmanes per any.

Les “au pairs” estrangeres que es dediquen a l'ajuda familiar per ocupar-se d'un infant han de tenir entre 18 i 30 anys màxim. És acollida dins la llar familiar canvi de certes prestacions relacionades amb la cura dels infants o altres feines dins la llar.

Les famílies es poden beneficiar d'una deducció fiscal i la CAF els informa del document/formulari que els cal i que els permet dues modalitats:

- La declaració a la URSSAF (contracte de treball-cotitzacions socials)
- La demanda per poder-se beneficiar del subsidi de guarda a domicili

Provisió i finançament : privat

Cost: privat subvencionat

8. Servei de canguratge - Baby-sitting

Servei que permet resoldre problemes de guarda puntual durant el dia o al vespre. A Montpeller hi ha diferents associacions i una empresa de treball temporal pels estudiants, que proposen “cangurs”

Provisió i finançament: privat

(B) SERVEIS EXTRAESCOLARS PER A INFANTS

1. Mediateca Jean-Jacques Rousseau

En aquest servei adreçat a tots els ciutadans de Montpeller trobem activitats i material tant per infants com per adults.

Biblioteca infantil: Novel·les, contes, àlbums, dibuixos animats, llibres-cassette, llibres documentals, revistes

Videoteca infantil: projeccions de vídeos i animació dins les aules amb previ acord amb el professorat.

Ludoteca infantil: jocs de societat, d'imitació, jocs a l'aire lliure i 800 jocs més per descobrir dirigits a infants, pares, mares i grups. Inclou un espai per a 'bebès'.

Laboratori infantil de llengües: materials adequats per infants amb 4 PC multimèdia, 2 equips d'audiovisuals. Internet.

Espai de projecció de vídeos amb 40 places. Els infants en disposen els dimecres (no tenen escola)

L'hora del conte, Lectures, Trobades i debats amb grups escolars o no.

Titularitat i provisió: pública.

Cost: Gratuït

2. Centre de lleure municipal 'Astèrix' - Centre de loisirs municipal Asterix

Aquest centre està situat en un parc excepcional, sota de roures centenaris i amb dues construccions antigues i un annex que són:

- Un **centre de lleure maternal** per a 30 infants
- Un **centre de lleure de primària** per a 70 infants.

L'entorn resulta especialment adient a l'acollida dels infants degut en part a la seva proximitat als centres de salut, d'hípica i d'esports. Un equip de professionals qualificats s'encarrega d'organitzar i animar el servei. El centre disposa d'un servei de recollida i trasllat dels infants i d'un servei de menjador. L'horari d'obertura és de 7.30h a 18h i les tarifes es calculen en funció del recursos familiars.

3. La granja de Lunaret al Parc de Lunaret - La ferme de Lunaret

Creada l'any 1982, la granja té per objectiu permetre als joves ciutadans de Montpel·lier d'establir contacte amb el mont rural. Acull durant tot l'any escolar classes primàries i maternals de Montpel·lier, i permet fer estades de 3 dies màxim per infants de les escoles primàries i visites de mitja jornada pels d'escola maternal.

Funciona també com centre de lleure sense allotjament per a infants entre 6 i 12 anys, solament els dimecres i durant les vacances escolars. Té una capacitat màxima de 32 infants per dia.. L'horari és de 9h a 16h per les classes i de 8.15 o 9.30h a 16h o 17.15h pels infants inscrits al centre de lleure.

El personal de la granja es compon de 4 animadors i el responsable

Cost: Tots els escolars tenen entrada gratuïta i els infants del centre de lleure sense allotjament tenen una tarifa calculada segons el nombre de fills

Les activitats principals són tres: la cura dels animals, la jardineria, i la iniciació a l'apicultura:

- Cria i cura d'animals: Preservació de les instal·lacions, Desenvolupament dels coneixements sobre els diferents animals de granja. Activitats relacionades amb el desenvolupament de les relacions entre el nen i els animals
- Invitació a la jardineria: Llavors. Reparacions. Plantacions. Preservació. Collites. Sensibilització sobre les diverses pràctiques de la cultura biològica així com de la biodiversitat. Degustació dels fruits i llegums de la granja
- Invitació a l'apicultura: Visites al rusc. Manipulació i extracció de mel. Desenvolupament als coneixements sobre les abelles. Degustació de mel. Utilització de la mel (pastisseria)
- Activitats complementàries: Descobrir la natura (arbres, plantes, insectes). Transformació dels productes (fabricació de pa). Empremtes (animals - vegetals)

4. L'Ecolothèque de la Comunitat del Gran Montpel·lier

El seu objectiu és fer conèixer, sensibilitzar i desenvolupar activitats de lleure dirigides als infants concebudes com a projectes d'educació en el respecte al medi ambient.

L'Ecolotheca disposa de: Una extensió de 4 hectàrees agrícoles amb finalitat pedagògica (pastoreix, cultius i horts, serres i animals de granja); Sales d'activitats equipades amb material pedagògic (astronomia, geologia, biologia, meteorologia); Una cuina pedagògica; Una mediateca (llibres, CD Roms, parc informàtic i activitats multimèdia); Una sala de restauració i un allotjament.

L'activitat és dirigida per Animadors especialitzats (científics, agricultors multimèdia) que realitzen una pedagogia original que permet als infants una descoberta lúdica i científica del medi ambient.

El Centre de Lleure obert, ho està els dimecres i durant les vacances escolars, pels infants de 4 a 12 anys i s'hi tracten, igualment, temes relacionats amb la natura i el medi ambient

5. La casa per a tots "l'Escoutaire" i el centre "Martine Sarrazin" - Maison por tous l'Escoutaire

Descripció: Aquests serveis inclouen centres de lleure i ludoteques per acollir infants entre 3 i 13 anys tots els dimecres de l'any i durant les vacances escolars (a França els dimecres les escoles estan tancades). Ofereixen activitats a partir dels 0 anys i fins els 12/13, destinades a grups, centres de lleure, escoles primàries, grups d'infants discapacitats, escoles bressol i assistents maternals.

Municipal
Gratuït

6. Espais de lleure - Lieux de loisirs

Centres de lleure / Espais per infants, fins i tot menors de 6 anys, on poden realitzar diverses activitats de lleure: iniciació a la natació, la dansa, la gimnàstica, el patinatge.

7. Espai per bebès a la Piscina municipal

Descripció: Activitats a l'aigua.

8. Centres de lleure maternal

Acullen infants de 3 a 6 anys d'edat Tots els dimecres i vacances escolars des de les 8.00 del matí a les 18.00 de la tarda.

Municipal
Gratuït

9. Centres de lleure a les escoles de primària

Acullen infants de 6 a 13 anys. Tots els dimecres i vacances escolars des de les 8.00 del matí a les 18.00 de la tarda.

Municipal
Gratuït

10. Ludoteca

Per a infants de 6/12 anys acompanyats d'un adult. També acull a grups d'esplai, les escoles, els infants discapacitats, les escoles bressol i les Assistentes Maternals. També s'hi poden llogar joguines.

Municipal
Gratuït

11. Activitats per a joves:

Projecte per joves de 13/16 anys' Programa d'activitats als que tot jove es pot apuntar.
Municipal

(C) SERVEIS PER A PARES I MARES

1. Espais familiars als Centres socials

Descripció: A Montpel·lier hi ha 3 espais ubicats en el tres Centres Socials on les famílies també hi troben els Punts d'Informació i contacte per la contractació d'Assistentes Maternals 'independents' (agregades/validades, però que no formen part d'una *Crèche Familial*).

Titularitat i provisió: Pública, municipal i en algun cas amb partenariat amb la CAF i el *Conseil Général*

Cost: Gratuït

2. Espais Familiars Municipals - Lieux d'accueil Parents/Enfants

Descripció: Lloc de trobada i de socialització per infants de menys de 4 anys, acompanyats pels professionals. Els infants resten en tot cas sota la supervisió dels seus pares. El servei també ofereix sessions d'escolta, d'intercanvi, de xerrada entre professionals i pares i mares. És un servei gratuït, que preserva l'anonimat, i d'accés i freqüència lliure.

Titularitat, provisió i finançament: Pública municipal

Cost: Gratuït

3. Espai familiar a la manera d'una 'Maison Verte' - Espace 'Pause-Gouter'

És un espai assimilat a una "Maison Verte" la funció principal de la qual és oferir un marc d'escola oberta a qualsevol mare i pare que hi vagi amb els seu infant. Encara que assegura la presència de personal qualificat, educador i terapèutic, aquest no intervé de manera formal i solament a demanda o a gust dels infants i els adults. Es tracta d'aprofitar l'escolta i el desig de comunicació per intercanviar opinió i maneres de fer amb els infants

4. Espai familiar "Le jardin d'Enfants"

No tenim més informació.

ARLES

LA CIUTAT

Segons les últimes dades proporcionades per l'Institut Nacional d'Estadística i Estudis Econòmics (I.N.S.E.E.), el número total d'habitants d'Arles és de 53.057.

(A) SERVEIS PER A LA PETITA INFÀNCIA

El Servei de la Petita Infància de la ciutat d'Arles proposa diferents solucions per l'atenció diària i el temps lliure dels infants des que neixen fins els 6 anys. Els equips estan constituïts per professionals (auxiliars puericultores, educadors/res infantils i animadors) dirigits i coordinats per directores diplomades (educadores, puericultores, infermeres, llevadores), que assumeixen els següents compromisos i obligacions:

- Acollir a tots els infants sense distinció de color, sexe, llengua, religió, origen nacional, ètnic o social, o situació econòmica, opinió política o qualsevol altra situació relativa als seus progenitors o tutors.
- Respectar la seva identitat i valors culturals i familiars.
- Vetllar per assegurar la seva educació en coherència amb la família.
- Afavorir l'expressió de la seva personalitat.
- Acollir als infants discapacitats físics i mentals en el respecte a la seva dignitat, afavorint la seva autonomia i la seva participació a la vida de la col·lectivitat.
- Assegurar el seu benestar i desenvolupament en un clima tranquil, ple de tendresa i confiança
- Assegurar la seva salut i seguretat

La ciutat d'Arles administra 5 *Haltes-garderie* (amb un total de 95 places), una *Crèche familiale*, i una *Crèche collective*. A la ciutat hi ha, a més, 9 Escoles maternals privades.

1. Escola bressol 'col·lectiva' – Crèche collective

Descripció: Acull infants de pares i mares que treballen o que tenen un estatut equivalent. Admet infants des de 2 mesos i ½ fins als 3 anys d'edat. Solament per famílies residents a la ciutat d'Arles.

Funcionament: El límit d'entrada és a les 10.00 del matí. S'aconsella que l'infant no estigui més de 210 hores a l'escola. Es pot fer ús del servei a temps complet o a temps parcial (mínim de mitja jornada). El projecte pedagògic s'orienta sobre tres eixos: Educatiu, de prevenció i lúdic.

Personal fix: 1 directora puericultora, 1 educadora infantil, 7 auxiliars de puericultura, 1 cuinera, 1 agent de servei de planta baixa, 1 agent de servei del primer pis, 1 agent de servei de roba, 1 agent de servei que fa la funció d'ajuda maternal als infants, 1 metge de protecció maternal i infantil (una tarda per setmana)

Personal regular especialista: 1 psicomotricista (3 hores a la setmana, dos dies), 1 especialista de música (1 hora i ½ dos vegades al mes), 1 especialista de contes (1,30 h dos dies al mes), 1 especialista de l'escola de pares i mares (1 vegada al mes per l'equip de professionals)

Consell de l'Escola bressol: Amb l'objectiu de la millora de la qualitat del servei i a fi de permetre als pares d'exercir les seves responsabilitats s'ha creat un Consell consultiu. Es conformen representants del personal, la directora, representants dels pares i mares (al menys 2) i el director de la CCAS. Es reuneix una vegada per trimestre.

Costos: La participació al cost es calcula segons el barem reglamentari fixat per la CAF. Les tarifes s'estableixen per les jornades reals de guarda (mai menys de 10 al mes) i van de 20 a 156f. Només les famílies residents a Arles tenen accés a les places de les escoles bressol.

Provisió: És gestionada pel centre Comunal d'acció social d'Arles.

2. Escola bressol familiar - Crèche familiale

Descripció: És un servei obert als infants de 8 setmanes a 3 anys d'edat amb pare i mare que treballen. Permet l'acolliment regular, a temps complet o parcial (mínim mitja jornada) Els infants són confiats durant el dia a una Assistenta Maternal (al domicili d'aquesta), agregada per la DGAISS i sota la responsabilitat d'una puericultora diplomada d'Estat, directora de la *Crèche familiale*. És un servei solament per famílies residents a la ciutat d'Arles.

Funcionament: La *crèche familiale* funciona 6 dies per setmana de 7 del matí a 7 de la tarda. El dia de descans és escollit de comú acord entre la Directora, la Família, i l'Assistent maternal. L'hora límit d'arribada al matí és a les 10.00 hores, i s'aconsella molt als pares que deixin l'infant un màxim de 10 hores al dia. L'Assistent maternal alimenta a l'infant al seu càrrec durant les hores de guarda. L'esmorzar del matí i el sopar de la tarda són a càrrec dels pares. Les llets pel primer i segon any de vida les aporten els pares.

Rol de l'Assistent Maternal (AM): Ha de vetllar pels infants que li són confiats. Els ha de treure a passeig regularment en el millor moment del dia. Cada dia explicarà als pares com ha anat la jornada (comportament de l'infant, alimentació...). Mai ha de deixar sols als infants a casa. Si es veu obligada a absentar-se, pot deixar els infants a una altra AM pròxima al seu domicili o a una *Halte-garderie*. Sota la responsabilitat de la Directora ha d'anar a les reunions pedagògiques mentre que els infants de qui té cura són confiats a una *Halte-garderie*. Al llarg del curs es programen sortides col·lectives amb els infants de la *Crèche familiale* atesos per les diferents AMs de la *Crèche*..

El rol de la Directora: La Directora efectua visites al domicili de la AM tantes vegades com ho creu necessari, i almenys una vegada a la setmana. Ofereix a l'AM tota l'ajuda i les indicacions necessàries per una òptima atenció a l'infant. Vetlla perquè es compleixin les regles d'higiene i d'alimentació i el bon desenvolupament físic i afectiu de l'infant. Excepcionalment, en cas d'absència imprevista de la AM, els pares poden portar l'infant a la *Crèche Collective* o a la *Halte-garderie* mentre la Directora de la *Crèche Familiale* busca una altra AM que estigui disponible.

Cost: El Centre Comunal d'Acció Social (CCAS) paga el cost de les Assistentes Maternals. La participació de les famílies es calcula segons el barem reglamentari fixat per les C.A.F. Les tarifes aplicades es calculen segons els recursos de la família.

3. Escola bressol d'horaris flexibles - Halte-garderie

Descripció: La *halte-garderie* acull infants de 3 mesos a 6 anys, per hores (màxim 20h per setmana).

Funcionament: La responsabilitat del servei és de la directora que ha de seguir les reglamentacions oficials. Els horaris d'atenció a l'infant són definits per la família i la directora. En cas de renunciar al temps reservat és indispensable avisar al servei el dia anterior o com a molt tard el mateix matí, per poder deixar lliure la plaça. Si no hi ha avís, les hores reservades seran carregades a la factura amb la tarifa habitual. Si això succeeix tres cops, no s'accepten més reserves

Per facilitar l'adaptació de l'infant els pares l'acompanyen de forma progressiva i regular i donen compte a l'equip del ritme de vida de l'infant (hàbits, particularitats, migdiada...). L'infant només pot ser recollit pels pares o per una persona regularment encarregada (confirmació per escrit), que haurà de tenir més de 14 anys i portar el carnet d'identitat. Les sortides fora del centre necessiten l'autorització escrita dels pares. Els pares que ho desitgin poden participar a algunes de les activitats amb previ acord de la directora. La participació dels pares a la vida de la *halte-garderie* és benvinguda

Titularitat i Provisió: Pública. La ciutat de Arles – Servei de la Petita Infància- és qui gestiona i és responsable del servei. Controla l'aplicació de la reglamentació, la qualitat moral i professional del personal, i la gestió del centre.

Costos: Les tarifes són fixades pel centre Comunal d'Acció Social d'Arles, d'acord amb la C.A.F., i en funció dels ingressos familiars. L'any 2001 les tarifes de les *Halte-garderies* van ser de 6 a 13 FF l'hora pels ciutadans de la ciutat de Arles (16 FF pels no residents a Arles). Es factura cada mes per les hores totals que l'infant ha estat al centre.

(B) SERVEIS EXTRAESCOLARS PER A INFANTS

No disposem d'informació

(A) SERVEIS PER A MARES I PARES

1. Espais familiars per a mares, pares i fills - *Lieux d'accueil enfants-parents*

Descripció: Centres adreçats a infants de 0 a 3 anys acompanyats d'un adult responsable. No hi ha un horari fix. És un centre d'intercanvi, de trobada, de convivència, de relaxació, de joc. Les persones responsables del centre són professionals de la petita infància: puericultores, educadores de joves infants, especialistes en psicomotricitat., assistents socials. Tots aquests professionals pertanyen al Centre Mèdic Psicològic, al servei municipal de la Petita infància i a la CAF.

Titularitat i provisió: A Arles hi ha 5 espais familiars municipals amb aquestes característiques.

Cost: Públic. És un servei gratuït

2. L'espai intergeneracional - *L'équipe de l'intergeneration*

És un espai que va començar a funcionar fa solament tres anys i busca afavorir les trobades entre persones d'edats i cultures diferents dins d'un mateix barri. Es tracten temes com la cuina, els cinc sentits, etc..

L'equip Petita Infància treballa, per la creació d'aquest espai, amb una *halte-garderie*, una llar de la tercera edat, una residència de jubilats, una escola maternal, la Casa del Barri, l'annex de la mediateca, el CIDF, i l'Espai-Salut.

Titularitat i Provisió: Públic. Gestiona l'equip del Servei de la Petita Infància de la ciutat d'Arles

Cost: Gratuït

3. Serveis de guarda d'infants i manteniment de la llar a domicili - *Association agréée en emplois familiaux*

Servei proveïdor de treballadors/res familiars creat el 1992. Ofereix: guarda d'infants a domicili; manteniment i atenció a persones grans a domicili; manteniment de la llar.

Provisió : Associació agregada "Les enfants a bord-famille". Convenis amb el Consell General en el marc de la PSD, les "Caisses de retraite", etc..

(D) SERVEIS PER A INFANTS I FAMÍLIES AMB NECESSITATS ESPECIALS

**1. Acol·liment i accions a favor de famílies de detinguts a la Casa Central d'Arles -
Accueil des familles de détenus à la maison central d'Arles**

Provisió: Associació 'L'Amandier'

2. SOS Família - SOS famille Emmaus d'Arles

Aporta a les famílies amb problemes una ajuda immediata i educativa a fi de permetre la seva recuperació.

Provisió: Associació EMMAUS d'Arles

3. SOS Família "Horizon sans drogue"

Ajuda telefònica a les famílies amb fills implicats en problemes de consum de droga.

Provisió. Associació "Horizon sans drogue"

4. Servei social de salvaguarda de la infància i l'adolescència dels BDR

Mesures de protecció de la infància sota tutela judicial. En tant que auxiliar de la justícia, l'associació exerceix el mandat confiat per l'autoritat judicial en la protecció de menors. Té la seu a la *Maison de Droit d'Arles*, des d'on realitza enquestes socials, investigació i orientació educativa, i acció educativa en medi obert (AEMO).

- Mediació familiar.
- Punt de trobada per l'exercici dels drets de visites, en situacions familiars conflictives.
- Ajuda a la parentalitat.

Proveeix: Associació Servei Social i Protecció

ADRECES WEB DE LES CIUTATS OBSERVADES A FRANÇA

2. **París:** www.paris.fr.
3. **Lilla:** www.mairie-Lilla.fr.
4. **Montpellier:** www.ville-montpellier.fr.
5. **Arles:** www.ville-arles.fr

Tota la documentació original obtinguda a través d'aquestes webs està disponible al
Volum V: Annex França. Documentació Municipal.

Capítol 3: ITÀLIA

Informe de la ciutat de Roma
Informe de la ciutat de Bologna
Informe de la ciutat de Prato
Informe de la ciutat de Trento

ROMA

LA CIUTAT

Segons dades del 2001 la població total a Roma és de 2.663.182 habitants, dels quals 1.258.062 són homes i 1.405.120 són dones. El nombre d'estrangers residents al gener del 2001 era de 169.064. Segons el cens de 1991 al voltant del 53.5 % dels infants entre els 3 i els 5 anys estaven escolaritzats.

A l'annex de documentació d'Itàlia es poden trobar taules estadístiques referents a les característiques de la població romana i de les llars de la ciutat.

(A) SERVEIS PER A LA PETITA INFÀNCIA

1. Escoles bressol per a infants de 0-3 anys - Asili Nido

Descripció: Els *Asili Nido* són un servei educatiu i social de interès públic que l'ajuntament de Roma ofereix als infants d'entre 0 i 3 anys i a les seves famílies. S'insereix en el projecte de tutela dels drets dels infants de l'Ajuntament. Té com a objectius: ajudar a cada infant a créixer en salut i benestar, facilitar un procés equilibrat de socialització ajudant a superar les dificultats i adquirir les habilitats, el coneixement i la dotació afectiva i relacional necessaris perquè els infants puguin construir-se una experiència de vida rica i harmònica.

Nota: La pàgina on es troba la informació sobre el nombre, l'organització i les tarifes dels *Asili Nido* a Roma està en elaboració.

2. Escoles d'infància per a 3-6 anys - Scuola materna

Descripció: Les *Scuola Materna* són un servei educatiu i social de interès públic que l'ajuntament de Roma ofereix als infants d'entre 3 i 6 anys i a les seves famílies. S'insereix en el projecte de tutela dels drets dels infants de l'Ajuntament. Té com a objectius: ajudar a cada infant a créixer en salut i benestar, facilitar un procés equilibrat de socialització ajudant a superar les dificultats i adquirir les habilitats, el coneixement i la dotació afectiva i relacional necessaris perquè els infants puguin construir-se una experiència de vida rica i harmònica.

La *Scuola materna* municipal forma part del sistema educatiu de l'escola pública i assegura la coordinació i la continuïtat didàctico-formativa entre l'escola materna i l'escola elemental estatal. L'administració municipal defineix un protocol d'enteniment per assegurar les formes de col·laboració necessàries entre l'administració municipal i l'escola estatal.

Nota: La pàgina on es troba la informació sobre el nombre, l'organització i les tarifes actuals de la *Scuola Materna* a Roma està en procés d'elaboració.

3. Mainaderes. L'atenció a domicili acordada per les famílies – Famiglie in relazione. Un'operatrice d'infanzia per i nostri figli

Descripció: Iniciativa destinada a promoure la capacitat d'autoorganització, la millor socialització dels infants entre 12 i 36 mesos, i el sentiment de pertinença a la comunitat. Aquest servei pot anar dirigit a una família en particular o a grups de 2 o 3 famílies amb infants d'entre 1-3 anys d'edat. L'objectiu general és ampliar l'oportunitat de tria organitzativa dels pares i mares amb infants molt petits.

En concret, es tracta de: valorar els recursos dels nuclis familiars, implicant a tots els membres de la família en la cerca de noves maneres de desenvolupar la cura dels propis fills; Oferir ocasions d'intercanvi relacional i d'experiències relatives al creixement dels infants; Facilitar a les famílies que no tenen accés immediat a les escoles bressol que puguin gaudir d'una proposta diferent tenint per finalitat el recolzament a la paternitat amb personal qualificat

Funcionament del servei de mainaderes: El departament de polítiques per la infància de l'Ajuntament de Roma informa sobre les empreses o associacions que proveeixen el servei amb personal qualificat propi. Els pares i mares poden triar l'empresa que proveeix el servei que es portarà a terme dins la llar de la família o les famílies interessades. El cost de la persona contractada serà pagat per la família a l'empresa o associació proveïdora. La part del cost subsidiat per l'Ajuntament serà subministrada per aquest a la família. El cost del servei es defineix en funció del nombre d'hores i del treball realitzat.

Provisió : L'ajuntament s'encarrega de donar informació, de seleccionar les empreses o associacions proveïdores i de subvencionar el servei.

(B) SERVEIS EXTRAESCOLARS I AUXILIARS PER A INFANTS

1. Serveis de vacances d'estiu per infants entre 6-14 anys : “El bell estiu” – Soggiorni estivi in località marine, collinari e montane

Descripció: Estadades d'estiu subvencionats per l'ajuntament de Roma amb una quota de participació per part de les famílies per cada participant determinades en funció dels ingressos familiars . Un 20% de les places disponibles estan reservades a infants discapacitats o assistits pels serveis socials.

2. Serveis de transport escolar – Trasporto scolastico

Descripció: L'Ajuntament de Roma posa a disposició dels escolars un servei de transport escolar. La quota contributiva mensual es de 11.30 Euros com a màxim. Aquesta quota pot reduir-se fins un 50% per les famílies amb els ingressos més baixos.

En el cas d'infants amb disminucions, l'ajuntament posa a disposició 533 places de transport especial per a aquests infants.

3. Serveis de menjadors escolars – “Una scuola da mangiare”

Descripció: El servei de menjador de les escoles es un servei gratuït per algunes famílies. El criteri de selecció es el nivell de renda familiar.

El cost dels menjadors per aquelles famílies que tinguin uns ingressos superiors a 25.000.000 lires és de 4.000 lires. Per aquelles famílies amb uns ingressos inferiors a 25.000.000 i superiors a 10.000.001 és de 3000 lires (reducció d'un 25%). Per aquelles famílies que tinguin uns ingressos inferiors a 10.000.000 el servei és gratuït.

(C) SERVEIS PER A PARES I MARES

1. Centre per les famílies Villa Lais – Centro Famiglie Villa Lais

Descripció: Centre dirigit al conjunt de la ciutadania i que ofereix recolzament a la família, a la vida quotidiana de les mateixes i als seus problemes per afrontar l'educació de fills i filles. Ofereix els serveis següents:

- **Serveis diversos per recolzar a pares i mares :** Entrevistes individuals o en parella amb psicòlegs, assistents social, o consultors familiars. Cicles de trobades amb experts en temàtiques d'interès per pares, mares i fills. Suport i coordinació de petits grups de pares i mares per compartir i confrontar experiències i recolzar les seves responsabilitats parentals. Coordinació i suport a les iniciatives presentades per les mateixes famílies.
- **Mediació familiar** Dirigit a pares i mares en vies de separació o divorci que busquen trobar un acord satisfactori que faciliti l'exercici de la tutela compartida. Elaboració de programes personalitzats. Es busca afavorir la relació entre pares i fills en el curs de la separació.
- **Consulta legal:** Consulta individual i per parella en situacions de separació o divorci en la òptica de la mediació familiar.
- **Espais de joc:** Espais reservats per que pares i fills juguin conjuntament.
- **Espais de trobada :** Espais destinats a garantir el dret de l'infant separat dels seus pares (que han perdut la tutela dels fills) a mantenir-hi relacions personals i contacte.
- **Centre de documentació i mediateca :** S'hi pot consultar llibres, revistes, videocassettes i pàgines web relacionats amb la parentalitat, les relacions de parella, i temes familiars o intergeneracionals.

- **Suport a activitats sol·licitades pels pares i mares:** Programa que té com objectiu donar resposta a grups de famílies que busquen un espai per trobar-se i afrontar (sols o amb el suport de un mediador) problemes que puguin tenir en comú.

2. El banc del temps – Banca del Tempo

Descripció: Aquesta iniciativa es proposa restablir les relacions antigues de bon veïnatge i reforçar entre les persones el sentit de pertinença a una comunitat. Les persones inscrites a la banca del temps s'intercanvien temps i serveis independentment de la seva condició econòmica, social, professional, i de sexe. Per exemple: Lliçons d'informàtica a canvi d'un pastís, un massatge shatzu a canvi d'una reparació, lliçons de llengua francesa a canvi de llengua espanyola.

La lògica amb què funciona el banc del temps és diferent de la del voluntariat. Implica un bescanvi molt particular, en el que la unitat de mesura del valor de l'intercanvi són les hores i, per tant, el diner perd importància.

A Roma hi ha 22 bancs del temps presents en casi totes les zones de la ciutat. Més de 3000 persones han decidit dipositar-hi part del seu temps atrets per la idea de l'intercanvi de serveis. Del total de persones inscrites un 60% són dones, una part important tenen un nivell d'estudis mig- alt, i una edat mitjana entre 30 i 55 anys.

Pot trobar-se informació més extensa i descriptiva sobre el Banc del Temps a l'Annex de Roma.

(D) SERVEIS SOCIALS PER A INFANTS I FAMÍLIES AMB NECESSITATS ESPECIALS

1. Casos d'acollida mare-fills – Madre-bambino. Case di accoglienza

Descripció: A la ciutat de Roma hi ha 14 estructures que donen acollida a nuclis de mare-infant en situacions de gran dificultat. Ajuden dones en estat avançat d'embaràs o mares soles que es troben amb un o més fills a càrrec.

2. Acolliment familiar - Affidamento familiare

És un ajut temporal ofert a un/a menor o a una família amb dificultats. Una família acull un infant o jove menor durant el temps necessari fins que els problemes de la família d'origen estiguin resolts. És una pràctica de solidaritat antiga que es duia a terme de manera espontània quan la família veïna o els parents prenen cura del infant en un moment difícil per la parella o per la mare. L'objectiu és que el infant torni amb la seva família així que es pugui. A diferència de l'adopció preveu el manteniment de les relacions amb la família d'origen. Pot durar d'alguns mesos fins a un màxim de dos anys i pot ser a temps complet o parcial

(E) SUBSIDIS MUNICIPALS A LES FAMÍLIES

1. Subsidi per maternitat – Assegno di maternità

Descripció: Assignació per maternitat de 258,23 Euros per cinc mensualitats, sota condició de recursos.

Beneficiàries: Dones residents a Roma, ciutadanes italianes o comunitàries o extracomunitàries en possessió del permís d'estada que han donat a llum, han adoptat o han rebut en preadopció un infant. Han de complir els següents requisits

- No tenir cobertura en el sistema de previsió social (mestresses de casa o dones desocupades) o tenir una cobertura de previsió inferior a 258,23 Euros. En aquest cas l'import de l'assignació correspondrà a la diferència fins arribar a 258,23 Euros
- No ser beneficiària de l'assignació de maternitat de competència de INPS que es refereix al part, a l'adopció i al confiament preadoptiu
- Tenir recursos econòmics familiars no superiors a 26.918,15 Euros anuals en el cas de famílies amb 3 components. La quantitat del subsidi es calcula segons l'indicador de la situació econòmica (ISE).

Finançament: l'assignació ve proveïda per INPS

2. Subsidi per a famílies nombroses – Assegno famiglie numerose

Descripció: Subsidi sota condició de recursos per famílies amb, almenys, tres fills menors.

Beneficiaris: El requisit fonamental és ser ciutadà italià resident a Roma. La demanda la pot fer la mare o el pare d'una família amb almenys tres fills menors, amb recursos econòmics no superior a 19.381,07 (famílies amb cinc components). La quantitat del subsidi es calcula segons l'indicador de la situació econòmica (ISE)

Finançament: l'assignació ve proveïda per INPS

3. Subsidi familiar pera l'habitatge – Assistenza alloggiativa

Descripció: L'Ajuntament de Roma ajuda a les famílies que es troben en greus condicions socio-econòmiques, amb un subsidi per pagar el lloguer d'un allotjament en el mercat públic. L'import màxim és de 516,46 Euros mensuals, per quatre anys com a màxim. La contribució acaba quan els interessats troben un allotjament privat en el lliure mercat. La quantitat de la contribució ve determinada per l'oficina del municipi, i es calcula en relació al nombre de components del nucli familiar, la renda familiar i l'eventual presència d'infants, discapacitats, invàlids, o vells.

Beneficiaris: Nuclis familiars italians i estrangers que portin al menys un any de residència en el territori de la comunitat de Roma, i que la seva renda anual neta no

superi l'import de 11.620,28 Euros i que es trobin en greus condicions socioeconòmiques per causa de: Situacions de catàstrofe, Desallotjament per motius de seguretat, Desallotjament per demolició d'habitatges en àrees destinades a obres o serveis públics, Desnonament.

Finançament: *Ajuntament de Roma*

(F) SERVEIS DE NOVA CREACIÓ EN SUPORT A INFANTS I FAMÍLIES
Projectes vinculats al Pla 285 per la Infància i l'Adolescència

1. Centre Multicultural per a infants i famílies – “Cosa farò da grande”

Projecte: “Que faré quan sigui gran”

Provisió i responsabilitats del projecte: Institucione Biblioteca

Descripció: Consta de dos centres: un dirigit a infants de 0-6 anys i un altre amb caràcter de centre multicultural per infants de 6-11 anys. Al primer es desenvoluparan activitats lúdico-recreatives de lectura i de joc i s'activarà un servei de formació a la parentalitat. En el segon es desenvoluparan serveis de biblioteca i activitats permanents enfocades a la millora de la relació de l'infant en l'ambient natural i urbà i amb infants de diverses cultures i ètnies.

2. Centres polivalents per la mediació familiar – Centri per le famiglie

Projecte n. 23, Districte VII

Projecte n. 25, Districte VII

Projecte n. 49, Districte XVII

Projecte n. 55, Districte XIX En col.laboració amb l'Escola Romana de Psicoteràpia, i inclou teràpia familiar

Projecte n. 60, Districte XX

Descripció: Es tracta de cinc projectes de creació d'igual nombre de centres polivalents on s'hi faran cursos de formació de mediadors/res familiars, hi haurà un local per la realització de la mediació familiar i, en algun cas, un Espai neutre /Punt de trobada.

3. Serveis de suport a la parentalitat (paternitat i maternitat) i a l'acolliment familiar – Sostegno alla genitorialità

Projecte n. 17, Districte V

Descripció: Suport a l'acolliment familiar

Projecte n. 18, Districte VI

Descripció: Recolzament a les mares, Mediació familiar, Psicoteràpia.

Projecte n. 32, Districte X

Descripció: “Créixer per comunicar-se”: serveis per la formació de mediadors i de mediació familiar. Recolzament als pares i mares amb infants discapacitats. Recolzament a la parentalitat i a l’acolliment familiar.

Projecte n. 40, Districte XII

Descripció: Centre socio-educatiu per a la petita infància amb consultes psicològiques i trobades amb els pares.

Projecte n.43, Districte XV en col.laboració amb el Centre de l’Associació de Psicologia clínica aplicada

Descripció: Centre d’escolta a les famílies, primera i segona infància

Projecte n. 46, Districte XII. En col.laboració amb el Servei Cultural Ruota Libera.

Descripció: Centre pel recolzament a la parentalitat i a la intervenció a favor de l’acolliment. Intervenció a través del joc amb trobades protegides entre l’infant i la família.

Projecte n. 51, Districte XVIII.

Descripció: Suport psicològic a escoles, pares i mares. Suport a escoles bressol autorganitzades per pares i mares.

Projecte “Alcanzar lo inalcanzable”. Associació Il Melogramao

Descripció: El seu objectiu general és reduir el malestar social i psicològic dins les famílies. En concret: afavorir la proximitat de la relació entre mare i fill durant el seu primer any de vida; ajudar al nucli familiar a utilitzar els recursos socials i sanitaris que estiguin a la seva disposició.

4. Espais familiars

Projecte n. 13, Districte V. “Comunitat de cura”

Descripció: Espai familiar per infants de 0 a 1 any

Projecte n. 14, Districte V. “Casa Giardino”

Descripció: Dos ofertes diferenciades: Escola bressol de dissabtes; Escola bressol que funciona tots els dies com a espai pare-mare-fill-educador/a

5. Centres de recolzament per les famílies amb infants discapacitats – Centro di sostegno alle famiglie con bambini disabili

Projecte n. 7, Districte II

Descripció: Centre diürn per menors discapacitats amb recolzament a la parentalitat

Projecte n. 45, Districte XVI

Descripció: Centre de suport a les famílies amb infants discapacitats

BOLOGNA

LA CIUTAT

A l'actualitat, Bologna té un total de 369.955 habitants. Aquesta població presenta una disminució del 8,5% respecte al cens del 1991. No obstant, Bologna és la setena ciutat Italiana pel nombre d'habitants. La població estrangera resident representa el 3,6% del total. Les famílies censades a l'octubre del 2001 han estat 176.931 (un augment de 3,3% respecte al cens anterior) La dimensió mitjana de les llars familiars s'ha reduït fins a 2,06 components per cada nucli familiar. Les persones que viuen amb família són 365.324 a les quals s'afegeixen 4631 persones que viuen en altres formes de convivència no familiar, per exemple convents, casernes o cases de repòs per a la gent gran.

(A) SERVEIS PER A LA PETITA INFÀNCIA

1. Escoles bressol per infants de 0 a 3 anys - Nidi d'infanzia

L'Ajuntament de Bologna posa al servei de la població de la ciutat un total de 54 escoles bressol de les quals 38 acullen infants a jornada completa, 9 ofereixen la possibilitat de mitja jornada i 7 són només de mitja jornada.

Els infants estan distribuïts en tres grups d'edat: Petits de 3 mesos a 1 any; Mitjans, de 1 a 2 anys ; Grans, de 2 a 3 anys.

La tarifa del servei s'estableix en funció dels ingressos del nucli familiar i pot variar de 0 a 361.5 Euros. L'any educatiu s'inicia al setembre i finalitza al juny

2. Escoles d'infància / Parvularis per infants de 3 a 6 anys - Scuole infanzia

A la ciutat de Bologna trobem un total de 60 parvularis municipals i 8 estatals. Els horaris dels parvularis municipals són de dilluns a divendres de les 7.30 a les 17.30. La franja horària de ingrés és de les 7.30 a les 9.00. La franja horària de la sortida és de les 16.30 a les 17.30

3. Escoles Bressol de mitja jornada amb Centres de joc d'accés lliure per infants i persones adultes de referència – Nido part-time – Centro gioco

A diferents barris de Bologna hi ha centres d'atenció a infants i famílies que tenen unes funcions ben diferents de les de l'escola bressol o parvulari convencional. A vegades són escoles bressol a hores però també espais de joc d'accés lliure i de trobades de

mares. En alguns d'aquests centres s'hi fa massatges a l'infant lactant, s'hi organitzen grups de discussió per a mares o altres activitats. Per exemple:

Barri de S. Estefano: “Zuccheri Filato”: Escola-Bressol de mitja jornada: 25 infants de 2-3 anys. Centre de joc amb accés lliure per infants de 0-6 anys i adults de referència.

Barri de S. Estefano / “Il Monello (ex Cattaneo): Escola bressol de mitja jornada per infants de 2-3 anys. Escola materna de mitja jornada per infants de 3-5 anys. Centre de joc amb assistència lliure per infants de 0-6 anys i adults de referència.

Barri de Saragozza / “Il tempo dei giochi”: Escola bressol per infants nascuts durant l'any anterior. Centre de joc amb accés lliure per infants de 0-6 anys i adults de referència

(B) SERVEIS EXTRAESCOLARS I AUXILIARS PER A INFANTS

1. Espais educatius extraescolars per a infants de 6 a 14 anys – Centro educativo

Al barri de Reno es troba, a disposició de tots els ciutadans, un centre educatiu extraescolar destinat a infants i nois de entre 6 i 14 anys. La seva finalitat és a afavorir el creixement personal, el desenvolupament de la capacitat i la autonomia dels menors. Les activitats que s'hi desenvolupen giren entorn de : (a) ajudes a fer els deures (b) laboratoris d'activitats manuals (cartró, fusta ceràmica, metall) (c) Expressió i jocs de grup. Les activitats es divideixen segons grups d'edat.

Cost: La quota mensual varia segons l'assistència i l'activitat escollida. Hi ha una quota anual de 30.000 lires per l'assegurança.

2. Biblioteques infantils / Espais de lectura – Spazio lettura

L'Ajuntament de Bologna ofereix a tots els barris de la ciutat diferents tipus de espais de lectura i joc per infants de diferents edats, vinculats o no, a l'escola bressol, a les escoles infantils i al primer cicle de l'escola primària. El seu accés és lliure pels infants i els adults acompanyants.

Espai de lectura al Barri de Porto / “Biblio”: Préstec i laboratori d'ús lliure per infants de 2-14 anys i adults de referència. Visites guiades i projectes per les escoles.. Ús escolar: infants de bressol, escola de infància, 1º cicle de l'escola elemental i professors

Espai de lectura al Barri de S. Donato / “©'era una volta”: Activitats de lectura, realització de llibres i projeccions, trobades amb pares, mares que utilitzen el servei sobre problemàtiques pel que fa al desenvolupament psicoafectiu a la infància. Ús lliure per infants de 1 a 8 ans i per adults de referència. Us escolar: infants de bressol, escola de infància, 1º cicle de l'escola elemental i professorat.

Espai de lectura al Barri de Savena / “Leggere insieme” : Propostes de lectura amb activitat de laboratori amb els següents elements: Pel primer cicle de l'escola elemental: llibres de por, tebeos, construcció de llibres, art. Pel segon cicle de l'escola elemental: mites, recerca, art i poesia. Per escolars amb reserva (infants de bressol, escola de infància, 1º cicle de l'escola elemental)

Espai de lectura al Barri de Reno / “Alibrolibero” : Recorreguts espacials lúdico creatius, Préstec, Converses amb pares i mares, Animacions per i en l'ús lliure, Consultori pel professorat, Projectes amb 3 escoles infantils del barri, Animació de les escoles bressol del barri, Taller i joc, Laboratoris sobre temes diversos. Per a infants de 1 a 13 anys i adults de referència. Us escolar: infants de 1-11 anys i professorat

3. Ludoteques / espais de joc - Ludoteca

L'Ajuntament de Bologna ofereix a diferents barris de la ciutat diversos tipus d'espais de joc per infants vinculats, o no, a l'escola bressol, a les escoles infantils i al primer cicle de l'escola primària. L'accés és lliure pels infants i els adults acompanyants.

Ludoteca al Barri de Porto / “Officina dei Giochi” : Laboratori de construcció , Laboratori de fusta , Laboratori de cartró, Laboratori de paper, Construcció de jocs, Construcció de jocs musicals. Trobades amb pares, mares i infants que utilitzen el servei sobre problemàtiques pel que fa al desenvolupament psicoafectiu de la infància. Les activitats estan coordinades pel professorat de l'escola elemental. Aula Didactica descentralitzada per infants de l'escola elemental.

Ludoteca al Barri de S. Donato / “Giocare Insieme”: Centre per activitats de joc motor i psicomotricitat conduïdes per professionals amb competències específiques. Les activitats estan dirigides a infants entre els 2-8 anys acompanyats dels pares i mares. La finalitat és: (a) Crear situacions de joc de moviment, estimulant la creativitat del infant i de l'adult, fent que pares, mares i infants s'impliquin junts (b) Crear l'ambient per aprendre a gestionar el propi cos buscant el benestar que s'aconsegueix aprenent noves habilitats motores, (c) Estimular la comunicació entre coetanis a través del joc i del llenguatge del cos. El jocs impliquen tant els pares i mares com els infants. Pels pares i mares s'organitzen trobades per comentar el funcionament de l'activitat.

Ludoteca al Barri de S. Donato / “Giromondo”: Espai de jocs per adults i infants de 0-6 anys que valora el joc intercultural. Us lliure.

Ludoteca al Barri de S. Donato / “Il focolare”: Cursos i laboratoris de manipulació i creació d'objectes amb materials no estructurats. Per a infants de 3 mesos a 4 anys i adults de referència.

Ludoteca al Barri de Porto / “Madamadore”: Ludoteca per us escolar (matí). Ludoteca per infants de 5-10 anys al migdia i dissabte. Centre de jocs de 0-4 anys al migdia i al dissabte.

S'hi realitzen activitats coordinades per professionals amb competències específiques i que busquen integrar un objectiu didàctic-escolar i el coneixement del territori.

Recorregut-joc dirigit a infants de l'escola bressol i l'escola de la infància. Col·laboració a la projecció i realització d'animacions i festes. Laboratori de construcció per infants de les escoles infantils i elemental. Préstec de material de joc a les escoles i als infants. Visites lliures i guiades. Tallers temàtics de psicomotricitat, construcció de joguines i titelles. Tipus de materials usats: joguines segons edats, macroestructures i matèries per l'activitat motora; Laboratori "joc del món"; Laboratori de transformació de materials pobres: Biblioteca amb llibres, revistes, material de vídeo.

Ludoteca al Barri de Reno / "Il Sottoscala della Befana" : Activitats de laboratori; Recorreguts lúdics; Préstec de joguines; Organització de festes. Us lliure per infants de 0-6 anys

Ludoteca al Barri de Reno / "Ginotondo": Centre de pràctica psicomotora. Recorreguts, un cada setmana, amb grups de infants 10-12 anys. Reelaboració de l'experiència global amb les psicomotristes i amb la col·laboració de l'espai de lectura *Alibrolibero*. Us lliure per infants. Us escolar: infants d'escola bressol i escola de la infància.

4. Serveis d'estiu a la ciutat – Estate in città

Aquest servei proposa la ciutat com a lloc de vacances pels infants de l'escola infantil i l'escola obligatòria, pública i privada, que es queden a Bologna durant l'estiu. S'organitzen en dos grups d'edat: Els petits de 3-5 anys que van a l'escola de la infància; Els grans de 6-11 anys que van a l'escola elemental.

Les admissions als centres d'estiu són regulades pels criteris de residència i de freqüència escolar durant l'any, segons les següents prioritats:

- a. Infants residents a Bologna que viuen al barri o amb inscripció a una escola situada al barri on hi ha la seu del centre demanat.
- b. Infants residents a Bologna i inscrits a una escola situada en un barri diferent al que hi ha la seu del centre demanat.
- a. Infants no residents a Bologna, encara que inscrits a una escola situada al territori del barri en el que hi ha la seu del centre demanat.

Dins de cadascuna de les categories hi ha el següent ordre de prioritat: (a) Infants amb discapacitats (b) Casos que segueix els serveis socials (c) Infants amb pare o mare sol (d) Infants amb els dos pares que treballen (e) Infants amb un sol pare o mare que treballa (f) Altres nens i nenes. A partir d'aquestes condicions es fa referència a l'ordre cronològic de presentació de les sol·licituds

Activitat per infants de 3 a 5 anys: Activitats de joc, animació i socialització utilitzant els llocs i edificis escolars més idonis. Es fan torns de dues setmanes de dilluns a divendres. Quant es fa la inscripció es pot triar l'horari més adaptat a les exigències del infant i de la família: Temps ple allargat: 7.30 –17.30; Temps ple: 7.30-16.30; Temps parcial : 7.30-14.30 amb possibilitat de sortir entre les 13 i les 14.30. El cost varia segons horari escollit:

<i>Tipus d'Horari</i>	<i>Cost per dues setmanes</i>
Temps ple prolongat: de 7.30 a 17.30	65.30 Euros
Temps ple: 7.30 a 16.30	58.77 Euros
Temps parcial: de 7.30 a 13.00/14.30	45.71 Euros

Activitat per infants de 6 a 11 anys: Recreatives, Educatives, Motores, Esportives, D'exploració ambiental . Utilitzen el edificis escolars que limiten amb els centres esportiu de la ciutat . Es fan torns d'una setmana de dilluns a divendres. Quant es fa la inscripció es pot triar l'horari més adaptat a les exigències del infant i de la família: Temps ple: 7.30 –5.30; Temps parcial 7.30-14.30; Tems parcial sense menjar: 7.30-12.30. El cost varia segons l'horari escollit:

<i>Tipus d'Horari</i>	<i>Cost setmanal</i>
Temps ple: de 7.30 a 17.30	32.65 Euros
Temps parcial: 7.30 a 14.30	22.86 Euros
Temps parcial sense dinar: de 7.30 a 12.30	16.33 Euros

(C) SERVEIS PER A PARES I MARES

1. Centres per a les famílies amb espais polivalents

Espai de Psicomotricitat per infants i pares i mares: Activitats de psicomotricitat i joc per l'adquisició de seguretat i domini del propi cos en relació a un mateix, a l'ambient, i als altres. Dirigit a tota la família.

Ludoteca / Centre de jocs (“Il castello dei 100 giochi”): Recorreguts lúdics, Préstec de jocs i joguines, Organització de festes d'aniversari animades. Activitats dirigides a infants de 0-6 acompanyats d'un adult. S'organitzen segons grups d'edat: infants de 0-1 anys, els dimarts de 9.00 a 12.30; Infants de 2-3 anys el dijous de 9.30 a 12.00; Infants de 4-6 anys, els dimecres de 16.00 a 18.30. En tot cas l'entrada és lliure.

Conferències psicopedagògiques. S'organitzen per a pares i mares amb la intervenció de persones expertes en els processos d'adopció i l'acolliment familiar, mediació familiar, recolzament familiar, la banca del temps i cursos amb el mètode Gordon

Biblioteca: Préstec de llibres i biblioteca especialitzada per infants i per adults amb infants.

Activitats per a mares i pares: Dins de l'àmbit del centre de joc s'activen diversos laboratoris temàtics: “La cantonada dels somnis” per mares i pares que esperen un fill o que tenen un fill fins a un any d'edat; Massatges per les mares embarassades; Massatges per l'infant; Conversa amb experts; Experiències musicals.

Laboratori de cuina: Per infants de 4-6 anys acompanyats per algun adult. També per pares.

Beneficiaris / Usuaris: Infants de 0-6 anys, mares i pares. Escoles

2. Centres per les famílies (Centro Rigola e Centro Erbosa) – Centro per le famiglie

Descripció: És un servei realitzat amb i per les famílies, pel desenvolupament de la comunitat a través de la promoció de l'ajuda mútua i les xarxes de solidaritat. Es proposa contribuir a afrontar els problemes quotidians de la vida familiar. En concret, oferir suport a les dones que volen trobar una feina que permeti la cura dels fills, pal·liar el malestar dels nuclis familiars aïllats, com immigrants o parelles joves o famílies monoparentals, ajudar a afrontar els problemes en la relació amb els fills, informar sobre els serveis existents i la legislació en l'àmbit familiar.

En ambdós centres existents a Bolonya no es tracten casos patològics, ni es fan intervencions terapèutiques ni assistencials. Però, des d'un punt de vista preventiu es busquen, juntament amb els interessats, solucions adequades a una situació problemàtica.

El Centre del carrer Rigola de Bolonya ofereix :

- **Suport a les famílies en situació de dificultat econòmica** (canvi de casa, separació, despeses escolars, ...). L'Ajuntament a través del centre, concedeix préstecs amb interès zero que hauran de ser retornats en 36 mesos.
- **Consulta legal:** servei amb advocats del Foro di Bologna, enfocat a les famílies de la ciutat que necessiten informació i aclariments sobre el dret de família.
- **Servei de mediació familiar:** pels pares i mares que necessiten assistència en el moment de la separació pel que fa a les decisions i als conflictes relacionats amb els fills. El servei garanteix el secret professional i és autònom de l'àmbit judicial.
- **Servei d'atenció post-escola:** Espai per acollir els infants després del tancament dels serveis educatius, adreçat a les mares que treballen fins tard, viuen soles i sense recolzament de la família d'origen.
- **Mercat de l'intercanvi i petits negocis:** activitat d'intercanvi i compra-venda de tot el que pot servir als fills.
- **Organització de cursos i trobades entre pares i mares:** per discussions, iniciatives i activitats de grup, sempre sota les propostes de la mateixes famílies.

El Centre del carrer Erbosa de Bolonya ofereix:

- **Consultori psicopedagògic** dirigit als pares i mares amb infants en edat pre-escolar amb problemes de relació i educatius.
- **Espai per festes d'aniversari.**
- **Espai de jocs.**
- **Organització de cursos i trobades entre pares i mares:** per discussions, iniciatives i activitats de grup, sempre sota la proposta de les mateixes famílies.

Titularitat i provisió: Competència de l'Ajuntament de Bologna, Àrea de Família, sector de coordinació dels serveis socials.

3. El Banc del Temps: intercanvi de serveis entre les famílies - Banca del Tempo: scambio di servizi le famiglie

La iniciativa ha estat promoguda pel Centre per les Famílies de l'Ajuntament de Bologna en col·laboració amb el Barri de Reno, el Barri de Navile, l'Associació "Centre G. P. Dore", l'Associació "Il Solito Gruppo di Donne", i l'Associació "Senza il Banco".

La Banca del temps ofereix la possibilitat d'intercanviar prestacions gratuïtes, mesurades en hores, entre persones que estableixen entre elles una relació de confiança. El mecanisme és senzill: posar a disposició d'altres allò que se sap fer, i demanar un altre servei pel qual no es té la capacitat o el temps. Per exemple: jardineria, tenir cura d'infants, organitzar festes, acompanyar algú amb el cotxe, realitzar tasques domèstiques, fer intercanvi cultural, bricolatge, feines d'oficina/comptabilitat.

Titularitat: Competència de l'Ajuntament de Bologna, Àrea de Família, sector de coordinació dels serveis socials.

Provisió: Ajuntament amb col·laboració de diverses associacions

4. Serveis de Mediació familiar en els Centres per les Famílies – La mediazione familiare nei Centri per le Famiglie

Descripció: El servei de **mediació familiar** va dirigit a pares i mares, casats o no, separats o en procés de separar-se, amb l'objectiu d'ajudar-los a viure el més serenament possible el canvi en les relacions personals i familiars en el procés de separació. Implica una sèrie de trobades amb l'objectiu de reobrir la comunicació entre la parella, especialment pel que fa a la seva responsabilitat parental cap als fills i filles comuns, pactant com s'organitzaran després del trencament de la parella.

La consideració bàsica, que ha portat a ubicar el servei de mediació familiar en els **Centres per les Famílies**, és que tot pare i mare posseeix competències i capacitats per reflexionar i valorar el que pot ser millor pels fills i filles en una situació de crisi de la parella. A ambdós se'ls reconeix la capacitat de conèixer millor que ningú altre les necessitats dels propis fills i la responsabilitat de trobar solucions per les qüestions relatives a la vida quotidiana.

La mediació familiar no és una teràpia ni d'una intervenció assistencial o de tutela social. És una intervenció que s'activa quan els pares ho demanen. És independent del sistema judicial. Per això, no s'afronten de manera específica els aspectes jurídics i patrimonials de la separació. Durant la mediació s'estableix una condició de treva legal.

Les reunions estan conduïdes per un mediador/a que ha realitzat un curs específic d'especialització sobre mediació familiar organitzat per la regió Emilia-Romagna i conduït per la associació Ge.A -pares encara-. El mediador/a no es un consultor ni un psicoterapeuta, sinó que és un facilitador de la comunicació entre les parts. Treballa amb pare i mare en cada fase de la mediació, per ajudar-los a parlar, a escoltar-se, a

buscar solucions reals i positives en la reorganització de la vida quotidiana, afavorint el respecte recíproc i la continuïtat del afectes familiars .

En el Centre per les Famílies també s'ofereix la possibilitat de fer consulta, de pare o mare, als mediadors familiars quan encara no existeixen les condicions per activar la mediació familiar pròpiament dita (conjuntament amb pare i mare). També es promouen **grups d'ajuda mútua** per aconseguir un recolzament recíproc entre pares i mares separats. De manera experimental també s'han incorporat avis i àvies, els fills dels quals s'han separat fa poc, que volen reflexionar i compartir les seves dificultats i incerteses. Els grups d'ajuda mútua són un element específic del projecte de mediació familiar de la Regió d'Emilia-Romagna que ha ubicat el servei de mediació dins del Centres per les Famílies amb la idea de poder optimitzar la capacitat de molts mediadors/res com a facilitadors/res de la comunicació en la gestió dels grups.

L'experiència : La mediació familiar s'ha dut a terme en 8 centres per les famílies, creats a 8 ciutats de la Regió d'Emilia-Romagna (Piacenza, Parma, Reggio, Módena, Bologna, Ferrara, Ravenna i Forlì), amb la intervenció d'uns 20 mediadors/res. El nombre de situacions de mediació ha estat de 352. Al llarg dels tres anys de funcionament hi ha hagut un augment important de mediacions. A Bologna el servei de mediació familiar es troba al Centre per la Família de Via Rigola i concretament, en el darrer any, s'hi han dut a terme 27 intervencions.

Un 40% dels usuaris ha demanat el servei per poder definir acords de separació, un 27% l'ha demanat per superar un desacord, i el 14.3 % per buscar solucions a problemes de relació amb els fills. Pel que fa a les característiques sociodemogràfiques de les mares que n'han fet ús, la seva edat mitjana ha estat de 34,5 anys i un 65% tenen un títol d'estudi de nivell mitg o superior. Pel que fa als pares, la seva mitjana d'edat ha estat de 39 anys i un 64 % tenen un nivell d'estudis mig-alt.

La activitat promocional: Un àmbit d'activitat pròpia del servei ha anat dirigit a la promoció, sensibilització i divulgació de la mediació familiar amb l'objectiu de contribuir a formar i difondre una cultura nova en relació a la separació i el divorci. Es busca que aquesta nova cultura arribi no només al nucli familiar, sinó també a magistrats i advocats i a totes les persones que intervenen en el procés de separació. Es treballa per la difusió de valors culturals diferents, pel canvi de les mentalitats i comportaments. Les principals iniciatives de promoció han estat:

- Producció de materials divulgatius i informacions a la premsa, la radio i la televisió.
- Iniciatives destinades a un públic ample o a grups de pares i mares. S'han fet trobades dirigides a la ciutadania. Unes 2100 persones han rebut la informació.
- Activitats enfocades a fer conèixer el servei i promoure formes de col·laboració amb altre institucions

Titularitat: Competència de l'Ajuntament de Bologna, Àrea de Família, sector de coordinació dels serveis socials.

(D) SERVEIS SOCIALS PER A FAMÍLIES I INFANTS EN SITUACIONS ESPECIALS

1. Línia directe per a mares i pares tòxicodependents - *Filo diretto per genitori di tossicodipendenti*

Descripció: Servei telefònic per qui té la necessitat de ser escoltat, orientat o recolzat i que es realitza en col·laboració amb la associació “Il Pettitrosso”. Ofereix serveis de:

- xerrades de consulta i recolzament
- informació i orientació
- grups d'ajuda per pares i mares
- grups per dones
- oficina legal
- oficina mèdica

Titularitat: Competència de l'Ajuntament de Bologna, Àrea de Família, sector de coordinació dels serveis socials.

Cost: Servei gratuït

2. S.O.S. Pares i Mares (progenitors) - S.O.S. Genitori

Descripció: Servei telefònic activat per l'associació “Il Petiroso”, per escoltar, dirigir, orientar i donar suport als pares i mares quan sorgeixen problemes de relació amb els fills adolescents. Ofereix serveis de recolzament en forma de:

- informació i orientació
- xerrades de consulta i recolzament
- “Grup problemes educatius” per famílies amb adolescents difícils
- “Grup de treball” per directius i docents d'escola

Titularitat: Competència de l'Ajuntament de Bologna, Àrea de Família, sector de coordinació dels serveis socials.

Cost: Servei gratuït

Provisió: Associació “Il Petiroso”

3. Promoció del voluntariat a favor del menor i les seves famílies – *Volontariato a favore di minori*

Descripció: Els serveis socials de la parentalitat i la infància estan ampliant la xarxa de voluntaris per treballar en activitats esportives i de temps lliure, el recolzament escolar, les activitats relacionades amb hobbies, el suport educatiu.

Totes aquestes activitats van enfocades a millorar la situació dels infants i les seves famílies. Es preveuen trobades periòdiques entre treballadors i voluntaris per afavorir l'intercanvi de coneixements i proporcionar elements útils pel desenvolupament de l'activitat de voluntariat. Pel voluntari/a es preveu una cobertura d'assegurança i un reembossament de les despeses. Per a ser voluntari/a no hi ha cap requisit específic, a banda d'haver complert 18 anys.

Titularitat: Competència de l'Ajuntament de Bologna, Àrea de Família, sector de coordinació del serveis socials.

Provisió: Voluntariat

(E) SUBSIDIS MUNICIPALS A LES FAMÍLIES

1. Subsidi de maternitat de l'ajuntament de Bologna - Assegno di maternità

L'ajuntament proveeix, a través del INPS, un subsidi a les mares que no es beneficien de cap altra prestació per maternitat, o bé tenen dret a beneficis parcials inferiors a l'import de la contribució estàndard i, a més, que el seu nucli familiar tingui uns recursos econòmics no superiors al valor calculat per ISE. El valor màxim del subsidi es de 258.25 Euros mensuals per 5 mensualitats. Si els fills nascuts són bessons, o més, l'import es multiplica pel nombre de criatures.

Beneficiàries: Dones italianes o estrangeres, de països comunitaris o extracomunitaris, amb possessió del permís d'estada i residència a la ciutat de Bologna. Han de complir els següents requisits:

- No beneficiar-se del tractament de previsió per maternitat per part del INPS o altres entitats.
- Renta del nucli familiar segons valors del ISE (Indicadors de situació econòmica):

Persones del nucli familiar	Valor anual ISE inferior o igual a
2	E. 22.904,24
3	E. 26.920,39
4	E. 32.573,67
5	E 37.688,55
6	E 42.265,02
7	E 46.841,48
8	E 51.417,95

Provisió: Ajuntament de Bologna, Àrea de Família, sector de coordinació del serveis socials.

2. Subsidi per família nombrosa - Assegno per il nucleo familiare

Descripció: L'Ajuntament preveu, a través de l'INPS, concedir una assignació a famílies amb almenys tres fills menors que no tinguin recursos econòmics superiors al valor del indicador ISE (indicador de la situació econòmica). El subsidi s'obté a través de la declaració substitutiva que es pot omplir al CAF, a l'INPS, i a l'oficina de famílies de l'Ajuntament de Bologna. El certificat té una validesa anual. L'import màxim de l'assignació és de 107,68 Euros mensuals per 13 mensualitats. El sol·licitant pot presentar de nou la demanda sempre que les condicions es mantinguin (nivell de renda i almenys tres fills).

Beneficiaris / Requisits : Tenir la ciutadania italiana o comunitària. Residir a la ciutat Bologna. Formar part d'un nucli familiar amb almenys tres fills menors. També es pot demanar en situacions d'acolliment preadoptiu. El nucli familiar ha de disposar d'una renda segons els següents valors de ISE:

<i>Persones del nucli familiar</i>	<u>Valor ISE inferior o igual a</u>
4	E. 18.025,89
5	E. 19.382,68
6	E. 20.675,61
7	E. 24.842,33
8	E. 26.554,27

Provisió: Competència de l'Ajuntament de Bologna, Àrea de Família, sector de coordinació dels serveis socials.

3. Excedència retribuïda per a mare i/o pare. Projecte experimental "un any en família"- Indennità di maternità

Descripció: Contribució integrativa del salari per les mares i o els pares residents a Bologna interessats a gaudir de la baixa facultativa després del naixement del fill/a.

Beneficiaris: Hi ha uns criteris de prioritat que s'apliquen pel següent ordre d'importància:

- Famílies amb una condició de precarietat socio-econòmica assenyalada pels serveis social, o amb algun fill que presenti problemes de discapacitat certificats pel servei AUSL
- Famílies monoparentals

Mensualment es reuneix la comissió d'estudi de les demandes que defineix la possibilitat d'accés a l'excedència segons els criteris de prioritat.

Contribució: És una quota mensual per nou mesos fins el compliment del primer any d'edat del infant:

- 361.52 E si s'absenten del treball només el pare o la mare.
- 464.81 E pel cas dels nuclis monoparentals

- 464.81 E quan l'excedència de la feina sigui gaudida alternativament per la mare i el pare (com a mínim tres mesos d'excedència per aquell/a que la demani per menys temps)

La contribució es redueix al 50% quan es tracta de treballadors/res de mitja jornada. És prevista una reducció proporcional pels treballadors que, segons els contractes de treball, gaudeixen d'un tractament econòmic superior al 30% del salari.

Beneficiaris: Pares i mares naturals, adoptius, i les famílies en acolliment preadoptiu. Els pares i mares d'infants amb problemes de discapacitat poden presentar la demanda successivament fins al compliment del tercer any.. El projecte preveu que els pares i mares beneficiaris es comprometin a no inscriure al fill a l'escola bressol abans del compliment del primer any de vida. Els requisits per poder demanar aquesta excedència retribuïda són:

- Residir a Bologna
- Ser treballador dependent o autònom amb una renda per càpita de 10.329,14 E nets anuals
- Estar en condicions de ser beneficiari de la baixa facultativa prevista per la llei per 6 mesos
- Tenir un fill/a que, en el moment de presentació de la demanda, no hagi superat els tres mesos de vida

Provisió: Competència de l'Ajuntament de Bologna, Àrea de Família, sector de coordinació dels serveis socials.

Normativa de referència

“Projecte “un any en família” per la integració de la renda en el període de baixa facultativa de la feina després del naixement d'un fill segons la llei 1204/71 i 53/00. L. 53/2000. “Disposicions pel recolzament de la maternitat i la paternitat pel dret a tenir cura i a la formació i per la coordinació dels temps de les ciutats”

PRATO

LA CIUTAT

Segons les dades del 2000 la població total de la ciutat de Prato és de 176.023 dels quals 85.833 són homes i 90.190 són dones.

(A) SERVEIS PER A LA PETITA INFÀNCIA

1. Escoles bressol (0-3) - Asili Nido

A Prato hi ha un total de 19 Escoles bressol de les quals 12 admeten infants entre els 0 i 3 anys, i 7 els admeten dels 12 als 24 mesos d'edat. Totes les persones residents a Prato poden demanar el servei. Aquest serà atorgat segons els llocs disponibles, segons l'ordre d'inscripció, i segons la gradació econòmica que formula l'Ajuntament. Els requisits que donen puntuació en la gradació són: L'estat de la família, la condició laboral dels pares, la composició del nucli familiar i les condicions de malestar de la família.

Els *Asili Nido* de Prato ofereixen dues modalitats horàries: Temps complet de 7.30 a 16.30 hores; Temps parcial de 7.30 a 14.00 hores.

Cost i modalitat de pagament: El pagament del servei es basa en les tarifes determinades segons la situació econòmica del nucli familiar de l'infant, calculada segon el ISE. L'any 2000-2001 les tarifes varien des de un mínim de 56 Euros per la modalitat de temps complet, i un mínim de 44.8 Euros a per temps parcial. Les tarifes poden variar d'un any a altre.

Quan es dona una absència prolongada i justificada a l'escola bressol és previst un reembossament del 50%. Això és possible quan es dona: una absència per malaltia de més de 30 dies seguits; Recuperació hospitalària; Convalescència hospitalària amb una durada de més de 15 dies seguits; Absència de 30 dies per greus motius familiars documentats. La gratuïtat del servei solament es concedeix en una situació de risc greu pel menor, atestat pels serveis socials territorials.

2. Escola materna municipal per infants entre 3 i 6 anys - *Escuela Materna*

A Prato hi ha un total de 41 Escoles maternals. Cada any es posen a disposició un nombre variable de places per nens i nenes de 3 a 6 anys residents a Prato. Els requisits que donen puntuació en la gradació per l'accés són: L'estat de la família, la condició laboral dels pares, la composició del nucli familiar i les condicions de malestar de la família.

La *Escuole materna* ofereix dues modalitats horàries: Horari a temps complet de 8.00 a 18.00 hores; Horari a temps parcial de 8.00 a 14.00 hores.

Cost i modalitat de pagament: La assistència és gratuïta, però s'han de pagar les quotes de berenar que són 30.000 lires de quota fixa i 1, 96 Euros per cada berenar. En el cas d'una situació econòmica molt precària és possible demanar la gratuïtat total del servei.

(B) SERVEIS EXTRAESCOLARS O AUXILIARS PER A INFANTS

1. Servei de transport escolar per infants de l'Escola Materna i Elemental – *Transporto scolastico*

El servei de transport escolar s'ha organitzar a demanda de les famílies residents a Prato que tenen nens que van a l'escola materna estatal o municipal o a la escola elemental amb seu al municipi. S'efectua tots els dies a partir del mes d'octubre amb un autobús escolar que realitza un recorregut a conveniència de les famílies.

Cost i modalitat de pagament: La quota mensual pels infants de l'escola infantil el cost del servei d'anada i tornada és de 25.82 Euros; i de 15.49 Euros per un sol viatge. En el cas dels infants de l'escola elemental obligatòria el cost és de 22.73 Euros pel servei d'anada i tornada i de 22.000 per un sol viatge.

(C) SERVEIS PER A PARES I MARES

No hi ha informació al respecte a la web de la ciutat.

(D) SERVEIS SOCIALS PER A INFANTS I FAMÍLIES AMB NECESSITATS ESPECIALS

1. Serveis educatius a favor dels menors amb necessitats de suport social / Educadors Socials especialitzats – *L'operatore familiare*

En aquelles situacions on sigui necessari una intervenció per disminuir les situacions de malestar social, l'Ajuntament compta amb un equip de treballadors familiars especialitzats en el suport a la infància.

Es tracta d'una figura professional amb una preparació teòrica i pràctica adequada. Té coneixements de la Ciència de l'educació. Disposa d'habilitats per una bona observació de l'infant i de les dinàmiques familiars, la detecció de necessitats, l'organització d'activitats lúdiques i de entreteniment, i les relacions amb i entre infants i adults. Sap llegir el procés de creixement del nen dins del context familiar i dins la xarxa de relacions socials. Desenvolupa la seva activitat en l'atenció directa a nens i nenes entre 0 i 16 anys d'edat, ja sigui en família o en ambients on l'infant és present. Treballa en la

relació directa amb l'àmbit de les necessitats de les famílies, de manera autònoma però coordinada amb estructures públiques i privades.

Les seves competències es concreten en : Observació i anàlisi del nen i del seu context familiar; Anàlisi i gestió de les relacions interpersonals adult-nen; Definició del propi rol en relació amb el context, identificant els nivells i àmbits de decisió; Gestió i projecció d'activitats lúdiques i d'animació en contextos individuals o de grup; Direcció de les activitats i valoració de resultats; Comunicació amb el client (sensibilitat organitzativa i aptituds pel contacte humà); Previsió de l'evolució del propi rol professional.

2. Acolliment familiar - Affidamento familiare

És un ajut temporal ofert a un/a menor o a una família amb dificultats. Una família acull un infant o jove menor durant el temps necessari fins que els problemes de la família d'origen estiguin resolts. És una pràctica de solidaritat antiga que es duia a terme de manera espontània quan la família veïna o els parents prenen cura del infant en un moment difícil per la parella o per la mare. L'objectiu és que el infant torni amb la seva família així que es pugui. A diferència de l'adopció preveu el manteniment de les relacions amb la família d'origen. Pot durar d'alguns mesos fins a un màxim de dos anys i pot ser a temps complet o parcial

3. Servei de suport a les famílies amb dificultats relacionals - Intervento alle famiglie

La intervenció sobre les famílies en l'àmbit del Centre de Solidaritat de Prato, es proposa acollir, estimular i sostenir les famílies que es troben en situació de malestar social. Ofereix les accions següents:

- Xerrades individuals per entendre el problema que els afecta.
- Grups d'escolta mútua entre mares i pares per compartir i confrontar els problemes que els afecten en comú en les relacions paterno-filials.

Consulta familiar: Prendre consciència de les dinàmiques familiars; Fer emergir possibles solucions; Actuar i verificar a mig i llarg termini les accions proposades

(E) SUBSIDIS FAMILIARS MUNICIPALS

1. Subsidi de maternitat - Assegno di maternità

Descripció: És una contribució econòmica que concedeix l'Ajuntament de Prato quan arriba una nou fill a la família o per cada menor adoptat o en acolliment preadoptiu. L'import del subsidi és de 1.326 Euros.

Beneficiàries: Poden demanar el subsidi les mares residents a Prato que siguin ciutadanes italianes, comunitàries o extracomunitàries amb possessió del permís de residència. També el poden demanar la persona acollidora preadoptiva, casada o no, i altres persones a qui un jutge ha confiat un menor.

Altres requisits són que la persona demandant no pot ser titular de la indemnització per maternitat a dones treballadores del INPS. Quan gaudeixi d'un subsidi econòmic de la maternitat diferent o inferior al subsidi que ofereix l'Ajuntament, en rebrà la diferència. El nucli familiar de pertinença del sol·licitant ha de tenir uns recursos econòmics no superiors a 27.656 Euros, quan està format per tres persones. La sol·licitud s'ha de proposar dins dels sis mesos des del naixement de l'infant o del seu ingrés en la família adoptiva o d'acolliment.

Cost i modalitat de pagament: El pagament s'efectua en una única vegada per part de l'INPS, 45 dies després de la data de recepció de les dades transmises a l'Ajuntament que és qui gestiona el subsidi davant del INPS.

2. Subsidi a famílies nombroses - Assegno ai nuclei familiari con almeno tre figli minori

Descripció: És una contribució econòmica anual concedida per l'Ajuntament a nuclis familiars que resideixen a la ciutat i que tenen, al menys, tres fills/es menors d'edat. L'import del subsidi es de 110.58 Euros per tretze mensualitats. Poden demanar-lo els pares i mares residents a Prato, de ciutadania italiana o comunitària que conviuen amb tres o més fills menors, que siguin fills del mateix sol·licitant o de la parella o estar en situació d'acolliment preadoptiu. El nucli familiar al que pertany el sol·licitant ha de tenir uns recursos econòmics no superiors a 19.904,35 Euros quan la família està composta per 5 persones.

Cost i modalitat de pagament: El pagament l'efectua INPS cada 6 mesos. La gestió de la demanda la fa l'Ajuntament de Prato. Cal tenir en compte que aquest subsidi de maternitat no consta com a renda (ingressos) en la declaració fiscal. El/la sol·licitant ha de comunicar cada situació que pugui suposar una variació de la renda del nucli familiar.

3. Subsidi per a l'habitatge familiar en situacions extremes – Assistenza alloggiativa

És una contribució econòmica que fa l'Ajuntament per l'allotjament temporal en cas de desnonament o altres situacions extremes.

L'ajuntament s'ocupa d'oferir allotjament temporal en residències, hostals o lloguer d'habitacions a tots aquells que ho necessitin a causa de desnonament o altres motius familiars i no poden trobar per sí mateixos un allotjament d'acord amb els seus recursos econòmics. Si el ciutadà ja té un allotjament però no pot pagar-ne els cost total del lloguer, l'Ajuntament també subministra una contribució econòmica.

TRENTO

LA CIUTAT

Segons les dades del 2000 la població total de la ciutat de Trento és de 105.942 dels quals 50.826 són homes i 55.116 són dones.

La ciutat de Trento disposa d'una Oficina de Serveis per la Infància amb les competències i objectius següents:

- Tenir cura de la gestió directa de les escoles bressol municipals i del personal educatiu i auxiliar
- Ajudar a definir les necessitats de personal
- Coordinar el treball de les pedagogues pel que fa als projectes educatius i formatius
- Controlar les inscripcions i admissions a les escoles bressol.
- Coordinar el personal de l'oficina *front-office* pel que fa a les inscripcions, admissions, assistència i pagaments mensuals.
- Controlar, a través de personal dietètic, la quantitat i el tipus d'aliments subministrats en els menjars i si els menús proposats a les escoles bressol i a les escoles de la infància són correctes.
- Col·laborar amb la província autònoma i intervenir en les relacions amb entitats públiques i institucions privades del sector, en base a la cooperació social.
- Proveir d'una direcció constant pel que fa a la demanda/oferta del servei de les escoles bressol (verificar l'estat de les necessitats i la llista d'espera).
- Formular propostes relatives a la realització de noves infraestructures, i a l'activació de serveis a la infància i a les modalitats de gestió dels mateixos.

(A) SERVEIS PER A LA PETITA INFÀNCIA

1. Escoles bressol - Asili nido

A la ciutat de Trento hi ha total de 18 escoles bressol que acullen infants d'entre 3 i 36 mesos d'edat.

Els *Asili Nido* són un servei educatiu d'interès públic per afavorir, en col·laboració amb la família, el desenvolupament psicofísic i social de l'infant en els tres primers anys de vida. En concret es proposa contribuir a la construcció de la identitat, el desenvolupament del coneixement i la socialització del infant, valorant i integrant en aquest procés les experiències que cada infant rep de l'àmbit familiar. L'escola bressol treballa en contacte molt estret amb la família i amb altres institucions socials i educatives del territori, i molt en concret amb l'escola infantil per a infants entre 3 i 6 anys d'edat.

Aspectes pedagògics: Les principals metes educatives fan referència al desenvolupament de l'autonomia, la sociabilitat i la capacitat per comprendre i conèixer el món explorant-lo. Sovint s'ha utilitzat l'expressió “*pedagogia de la relació*” per indicar la especificitat educativa de les escoles bressol. Aquesta definició neix de la necessitat de diferenciar-se d'una pedagogia que considera l'escola bressol com una miniescola materna. Les activitats proposades no són petites lliçons ni tan sols jocs de lliure descoberta. La *pedagogia de la relació* dona una gran importància al sistema d'intercanvi social entre infants i entre infant i adult, essent la relació en sí mateixa un instrument de creixement. Als *Asili Nido*, el desenvolupament de la sensibilitat infantil no es veu només com una capacitat d'adaptar-se a regles establertes, sinó que s'entén com tot allò que permet, afavoreix i ajuda a la construcció per part de cada infant de la pròpia identitat personal.

Organització: El infant té necessitat de jocs recollits i íntims, de racons de joc tous i protegits, amb espais i funcions clars. S'ofereixen activitats diferents i amb finalitats diferents. Els espais delimitats i l'organització en petits grups afavoreix una relació individualitzada i personalitzada entre l'educadora i l'infant. L'escola bressol s'organitza en grups d'edat diferents: petits, mitjans i grans

Els Petits de 3 a 18 mesos: Els moments de canvi de bolquers i les estones per menjar són els més importants pel coneixement del cos. Els racons de joc són tous i faciliten la manipulació explorativa: s'estimula la discriminació sensorial i el desenvolupament de l'atenció visual. És fonamental que l'educador/a tingui un paper no directiu: desenvolupa les iniciatives de l'infant, dona significat i organitza les manifestacions de l'acció infantil. L'objectiu principal és afavorir l'exploració, dirigir el focus d'interès de l'infant cap a un món extern per afavorir al descentrament cognitiu i social.

Els Mitjans de 1 a-24 mesos: El segon any de vida es caracteritza per importants adquisicions evolutives: els infants d'aquesta edat mengen, es comuniquen i es mouen de manera semblant però no pas de la manera harmònica dels infants grans. Aquest grup d'edat resulta poc homogeni, manifesta comportaments contradictoris i oscil·la entre la autonomia i la dependència, entre la individualitat i la sociabilitat, entre la continuïtat i la discontinuïtat. L'educador/a pot proposar situacions i activitats que permeten desenvolupar la psicomotricitat més fina mitjançant les manualitats. Es desenvolupen els primers jocs cognitius i pel que fa a la interacció entre infants es realitzen activitats d'imitació.

Els Grans de 24 a 36 mesos: En aquesta etapa es realitzen activitats de desenvolupament de les capacitats de coneixement: enriquiment del llenguatge, perfeccionament de les capacitats motores i desenvolupament de les interaccions. Els racons de joc estan estructurats per dur a terme jocs simbòlics. L'educador/a estimula el llenguatge i les capacitats cognitives i lògiques.

La inserció a l'escola bressol : És un moment molt delicat que involucra a la vegada l'infant, la família i els/les professionals. Implica l'experiència de separació entre els infants i els pares, i al mateix temps la trobada d'un ambient nou amb persones, espais i objectes desconeguts. Per això durant els primers dies d'assistència tots els pares i mares estan convidats a descobrir i conèixer l'escola bressol conjuntament amb els seus infants. La modalitat d'inserció del infant es defineix entre educador/a i pare/mare tenint

en compte que la presència de la figura familiar i la gradació en el temps són els dos criteris per realitzar una bona inserció. Cada escola bressol proposa un calendari i una forma d'organització específica per afavorir i facilitar aquesta nova experiència per mares i infants que implica la inserció individual o de grup

Les educadores: La professionalitat de les educadores es mostra en la seva capacitat de instaurar i desenvolupar un gran nombre de relacions i aconseguir crear un ambient inèdit a l'infant, diferent del domèstic. Les educadores no són mestres en el sentit que no instrueixen sinó que la seva funció principal és afavorir el desenvolupament integral de l'infant. Cal que siguin riques en inventiva per proposar activitats comunes i, al mateix temps, ser molt respectuoses de les diferències individuals.

La coordinació pedagògica: Assumint la coordinació pedagògica dels *Asili Nido* de Trento, l'Ajuntament orienta i sosté l'activitat educativa de les escoles bressol, intenta afavorir la continuïtat de les experiències, organitza intercanvis, promou projectes d'experimentació, i fa el seguiment i orientació per la integració d'infants amb dèficits. Les seves competències i serveis van dirigits a tota la comunitat de l'escola bressol: treballadors, pares i mares.

El servei de Consulta pediàtrica: Els infants de l'escola bressol poden gaudir regularment d'una consulta pediàtrica cada 15 dies. Un pediatra de la Administració Provincial del servei sanitari està a disposició de pares, mares i infants.

El servei de Consulta pedagògica: Les pedagogues de les escoles bressol municipals estan a disposició dels pares i mares els dimarts de 14-16. També hi poden consultar els pares i mares dels infants que no van a l'escola bressol.

2. Escoles bressol amb horaris flexibles – Nido a fasce orarie

La realitat actual demana que alguns pares i mares prefereixen disposar d'espais i ocasions de trobada i intercanvi entre els infants, en un marc menys formal que el d'una escola bressol convencional. La inserció de l'infant en aquest espai permet oferir-li contextos educatius que estimulin els processos de desenvolupament propis de la edat i integrar les experiències de vida quotidiana en família amb experiències cognitives i de socialització més enllà de la llar familiar.

Aquests Espais van dirigits a infants de 18 mesos a 3 anys que encara no poden anar a l'escola infantil. La inscripció de l'infant és per:

- un mínim de 3 hores al dia
- per almenys 2 dies a la setmana
- per al menys 2 mesos seguits

(B) SERVEIS EXTRAESCOLARS PER INFANTS

1. Escola Materna d'estiu a la ciutat – *Soggiorno estivo per bambini dai 3 ai 6 anni*

Servei d'escola materna d'estiu per infants de 3-6 anys residents en el municipi de Trento. Els períodes d'estada s'organitzen per setmanes i es poden inscriure per períodes que van de 1 a 8 setmanes. Pot demanar el servei qualsevol adult que tingui la potestat legal sobre els infants. L'accés al servei segueix un ordre de preferències:

1. Infants derivats pel servei d'activitats socials de l'ajuntament
 1. Infants amb pare i mare, o un progenitor sol, amb una feina a temps complet
 2. Infants amb pare i mare, o un progenitor sol que treballen a temps parcial
 3. Altres casos.

Cost del servei d'escola materna d'estiu: La quota varia entre un mínim de 20,66 Euros i un màxim de 105 Euros per cada setmana d'estada segons les característiques de la renda i el patrimoni del nucli familiar. Pels infants del mateix nucli familiar inscrits alhora, la tarifa es redueix en un 20%. En cas que siguin bessons en un 30%. Per infants en acolliment (no preadoptiu) s'aplica la quota mínima setmanal.

2. Ludoteques

Es tracta d'una iniciativa per infants de entre 5-11 anys. En forma de joc els infants es poden trobar dins d'experiències lúdiques que passen per les grans tradicions de la literatura infantil i els relats fantàstics.

(C) SERVEIS PER A PARES I MARES

1. El banc del temps – *La Banca del Tempo di Trento*

És una iniciativa sense afany de lucre promoguda pel Cercle Cultural Femení de Piedicastello, amb col·laboració amb l'ajuntament de Trento. Més que afavorir els intercanvis de temps gratuït, l'objectiu és el de promoure i millorar les relacions socials i la qualitat de vida de les persones. El BDT és un lloc on es diposita i es retira temps segons les pròpies necessitats i interessos.

En aquest cas, a diferència de Bologna, el banc del temps no està vinculat als Centres per les Famílies sinó que està adreçada a millorar la qualitat de vida i les relacions socials de totes les persones com individus i no solament com a part integrant d'una família.

2. Promoció de la relació entre Família i Escola bressol

Dins les Escoles Bressol s'organitzen trobades formatives amb experts. Es fan grups reduïts de pares i mares que segueixen un recorregut de formació i autoformació.

L'objectiu és afavorir la transparència de l'activitat que els infants i educadors/res realitzen a l'escola bressol i facilitar la implicació de pares i mares, buscant que la participació esdevingui una activitat consolidada amb el temps. També s'organitza, de manera específica, una primera trobada d'informació pels pares dels infants que entraran a les escoles bressol municipals i que estan en llista d'espera.

3. Escola de mares i pares per a la criança dels fills/es – *Formazione Genitori*

Es tracta d'un recorregut formatiu dirigit als pares i mares amb l'objectiu de reforçar la seva cultura de criança i parentalitat. S'afavoreix la relació per consolidar i/o revisar plantejaments, opcions i habilitats dels pares i mares en una situació d'intercanvi i comunicació que permet compartir experiències. A LA primavera s'organitzen els grups per pares i mares d'infants de 0-6 anys; a la tardor pels pares i mares d'adolescents. Hi participen pare i mare en tant que parella o individualment.

4. Creació d'una xarxa d'espais oberts per a les famílies (Projecte de futur) – *Spazio aperto Famiglia*

Trento es proposa crear xarxes d'ajuda mútua de pares i mares que participin en una Taula/Forum dirigida a l'elaboració de polítiques familiars. Aquesta xarxa participarà de la concreció i definició de les necessitats en polítiques familiars amb la col·laboració del voluntariat.

(D) SERVEIS SOCIALS PER A INFANTS I FAMÍLIES AMB NECESSITATS ESPECIALS

1. Servei d'acolliment residencial de menors – *Servizi a carattere residenziale a favore di minori*

El servei residencial assumeix la funció educativa i de cura del menor quan la seva família no s'està en situació de poder fer front a aquesta, o quan els serveis d'ajuda al manteniment familiar no han estat suficients per poder mantenir al menor en el seu propi ambient i sota la tutela necessària. També poden estar acollits amb urgència els menors abandonats o amb un greu perill de fer-se mal ells mateixos.

Poden demanar l'acolliment residencial els propis pares del menor sempre que reconeguin la pròpia dificultat i acceptin les condicions de l'ajuda. També ho poden fer per un període temporal curt. El tribunal de menors pot prescriure un allunyament d'aquests de les seves famílies quan hi ha greus situacions d'incapacitat, de descuit o quan prevalgui la necessitat de tutelar al menor i els pares no ho puguin fer.

Cost de l'acolliment residencial : El cost varia des de la gratuïtat total fins a una quota màxima calculada sobre la base de les entrades i despeses del nucli familiar de l'usuari que activa el servei. Segons aquest càlcul es determina una quota mensual que cada mes dependrà de les jornades de presència a la residència.

2. Servei d'acolliment de menors en família – Affidamento familiare di minori

L'acolliment familiar consisteix en l'acollida continuada dels menors, dins de llars de famílies o de persones soles adultes, quan es troben privats d'un ambient familiar idoni. L'acolliment, busca donar resposta de manera temporal a les necessitats afectives i materials dels menors acollits, assegurant la seva educació i creixement personal. S'afavoreix el manteniment de les relacions de l'infant o adolescents amb la seva família d'origen i la tornada a la mateixa així que sigui possible.

L'acolliment es proposa des del servei d'activitats socials, amb l'acord i el consens dels pares del menor que han demanat el suport. Si no hi ha consens o la situació del menor es greu la mesura pot ser disposada pel Tribunal dels Menors. En aquest cas es pot prescindir de la sol·licitud del pare i/o mare.

Cost de l'acolliment en família: L'any 2001 el cost varia des de la gratuïtat total a la quota màxima que és de 452.45 Euros mensuals. La quantitat final a pagar per part de la família del menor es calcula sobre la base de les entrades i les despeses del nucli familiar.

3. Servei d'acolliment parcial de menors - Accoglienza di minori presso famiglie o singoli con il carattere de lla semi-residenzialità sia diurna che notturna

L'acolliment de menors en famílies o persones soles també es pot donar en una modalitat de temps parcial. Pot tenir un caràcter diürn o nocturn, amb horaris i temps flexibles, i, al mateix temps es vigila i es dona suport a la família d'origen on el menor continua vivint la major part del temps quotidià..

L'acolliment parcial es proposa des del servei d'activitats socials, amb l'acord i el consens dels pares del menor que han demanat el suport. Si no hi ha consens o la situació del menor es greu la mesura pot ser disposada pel Tribunal dels Menors. En aquest cas es pot prescindir de la sol·licitud del pare i/o mare.

Cost de l'acolliment parcial: L'any 2001 el cost varia des de la gratuïtat total a la quota màxima que equival a 452.45 Euros mensuals. La quantitat final a pagar per part de la família del menor es calcula sobre la base de les entrades i les despeses del nucli familiar.

4. Serveis de caràcter semi-residencial diari a favor dels menors amb necessitats de suport social – *Servizi a carattere semi-residenziale a favore di minori*

Els serveis semi-residencials van dirigits a les famílies en el desenvolupament de les seves funcions, a través d'un suport educatiu diari per les activitats escolars i recreatives que afavoreixen la socialització. A vegades també comprenen el servei de menjador. A aquest serveis s'hi pot accedir fent una sol·licitud als serveis socials que desenvolupa el projecte d'ajuda i proporciona informació sobre les diverses accions possibles.

Poden demanar aquest servei els pares dels menors, o el tutor en el cas d'adolescents i joves. Aquests darrers també es poden dirigir directament al servei social.

Cost del servei El cost del servei pot variar segons les característiques i les modalitats de participació. En general és de 25,82 Euros mensuals que paga el nucli familiar de l'usuari. Per algunes intervencions el cost pot variar de la gratuïtat total fins a la quota màxima calculada en base a les entrades i despeses del nucli familiar.

5. Serveis educatius a domicili a favor dels menors amb necessitats de suport social – *Servizi educativi a domicilio a favore di minori*

La intervenció educativa a domicili vigila i dona suport al desenvolupament del menor i de l'adolescent mitjançant la relació directa entre una figura educativa i el noi o noia en el seu ambient familiar i de vida quotidiana. Es tracta d'una intervenció que integra les funcions familiars i sosté la família en les seves competències i responsabilitats sobre el creixement dels fills.

Poden demanar aquest servei els pares i mares dels menors residents a en el municipi a través dels assistents socials de la zona.

Cost del servei a domicili: L'any 2001 hi ha establerta una quota mensual equivalent a 25.82 Euros, a càrrec del nucli familiar del menor.

(E) SUBSIDIS FAMILIARS QUE CONCEDEIX LA CIUTAT DE TRENTO

1. Subsidi de maternitat - *Assegno di maternità*

Descripció: L'ajuntament proveeix, a través del INPS, d'un subsidi a mares que no es beneficien del tractament de previsió de maternitat o que es beneficien de formes de tutela parcials inferiors a l'import de la contribució i quan el seu nucli familiar tingui uns recursos econòmics no superiors al valor determinat pel ISE (Indicador de Situació Econòmica).

Beneficiàries: Dones de ciutadania italiana, comunitària o extracomunitària amb possessió del permís de residència, que compleixin els requisits següents:

- Residència en el territori de la ciutat de Bologna
- No beneficiar-se del tractament de previsió per maternitat per part del INPS o altres entitats.

Quantitat a percebre: El subsidi pot ser concedit en situacions de formes de tutela parcial, inferiors a l'import de la contribució. La quantitat dependrà de la renda del nucli familiar segons valors del ISE:

<i>Persones del nucli familiar</i>	<i>Valor anual ISE inferior o igual a:</i>
2	E. 22.904,24
3	E. 26.920,39
4	E. 32.573,67
5	E 37.688,55
6	E 42.265,02
7	E 46.841,48
8	E 51.417,95

2. Subsidi per a famílies nombroses - Assegno ai nuclei familiari con almeno tre figli minori

Es tracta d'un subsidi concedit per l'Administració municipal pel sosteniment de les famílies nombroses.

Beneficiaris: Famílies composades de ciutadans italians amb tres fills/es menors d'edat, com a mínim, que tingui una renda no superior als paràmetres del ISE. El càlcul es revalora cada any sobre la variació de l'índex ISTAT.

3. Subsidi econòmic mensual a favor dels menors gitanos – Sussidi economici mensili infavore dei minori zingari

Es tracta d'intervencions d'assistència econòmica a favor dels menors que pertanyen a nuclis de gitanos residents i amb una estança fixa en el territori de la província. La prestació econòmica va dirigida a afavorir les cotitzacions, la formació professional i la integració social.

Beneficiaris/es: Nuclis de gitanos i gitanes residents en l'àmbit municipal i amb menors al seu càrrec.

ADRECES WEB DE LES CIUTATS OBSERVADES A ITÀLIA

1. Roma: www.comune.roma.it
2. Bologna: www.comune.bologna.it
3. Prato: www.comune.prato.it
4. Trento: www.comune.tn.it

Tota la documentació original obtinguda a través d'aquestes webs està disponible al **Volum VI: Annex Itàlia. Documentació Municipal.**

Capítol 4: ALEMANYA

Informe de la ciutat d'Essen

Informe de la ciutat de Sarrebrücken

ESSEN

LA CIUTAT

Pertany al Land de Westfàlia del Nord. És una de les ciutats més poblades de la conca del Ruhr amb 626.000 habitants.

(A) SERVEIS PER A LA PETITA INFÀNCIA

1. Escoles bressol per a infants - Kräbbelplätze

Descripció: A Essen hi ha escoles bressol (*Krabbelplätze*) que acullen infants de 4 mesos fins els 3 anys, que no estan separats, necessàriament, per grups d'edat. La quantitat màxima d'infants per grup és de 15.

Titularitat i Provisió: ajuntament de la ciutat. Hi ha un mínim d'una escola bressol per districte.

Cost per les famílies: Participació al cost segons ingressos familiars. La tarifa es detalla a l'apartat de jardins d'infància.

2. Jardí d'infància - Kindergärten i Kindertagesstätten

Descripció: la ciutat té un total de 18 jardins d'infància municipals per a infants d'entre 3 i 6 anys. S'ofereix atenció als infants als matins i, normalment, també a les tardes. Cada vegada hi ha més jardins d'infància que funcionen amb horari flexible segons les necessitats de les mares i/o pares solters i de les famílies en les quals tant el pare com la mare treballa.

Cost i modalitat de pagament: A les places municipals els pares i mares paguen en funció dels seus ingressos. La llei sobre centres de dia per a infants regula un cost uniforme per a tots els *Länder*. La cura d'un infant durant el migdia (entre 12.30h. i 14h.) implica un cost addicional que inclou el dinar. La quota es paga tots els mesos de l'any (01.08 fins el 31.07).

Les quotes són recaptades per l'Oficina de Joventut de la ciutat. Quan hi ha més d'un infant per família que assisteix a un centre infantil, els pares només paguen la quota del primer fill, però si hi ha diferents quotes per cada fill han de pagar la més elevada. L'oficina de joventut pot proporcionar descomptes o cancel·lar els costos del jardí d'infància si la càrrega financera dels pares és massa elevada.

El cost de les quotes és sota condició de recurs i es mesura, segons llei del *Land*, seguint la taula següent:

<i>Ingressos anuals màxims</i>	<i>Jardí d'infància</i>	<i>Menjador addicional</i>	<i>Infants menors de 3 anys</i>	<i>Hort</i>
12.271 E	0,00 E	0,00 E	0,00 E	0,00 E
24.542 E	26,08 E	15,85 E	68,00 E	26,08 E
36.813 E	44,48 E	26,08 E	141,12 E	57,78 E
49.084 E	73,11 E	41,93 E	208,61 E	83,85 E
61.355 E	115,04 E	62,89 E	276,61 E	115,04 E
Més 61.355 E	151,34 E	83,85 E	312,91 E	151,34 E

Indicacions per a pares adoptius: els pares i mares que han adoptat un infant i que han adoptat un infant i als quals se'ls ha garantit el subsidi per fill a càrrec seran tractats igual que qualsevol altre pare i/o mare. Això no obstant, el màxim cost que pagaran serà el dels pares amb ingressos de 24.542 euros.

Costos d'alimentació en els centres municipals: Si els infants que no es queden normalment a dinar s'han de quedar algun dia, paguen 3,83 E per cada àpat. En el cas de famílies amb pocs ingressos que no perceben ajuda estatal, l'Oficina de Joventut assumeix els costos en el marc del programa d'ajuda juvenil. El mateix s'esdevé amb els destinataris d'ajuda per subsistència (renta mínima). Es podran retornar els costos d'alimentació quan l'infant no hagi dinat al jardí d'infància durant 5 dies seguits per malaltia. La devolució puja a 1,53 E per dia i fins a 24,03 E al mes.

3. Mainaderes - Tagesmütter

Descripció: les mainaderes (que també poden ser homes) són persones que tenen cura dels infants d'altri, conjuntament amb els propis fills, a la seva llar. Tant els horaris com la quantitat d'hores són ben diverses, es pacten tenint amb compte la necessitat dels pares i mares d'una i altra família.

Finançament: l'assistent maternal rep un sou per efectuar aquesta tasca educativa i d'atenció als infants. L'associació de mainaderes del *Land* ofereix a totes les persones associades una orientació de preus a cobrar. També vetlla perquè hi hagi una bona entesa entre les 'dues mares' de l'infant en qüestions pedagògiques, culinàries, mitjans de comunicació, etc. per tal d'acordar el model educatiu.

Les assistents maternals alemanyes, associades per *Lands*, també disposen d'una federació d'àmbit estatal. La federació regula les pautes laborals i prepara les persones que desitgin fer aquestes tasques. Els ofereixen cursos de formació continuada, els donen assessorament, i, al mateix temps atorguen carnets d'assistent maternal (de dos anys de durada que cal anar renovant). Amb aquest recolzament, les mainaderes es troben emparades davant la llei en casos d'accidents, dels infants i propis, i de problemàtiques amb els pares i les mares usuaris. També són les associacions i, bàsicament la federació estatal, les que estableixen els tipus de contractes de manera que totes les assistents tenen regulades les condicions laborals bàsiques relatives a la seguretat social, subsidi d'atur, retencions d'hisenda, etc. Són treballadors/res autònoms/es.

Titularitat: l'ajuntament d'Essen no ofereix directament aquest servei però sí que informa de la seva existència i remet a tres adreces: una d'una associació catòlica de dones, una altra associació de famílies monoparentals (pares o mares solters/res) i, finalment, l'adreça dels serveis socials municipals.

(B) SERVEIS EXTRAESCOLARS O AUXILIARS PER A INFANTS

1. Serveis extraescolars - Hörtplätze

Descripció: Aquest servei (*Hort*) es dona dins dels jardins d'infància, dins el recinte de l'escola elemental o bé com a equipament a part. Es fa càrrec dels infants fora de les hores escolars mentre els seus pares treballen. El personal és especialitzat (pedagogs i mestres). Les activitats que s'hi fan són: jugar, llegir, fer els deures, etc.

2. Espais de joc a l'aire lliure - Spielplätze

Essen ofereix una gran quantitat i varietat d'espais de joc i d'activitats a l'aire lliure que es focalitzen al Gruagapark Essen² (gran espai verd situat al mig de la conca del Ruhr) Des de l'administració local es gestiona la cura i manteniment d'àmbits de joc i la seguretat viària a l'interior de les instal·lacions.

Hi ha **L'Escola de natura** (*Schule Natur*) que imparteix cursos per infants en edat escolar, i cedeix en lloguer espais destinats a festes infantils, seminaris i cursos de vacances infantil.

El Gruagapark Essen també conté una **Escola d'Educació Viària** (*Sculverkehrserziehung*) oberta cada dia a partir de Setmana Santa i fins al final de les vacances de tardor. Durant els dies d'escola els alumnes de 4t de primària tenen prioritat als migdies ja que en aquesta edat han de fer l'examen de circulació de bicicleta. Durant els temps lliure dels dies laborals, els dissabtes, diumenges i dies festius, tots els infants entre 8 i 12 anys poden assistir-hi diàriament de 15.00h fins a 18.00h.

Durant l'estiu es celebren, cada cap de setmana, activitats destinades als infants. Una d'elles és el **Teatre**.

3. Centres d'esplai - Kinder- und Jugendhäuser

Descripció: A la majoria de barris de la ciutat s'hi ofereix la possibilitat que els infants i joves passin el seu temps lliure en centres infantils i juvenils. D'aquests, n'hi ha 70 gestionats per associacions, i 15 són centres municipals per a joves i infants. A més, hi ha 5 grups de treball juvenil fora de les instal·lacions. S'hi organitzen activitats diverses:

- activitats creatives com pintar, fer grafitis, ceràmica, etc.
- esports, jocs i 'moviment en general'

² Veure document adjunt: Essen una gran ciutat pels infants.

- ofertes culturals: des de Teatre infantil fins a Concerts de pop i de rock
- ofertes de mitjans audiovisuals: des de vídeo fins a ordinadors (també internet)
- excursions: des de visites a museus fins al parc d'atraccions
- temps lliure amb pernoctació
- projectes amb escoles sobre diversos temes
- utilització de l'espai per festes, aniversaris i altres celebracions

Titularitat: Municipal.

4. Parcs d'aventures – Abenteuerpielpläte

A Essen hi ha un parc d'aventures a fi de potenciar el contacte amb la naturalesa i promoure, paral·lelament, la solidaritat dels infants i joves durant les estones de lleure.

(C) SERVEIS PER A PARES I MARES

1. Oficina d'informació infantil - Kinderbüro

Descripció: es va crear el 1990 des del Consell Municipal com un element més del programa “Essen. Una gran ciutat pels infants”. Una de les seves tasques més consistent ha estat realitzar enquestes als pares i mares per conèixer les seves necessitats i valoració del programa. Fins ara n'han efectuat dues. La darrera és la del 2002. Les enquestes es fan a un total de 40.500 llars amb infants menors de 9 anys. També, es consulta a famílies amb infants més grans.

Titularitat: municipal.

Provisió: ajuntament.

Cost per les famílies: servei gratuït.

2. Centres d'informació i assessorament per a les famílies - Familienberatung

Descripció: és un servei d'atenció a les famílies que es troben en alguna problemàtica referida als infants. Hi poden trobar informació i recolzament sobre qüestions jurídiques, sobre allotjament als jardins d'infància, descàrrega de la feina de cura familiar i de la llar, o sobre com connectar amb grups de mares i pares.

Titularitat: municipal.

Provisió: municipal.

3. Centre socialpediàtric per a les famílies amb fills - Sozialpädiatrisches Zentrum

Descripció: Serveis per pares i mares que necessiten ajuda per superar els problemes quotidians amb el seu fill o filla.

Es tracten problemes psicomotors, de llenguatge o de comportament social i també s'atenen qüestions relacionades amb les dificultats de l'infant a l'escola o el jardí d'infància. O bé qüestions mèdiques relacionades amb dificultats neurològiques, discapacitats físiques i/o psíquiques. S'hi fan anàlisis neuropediàtrics de tots els àmbits de desenvolupament. Es donen consells als pares, diagnòstics neuropsicològics, i es fa gimnàstica de recuperació (Vojta, Bobath), "Ergotherapie" (integració sensorial), teràpia de llenguatge, logopèdia, etc.

En definitiva, es dona recolzament a mares i pares de manera que no es trobin sols en la seva tasca educativa. També editen diaris per mares i pares.

Els horaris de consulta són de dilluns a dijous de 8.30 a 12.30h i de 14.00h. a 15.00h. Els divendres l'horari és de 8.30 a 12.30h.

Cost per les famílies: Els costos van a càrrec de la seguretat social (i/o assegurances privades).

4. Servei d'Assessorament Escolar - *Schulberatung*

Descripció: l'objectiu general és l'assessorament escolar pel desenvolupament òptim de les aptituds cognitives, les capacitats socials i l'estabilitat emocional dels infants en el marc de l'escola. Psicòlegs i psicòlogues de l'oficina d'assessorament treballen conjuntament amb pares i mestres per resoldre els problemes escolars i per fomentar, tant com sigui possible, el desenvolupament de les condicions d'aprenentatge.

Un altre servei és l'assessorament individual a través de diagnòstics psicològics i plans d'intervenció. Aquest servei està en contacte amb altres assessors i institucions com assessories educatives, psiquiatria infantil, psicoterapeutes i serveis socials.

Finalment, també s'hi fan conferències, formació continuada per mestres, projectes de treball i cooperació en el marc de la formació i desenvolupament de l'escola.

5. Servei d'Assessorament psicofísic escolar - *Schulpsychologische Beratung*

Descripció: Servei d'assessorament psicofísic i psicològic a les persones, a les famílies i a les escoles. En concret s'ofereix diagnòstic, assessorament i recolzament dels problemes generals d'aprenentatge, de rendiment escolar, de comportament així com de desajusts emocionals. També s'ofereix assessorament per millorar la capacitat de planificació de la carrera escolar, i millorar el clima de treball en grups d'aprenentatge.

S'assessora als pares respecte dels fills i la cooperació amb els centres extraescolars. S'informa i s'ajuda a les famílies sobre la planificació de projectes, i la manera de treballar els conflictes i la conciliació.

Per al professorat, el servei fa assessorament individual de supervisió de la seva tasca. D'aquesta manera es reforça la seva competència. També ofereix cursos de formació

continuada. Es considera rellevant tot allò que pugui implicar una millora del clima escolar. Tot l'assessorament és confidencial.

Cost per les famílies: és un servei gratuït.

6. Institut de psicologia infantil i juvenil - *Jugendpsychologisches Institut*

En aquest institut municipal hi ha un jardí d'infància terapèutic (depenent de l'Institut de psicologia juvenil) i és la seu d'una fundació que porta el mateix nom. L'ajuntament ofereix assessorament, a través de l'Institut de psicologia juvenil i teràpia per a infants, joves adults, pares i mares, etc. en els següents casos:

- quan es tenen dubtes sobre l'educació/formació dels infants i joves
- quan els preocupa el desenvolupament del seu fill/filla
- quan no hi ha conflictes dins la família
- quan algú sent que no pot solucionar sol els propis problemes.

Els joves poden dirigir-se al personal de l'Institut, especialitzat en teràpia i pedagogia, sense els pares. L'assessorament és gratuït i no està lligat a condicions prèvies. Les consultes es poden fer en turc, francès o anglès.

Cost per les famílies: servei gratuït.

(D) SERVEIS SOCIALS PER INFANTS I FAMÍLIES EN SITUACIONS ESPECIALS

1. Assessorament per a pares i mares sols per cercar feina - *Beratungsstelle für Allein Erziehende Sozialhilfeempfänger/Innen mit häuslicher Bindung*

Descripció: Servei d'assessorament que forma part del programa ProChiP³. L'objectiu principal és recolzar-los per la seva (re)integració en el mercat laboral.

Beneficiaris/es: mares o pares que siguin destinataris de prestacions socials amb un compromís domèstic-familiar.

El programa **ProChip** va dirigit a la integració social i el desenvolupament de les perspectives personals. Té com a objectiu principal possibilitar l'accés a un lloc de treball o bé a una formació complementària i oferir altres tipus d'ajudes o de solucions individuals a aquelles persones que, per raons diverses, no puguin entrar al mercat laboral. Cada destinatari de l'ajuda social està obligat a esforçar-se a trobar feina per finançar els propis mitjans de subsistència, independentment de l'ajuda social.

³ Programa per donar oportunitats per una integració social i pel desenvolupament de les perspectives personals (*Programm als Chance für eine gesellschaftliche Integration und zur Entwicklung persönlicher Perspektiven*)

Els treballadors especialitzats d'aquest programa ofereixen ajuda personalitzada i, si cal, van al domicili de les persones beneficiàries. El servei és descentralitzat i compte amb 17 delegacions de l'administració social repartides al llarg i ample de tota la ciutat.

2. Allotjament de menors sense sostre - *Unterbringung Minderjähriger*

L'ajuntament posa al servei dels menors que no tenen domicili 9 oficines de districte que es dediquen a buscar-los habitatge. També els remet als serveis socials i a l'oficina de joventut.

Titularitat: municipal.

3. Escoles estatals d'infants sota tutela - *Staatliche Schulaufsichtsbehörde für Grund-, Haupt- und Sonderschulen*

El municipi gestiona escoles d'educació primària, secundària o d'altres específiques d'educació especial pels infants i joves que estan sota tutela de l'administració per causa de problemes psicològiques, familiars i/o socials en general.

4. Instal·lacions especials per a infants disminuïts - *Behinderte Kinder in Sondereinrichtungen*

Serveis de tutories, consultes, investigacions, anàlisis mèdiques i teràpia per disminuïts. Dins d'aquests serveis hi ha els de l'oficina delegada de sanitat que compte amb un centre d'assistència als disminuïts. Aquest centre és per a infants a partir de 6 anys. Les seves línies de treball són:

- ajuda (jurídica, financera i tècnica) a les situacions de vida quotidiana dels infants.
- consulta en cas de conflictes.
- residències adequades als disminuïts.

També s'informa sobre l'organització del temps lliure, les vacances i l'esport per a disminuïts.

Titularitat: municipal.

5. Servei de previsió del risc social en menors i joves - *Jugendschutz*

Descripció: Té com a objectiu protegir els menors dels perills de la societat actual, amb el suport del centre d'informació juvenil. Alguns dels problemes que s'hi tracten són: les addiccions, la violència dels i envers els infants i joves, l'educació envers el consum, els perills respecte del trànsit, els perills de cosmovisions extremes ja siguin religioses o polítiques, la protecció del treball juvenil, les qüestions legals, etc.

Titularitat: municipal.

6. Acolliment infantil i juvenil municipal - Heimunterbringungen in städt. Kinderheimen

Descripció: és un servei pels infants i joves que, degut a una situació d'emergència o una crisi a la seva família, necessiten un nou allotjament que és gestionat pels serveis socials. Disposa d'una casa 'mare' (que porta una associació) on hi viuen prop de 60 infants i joves. En altres grups residencials s'ofereixen 54 places més.

A la seu de la casa 'mare' (*Kinderheim Funkestiftung*) s'hi ofereixen 51 places per a infants de 6 a 16 anys, 5 places per a joves d'entre a 16 i 21 anys, un apartament per joves majors d'edat, i un apartament per una família monoparental amb un màxim de 5 fills/es.

En els altres grups residencials hi ha cinc espais-habitatges diferents: un per a grups de curta durada tutelats, l'altre per a grups independents, i la resta per grups regulars.

Titularitat: municipal.

SAABRÜCKEN

LA CIUTAT

Saabrücken és una ciutat alemanya que, des del 1947, és la capital del *Land* del Sarre. Deu anys més tard Sarre esdevé l'onzè *Land* de la RFA després d'haver refusat, dos anys abans per referèndum popular, la seva independència. Històricament ha estat disputada ara i adés per França i Alemanya alternativament de manera que avui en dia és un centre de barreja de la cultura francòfona i germànica. Actualment Saabrücken és una ciutat impregnada per la indústria de l'automòbil, del metall, de l'electricitat i l'alimentació. Compta amb 192.000 habitants i és molt concorreguda per les seves fires i congressos.

(A) SERVEIS PER A LA PETITA INFÀNCIA

Tot i que en els darrers anys s'ha ampliat considerablement l'oferta municipal d'atenció directa i apropiada als infants, l'ajuntament es mostra determinat a continuar ampliant aquests serveis i a incentivar també la creació de centres de titularitat privada (ja sigui religiosa o laica). Així, el municipi de Saabrücken manté com a objectiu prioritari ampliar les places d'atenció als infants i assegurar la seva qualitat pedagògica. L'Ajuntament considera que a les escoles bressol, als jardins d'infància i als centres extraescolars els infants poden desenvolupar una sèrie d'habilitats i capacitats que avui en dia la família nuclear ja no els pot proporcionar donats els canvis estructurals que aquesta ha sofert en els darrers decennis.

Els principis pedagògics sobre els quals és basa l'oferta de places d'escoles bressol, jardins d'infància i espais extraescolars són: a) Els infants necessiten institucions on aprendre en un context estimulants i múltiple, b) És bo afavorir el contacte d'infants i joves amb diferents adults amb qui parlar i estendre la seva experiència, c) Cal propiciar, també, que els infants s'encarin amb la realitat, aprenguin a sostenir i defensar els seus interessos, a dirimir els conflictes sense recórrer a la violència, i a prendre responsabilitats, etc. Tot plegat permet enfortir la seva autoconfiança.

Per altra banda, aquests serveis han de permetre fer més compatibles el treball i la família. I, d'altra banda, ha d'afavorir que els/les caps de famílies monoparentals tinguin més possibilitats de mantenir-se assalariats (o, en cas que no ho estiguin d'entrada, que ho puguin ser).

Des de la pàgina web municipal es proporcionen les adreces de tots els centres d'aquest tipus que hi ha al terme municipal i s'hi enuncien les places lliures.

Es parteix de la idea que tots els infants han de poder acumular experiències de socialització en institucions educatives al costat de la família. Per tant, és important que aquestes instal·lacions estiguin distribuïdes de tal manera que tothom visqui prop d'una.

Així es recolza la integració social i s'assegura el contacte amb infants i famílies de la zona de residència. A més, d'aquesta manera hom pot estalviar-se el temps i cost de transport.

Malgrat aquest ideal, es constata que a la ciutat encara hi ha una manca important de jardins d'infància, escoles bressol i centres extraescolars a resultes de la qual no es pot garantir, avui per avui, que tothom tingui una plaça prop de casa seva. Per aquest motiu, en l'adjudicació de places es pren com a criteri preferent la urgència pedagògica i social de cada infant/família. 1/3 de places dels jardins d'infància es reserven per a infants amb necessitats especials. Els infants més grans també tenen preferència davant dels més petits.

L'acolliment dels infants es fa de forma descentralitzada i es decideix a cada centre. A la ciutat hi ha les modalitats de serveis següents:

1. Escoles bressol - Kinderkrippen

Descripció: Hi acullen infants lactants fins a l'entrada del jardí d'infància (3 anys complerts). Saabrücken disposa de 4 escoles bressol municipals. L'atenció als infants va dirigida a vetllar el desenvolupament sa de l'infant, i a una incentivació pedagògica precoç.

Costos: Depenen del nombre de fills menors a la família.

Escola bressol*

	<i>1 Fill</i>	<i>2 Fills</i>	<i>3 Fills</i>
<i>Jornada complerta</i>	269.00 Euros	205.00 Euros	141.00 Euros
<i>Mitja jornada</i>	134.00 Euros	102.00 Euros	70.00 Euros

*Incloure 11 Euros de material de cura

2. Jardins d'infància - Kindergärten

Descripció: Acullen infants entre els 3 i 6 anys. A la ciutat hi ha 18 jardins d'infància municipals. S'ofereix atenció als infants als matins i, alguns centres també a les tardes. Cada vegada hi ha més jardins d'infància que funcionen amb horari flexible segons les necessitats de les famílies monoparentals i de les famílies en les que tant el pare com la mare treballen.

3. Jardins d'infància de jornada completa ampliada - Kindertagesstätten

Descripció: Acullen infants entre els 3 i 6 anys. Són jardins d'infància que ofereixen una atenció de tot el dia pels infants i solament es distingeixen per tenir horaris més amplis que el habituals (10 hores per dia). Es dona l'esmorzar i el dinar als infants i hi poden relaxar-se i dormir.

Costos: depenen del nombre de fills menors a la família:

Jardí d'infància

	<i>1 Fill</i>	<i>2 Fills</i>	<i>3 Fills</i>
<i>Jardí d'infància</i>	<i>74.00 Euros</i>	<i>56.00 Euros</i>	<i>37.00 Euros</i>
<i>Jardí d'infància ampliat</i>	<i>87.00 Euros</i>	<i>65.00 Euros</i>	<i>43.00 Euros</i>
<i>Jornada complerta</i>	<i>130.00 Euros</i>	<i>97.00 Euros</i>	<i>65.00 Euros</i>
<i>Plaça de dia flexible, al jardí d'infància. Al preu s'inclou el menjar</i>	<i>8.00 Euros /dia</i>	<i>8.00 Euros/dia</i>	<i>8.00 Euros/dia</i>

4. Jardins d'infància organitzats pels pares - *Kinderladen*

L'any 1971 a Berlín, una iniciativa d'un grup de mares i pares, que tenia com a teló de fons el moviment estudiantil del 1968, va inspirar el moviment de jardins d'infància anomenat *Kinderladen* .

Les dones que es varen involucrar políticament en el moviment de 1968 varen constituir un Consell d'Acció per l'Alliberament de les Dones (*Aktionsrat zur Befreiung der Frauen*) per portar a la pràctica la igualtat entre gèneres. No volien tenir una participació passiva en els moviments polítics i necessitaven nous espais pels seus infants. Segons elles hi havia massa pocs jardins d'infància i, a més, els existents seguien una organització i uns criteris d'autoritat adults-infants que consideraven perjudicials per l'educació dels seus fills i filles. Aquests van ser els pressupòsits que les va portar a la creació dels *Kinderladen*.

A Saabrücken hi ha diversos jardins d'infància inspirats en aquestes idees organitzats per pares i mares. Normalment acullen dos grups d'infants. En les qüestions pedagògiques s'emfatitza l'experiència amb la naturalesa, l'expressió creativa i l'experiència pràctica de la vida quotidiana. Això vol dir activitats com pintar, fer bricolatge, música i dansa, comprar i preparar el menjar al costat dels adults, aprendre francès de manera lúdica, esport, futbol i natació, jocs dirigits i espai per jocs lliures, activitats de grup com ara excursions, acampades (o sortides a cases de colònies) i moltes altres. Els infants discapacitats realitzen totes les activitats en la mesura de les seves possibilitats.

Les mares i pares participen de formes múltiples de manera que s'aconsegueix mantenir una estreta relació entre els infants, les mares i pares i els educadors/res. Són els pares i mares els que organitzen la festa de final de curs, el servei de cuina i ajuden en casos de malaltia. Altres possibilitats de prendre part al jardí d'infants és en les activitats de natació, renovació d'instal·lacions, excursions i festes, etc. Cada 15 dies es celebra una reunió de pares i mares amb l'assistència del personal educatiu del centre.

Els horaris són els següents:

- Grup d'infants més petits: dilluns, dimarts, dijous, i divendres de 7.00 fins a 17 hores. Dimecres de 7.00 a 14.00 hores.
- Grup d'infants més grans: dilluns a divendres de 7.00 a 17.00 hores.

Costos: Sense dimecres a la tarda 117,60 euros de cura dels infants + 35,79 euros del menjar. Amb dimecres a la tarda: 125,27 euros de cura dels infants + 35,79 euros del menjar.

5. Jardí d'infància de bosc 'sense portes ni parets' - Waldkindergarten

Descripció: La idea del jardins d'infància al bosc sorgeixen a Dinamarca. Als països escandinaus ja hi ha més de 20 instal·lacions d'aquest tipus.

Dues educadores alemanyes es van informar a Dinamarca sobre el funcionament i filosofia dels Jardins d'infància de bosc i el maig del 1993 van fundar el primer a Alemanya (Flensburg). Era el primer jardí d'infància "sense portes ni parets". Els seus objectius eren: Assegurar la proximitat dels infants amb la natura, reproduir els records tan positius de la seva pròpia infantesa (jugar a l'aire lliure amb molt poques restriccions) i desenvolupar una alternativa pedagògica a les dels jardins d'infància convencionals a Alemanya.

Actualment ja hi ha uns 40 jardins d'infants de bosc a Alemanya i unes 80 iniciatives i projectes sobre el tema "Infants a la natura" (*Kinder in der Natur*), quantitat que creix de mes en mes.

Es parteix de la base que els infants necessiten moure's, jugar, connectar directament amb la naturalesa, compartir estones de joc amb altres infants de la mateixa edat, etc. Es posa l'accent en la experiència que aporta la natura en el procés de desenvolupament dels infants. Per tant, es tracta de crear i potenciar un entorn favorable per a l'educació mediambiental, tant teòric com pràctic, és a dir, aplicat. A la llarga es vol que els criteris pedagògics que es fomenten en aquestes instal·lacions es vagin estenent i implementant a d'altres jardins d'infància, és a dir, aquells que tenen 'portes i parets'(vegeu el text complet del programa a l'annex).

S'han desenvolupat diverses modalitats de "jardins d'infància sota el cel lliure" de les que se'n poden distingir tres de diferents:

- a) Els "jardins d'infància del bosc" o "jardins d'infància a la natura" en un sentit més pur pel que fa a la idea inicial. En aquests, els infants cada dia van a la natura i no tenen un allotjament fix. El terme "jardins d'infància a la natura" s'empra quan l'espai de reconeixement, de contemplació i de moviment no és el bosc, sinó un prat o camp o platja.
- b) Els "grups d'excursionisme" consolidats. Depenen dels jardins d'infància i, en cas de necessitat, tenen un sostre on allotjar-se.
- c) Els grups per a fer excursions en els quals els infants decideixen cada dia si prenen part o no del grup d'excursió.

Funcionament comú a tots els “jardins d’infància sense portes”

- Grup de 15 infants màxim entre els 3 i 6 anys.
- Tenen un contacte diari amb la natura de 3 a 5 hores diàries a partir de les 9.00 del matí.
- Acostumen a caminar entre 1 i 2 Km al dia
- Els infants surten cada dia al llarg de tot l’any (menys les setmanes de vacances)
- Quan les temperatures són menors de 5° C es redueix l’activitat a 3 hores
- Quan no es pot estar a l’aire lliure disposen d’un allotjament d’urgència que és un jardí d’infància amb el qual hi ha un conveni.
- Són atesos per un equip pedagògic format per 2 educadors/res i 1 o 2 practicants a temps parcial que sempre van preparats per a les necessitats bàsiques: farmaciola, material per a primers auxilis, equipament de protecció per la pluja, etc..
- En el cas de baixa d’un/a educador/a es disposa d’una persona substituïda. En cas de baixa de dos/ues educadors/res se suspèn la sessió i les mares i pares que treballen poden portar l’infant al jardí d’infància ‘amb portes i parets’ amb el que hi ha un conveni i, en general, és a prop de casa.
- L’equip pedagògic ha escollit lliurament aquesta opció educativa la qual cosa garanteix la seva motivació per treballar a un “jardí d’infància de bosc o de natura”.

Costos dels jardins d’infància sense portes ni parets: la mateixa quota mensual que la d’un jardí d’infància convencional: 175 euros més 10 euros per telèfon mòbil i diners per jocs.

(B) SERVEIS EXTRAESCOLARS PER A INFANTS

1. Serveis extraescolars a les Escoles primàries municipals obertes tot el dia - *Städtische Ganztagsgrundschulen*

Descripció: A Alemanya és especialment important el fet que existeixin aquest tipus d’activitats extraescolars perquè l’escola primària obligatòria acaba a les 13.00 hores, és a dir, no hi ha classes de tarda. Així, aquestes instal·lacions permeten a mares i pares que treballen fora de casa no haver d’anar a buscar els infants per portar-los a un altre indret ni haver de recórrer a cangurs. En aquestes escoles de primària s’hi fa un programa complet d’activitats extraescolars integrats dins la línia del centre, un cop finalitza la jornada escolar estricta.

Costos: depenen del nombre de fills i la modalitat.

Quota familiar mensual per activitats extraescolars:

	<i>1 fill</i>	<i>2 fills</i>	<i>3 fills</i>
<i>Escola primària de jornada completa</i>	50 Euros	37 Euros	24 Euros

Quota familiar setmanal durant les vacances:

	<i>1 fill</i>	<i>2 fills</i>	<i>3 fills</i>
<i>Escola primària de jornada completa</i>	46 Euros	35 Euros	23 Euros

2. Centres d'activitats extraescolars - Kinderhorte

Descripció: a Saabrücken hi ha 4 centres municipals extraescolars que acullen infants d'entre 6 i 12 anys tot i que en alguns casos es poden acceptar adolescents fins a 14 anys. L'objectiu del treball pedagògic és desenvolupar al màxim les necessitats emocionals durant el temps de lleure.

Costos dels centres extraescolars (Hort)

	<i>1 Infant</i>	<i>2 Infants</i>	<i>3 Infants</i>
<i>Jornada completa</i>	118.00 Euros	88.00 Euros	59.00 Euros
<i>60% de l'horari</i>	71.00 Euros	53.00 Euros	35.00 Euros

3. Centres de lleure per a infants i joves - Halboffener Hort

Descripció: és un centre extraescolar amb finalitat educativa i formadora que té en compte les necessitats socials i emocionals dels infants. Les activitats són monitoritzades per personal especialitzat que treballa en equip. També hi ha una bona coordinació amb altres centres o entitats relacionades.

Aquest tipus d'institució a Saabrücken va sorgir del clàssic 'centre extraescolar' (*Hort*) però modificant-ne parcialment el concepte. En aquest cas es fomenta molt més l'intercanvi, comunicació i cooperació entre els infants del barri. Es dona ajuda per a fer els deures escolars.

En el centre hi ha un equip format per 1 pedagog/ga (30 hores setmanals), 3 educadors/res (30 hores setmanals), 1 educador/a a (25 hores setmanals) i un/a altre/a educador/a (20 hores setmanals). Un mínim de dues d'aquestes persones han de ser homes. També hi ha un objector de consciència que estigui fent el servei de prestació social substitutiva.

L'horari habitual és de les 10.30h. fins a les 18.00 hores durant tot l'any. (No s'obre abans perquè és el temps que els infants estan a escola). Les aules per a fer els deures són obertes durant tot aquest temps i personalitzades.

Beneficiaris: les places d'aquest tipus d'instal·lacions municipals s'administren segons els criteris següents:

- infants entre 6 i 14, que van a l'escola del barri i que tinguin al mateix barri la seva residència habitual.
- infants de famílies monoparentals o de mares i pares que treballen fora de casa
- infants amb situacions socials problemàtiques

- germans/es dels anteriors.

En el cas que hi hagi més places que sol·licitants es procedeix a fer un sorteig. Els infants que, malgrat tot, es queden sense plaça se'ls posa a una llista d'espera.

Cost: les activitats de tardes municipals són gratuïtes. El que sí que s'ha de pagar, però, és el monitoratge dels infants. Primer fill: 47 euros mensuals; Segon fill, 35 euros; Tercer fill, 24 euros. Els infants que es queden a dinar han de pagar un cost addicional de 2.30 euros per àpat. (Vegeu l'annex per tenir més informació sobre aquest projecte)

4. Parcs d'aventures - Abenteuer Spielplätze

Hi ha tres espais d'aquest tipus al terme municipal de Saabrücken (Eschberg, Folsterhöhe i Meiersdell).

El seu projecte educatiu planteja que vivim en una societat on els canvis en les relacions econòmiques i socials porten a noves cultures i estils de vida. Allò que abans es donava per descomptat en el procés de socialització, i estava a l'abast de tothom (natura, veïnatge, espais lliures, grups informals de la mateixa edat... etc.), avui s'ha d'oferir de manera artificial. El carrer ja no és un espai de joc. La infantesa s'ha isolat i urbanitzat. En aquest context, els parcs d'aventures persegueixen l'objectiu pedagògic de millorar les condicions de vida dels infants que viuen en zones urbanes amb poques possibilitats de joc lliure i ampliar les seves experiències vitals. Amb aquesta finalitat es plantegen espais que puguin facilitar:

- La comunicació personal i la formació, sense la tutela directe dels adults.
- Les dinàmiques lliures de grup que fan créixer en responsabilitat i autonomia.
- La convivència entre infants de diferent seva classe social, raça, religió o sexe.
- El recolzament a infants desfavorits socialment i individualment.
- L'adquisició de noves experiències per una millor comprensió del món.
- El joc i el gaudi diferent al que ofereix el món del consum
- La trobada amb la naturalesa.

Les activitats que els infants i adolescents poden escollir són ben diverses:

- La casa per jugar amb jocs de taula i d'interacció grupal, pintar, experimentar, fer bricolatge, cuinar, patins, etc.
- Treballs manuals amb materials i tècniques diverses.
- Construcció de cabanes de tot tipus
- Granja d' animals on es pot aprendre a tenir cura i alimentar animals.
- Jardineria i hort on es pot aprendre a plantar, sembrar...al llarg de les estacions.
- Cuina on aprendre a fer pa i a tenir una alimentació sana i equilibrada.
- Espais diversos per a foc de camp, taules per a jugar a ping-pong, camp de bàsquet, gronxadors, tobogan d'aigua, casa per jugar de sorra i altres instal·lacions...
- Gimnàs

- Programa d'activitats amb excursions, esport, bici, acampades que intensifiquen els processos i les dinàmiques de grup com excursions de dia i d'altres ofertes per passar les vacances.

Personal implicat

- Equip fix de personal qualificat amb coneixements diversificats i un grau elevat de competència organitzativa. Planifica els continguts i les activitats anuals i elabora el pla de finançament
- Personal col·laborador especialitzat en activitats culturals, esportives i sociopedagògiques. Cada parc disposa de mitjans financers per contractar especialistes col·laboradors.
- Objectors de consciència com a personal addicional de suport.
- Personal de manteniment del parc. En el marc de la llei estatal d'ajuda al treball (BSHG-*Hilfe zur Arbeit nach dem Bundessozialhilfegesetz*) algunes persones que han rebut el permís de residència (*Grünkarte*⁴) col·laboren amb tasques tècniques pel manteniment diari del parc. Això fa possible que el personal fix es dediqui en exclusiva a tasques pedagògiques i a la planificació del treball.

El camp d'aventures de Eschberg

El camp d'aventures Eschberg es va crear el 1976 com a iniciativa de l'associació "Places infantils per a jugar" (*Kinderspielplätze*) i temps després la ciutat de Saabrücken passa a ser-ne l'entitat titular. El terreny del parc ocupa 5.000 Km² amb espais boscosos i nombroses possibilitats de joc:

Un dels objectius pedagògics ha estat, des de sempre, unir mares, pares, i persones residents a la zona, però també altres ciutadans (així com associacions i organitzacions) perquè tothom pugui prendre part en les decisions sobre com fer ús d'aquests espais. Per tant, s'incentiva la intercomunicació i la presa de decisions (o, si més no de prendre part en aquest procés) per part dels usuaris i afectats.

Va dirigit a tots els infants d'entre 6 i 14 anys que poden trobar al parc d'aventures no només un conjunt d'espais de joc i d'activitats extraescolars, sinó també una gran quantitat d'amics, amigues i monitors.

Per tal que els infants puguin arribar sols al parc hi ha una sèrie de carrers exclusius per vianants que van a parar a la zona on resideixen la majoria dels infants que van al parc. A més, venen grups de visitants de diferents escoles, o altres instal·lacions infantils. També hi van infants, amb o sense acompanyament d'adults, provinents de la resta de barris de la ciutat o bé de l'entorn.

La mitjana de visites al parc és de 40 infants per dia. El nombre de visitants ve condicionat pels rigors de la meteorologia i les oscil·lacions estacionals. Quan fa bon temps és habitual un nombre entre 60 i 100 infants més 10 o 15 adults que hi passen també l'estona amb els seus fills.

⁴ La carta verda és una mesura que es va aprovar fa un parell d'anys a Alemanya per fomentar i facilitar l'ingrés de mà d'obra immigrant qualificada, sobretot informàtics.

Personal a Eschberg: educadors, socialpedagogs o treballadors socials) així com un objector de consciència.

Horari

A l'estiu obre de 13.00 fins a 18.30 hores (els dissabtes només fins les 18.00 hores). A l'hivern obre de 13.00 fins a 18.00 hores. El personal comença a preparar les instal·lacions, material, etc. a partir de les 11.00 hores.

El Club del Parc d'aventures de Folsterhöhe

La Folsterhöhe és un dels punts de Saarbrücken on les circumstàncies socials són més controvertides. De 2.400 habitants de la zona molts d'ells estan a l'atur, són destinataris de serveis socials i hi ha forces famílies monoparentals. Totes aquestes persones viuen en 948 pisos (amb un màxim de 4 habitacions) en 9 blocs d'entre 6 i 16 plantes.

Compta amb moltes famílies socialment desfavorides, problemes d'alcohol i drogodependència, llocs de residència molt estrets i compactes. Tot plegat mostra una elevada desestructuració de les famílies, violència en el si de les relacions familiars, i situacions vitals difícils i complicades per a les persones que eduquen els infants del barri. La influència que poden rebre els infants i joves de l'entorn no és, sovint, massa positiu.

En aquest context, els infants que van per primera vegada al Club d'aquest parc d'aventures acostumen a reaccionar de forma agressiva, són mal educats en les formes i en el parlar, estan sempre disposats a barallar-se, són introvertits i desconfiats, tenen por i sovint se'ls veu nerviosos i distrets. Per aquest motiu un dels objectius pedagògics més importants que té el personal del parc és tenir en compte les situacions de vida d'aquests infants i ajudar-los a aconseguir un major equilibri. També es pretén que aquests infants tinguin en el parc un context segur i lliure de violència on es puguin aventurar a tenir noves experiències i, al mateix temps, ser ells mateixos. Aquesta institució és oberta a tots els infants d'entre 6 i 14 anys (i també joves).

Aquest parc d'aventures està més orientat, donades les circumstàncies de localització, a prevenció de conductes de risc. Té caràcter d'assistència social tot i que també aprofita el valor pedagògic que afegeix educar els infants a l'aire lliure i en contacte amb la natura. (Per obtenir més informació sobre aquest projecte, vegeu annex).

5. Programa infantil d'activitats d'estiu

Cada estiu l'ajuntament, conjuntament amb altres entitat i institucions de la ciutat o del *Land* preparen un programa d'activitats lúdiques pels infants. Hi ha la contribució financera d'algunes empreses de la ciutat. Les activitats proposades són, per exemple:

- Cursos d'immersió per a infants majors de 5 anys. L'Associació submarinista de la ciutat i una empresa de societat limitada ho gestionen i hi posen el personal,

coneixements i equipament. Ho paga el *Bank 1 Saar* i, per tant, és una activitat gratuïta.

- Parc de pirates: jocs de pirates i confecció de vestits de pirates i/o amb motius mariners. També es va a l'illa dels pirates per buscar un tresor.
- Vaixell de pirates amb el capità Hook i els seus mariners.
- Construcció d'un vaixell de fusta.
- Regata de vela per infants d'entre 7 a 12 anys (Associació de Club de Yacht de Saabrücken).
- Música: s'organitzen grups diversos
- Passejades amb canoa per a infants

6. Projecte de participació “Infants a la ciutat” - Referat *Kinder in der Stadt*

La ciutat de Saabrücken ha elaborat un programa anomenat “Infants a la ciutat” (*Kinder in der Stadt –KidS-*) que té per objectiu que els interessos dels infants estiguin sempre presents a l'administració local. Es promou la participació dels infants i veïns a l'hora de prendre les decisions sobre les activitats i organització dels espais dels parcs i jardins municipals, així com sobre la renovació dels patis escolars. També s'organitza el dia mundial de la infantesa al Bürger Park. (vegeu document adjunt)

7. Activitats pel festival anual - *Kinderrock-CD*

Cada any se celebra el Kinderrock “Música sense notes” promocionat per l'Ajuntament en col·laboració d'altres entitats, a la sala de festes municipal. Hi toquen 4 grups infantils d'infants entre 6 i 10 anys. Es prepara en el marc d'activitats de les escoles primàries de tot el dia. Es grava un CD amb la música de 10 bandes infantils amb més de 25 títols de música per escoltar.

L'alcaldeessa de Saabrücken, la socialdemòcrata, Charlotte Britz convida cada any tots els joves i infants de les escoles de primària de tot el dia així com mares i pares interessats, altres escolars i mestres, representants de la premsa i tots els espònsors que han subvencionat l'activitat i el CD (la Caixa de Saabrücken, LBS, Assegurances de Saabrücken i l'Emissora infantil de la ràdio del Land de Sarre).

8. Pàgina Web infantil

Els infants es poden abonar al Kinder-Kampus Club. Aquest ofereix seguretat pels infants a l'internet amb el software, aprendre jugant amb la Webschool (escola Web) que s'ha realitzat conjuntament amb l'editorial Westermann. Un buscador perquè els infants descobreixin internet, un xat per a fer deures on es responen les preguntes dels infants, més de 100 jocs online i una revista *on-line* on cada dia hi ha notícies per a infants.

(D) SERVEIS SOCIALS PER INFANTS I FAMÍLIES AMB NECESSITATS ESPECIALS

1. Ajuda terapèutica - *Therapeutische Hilfen*

Descripció: Es tracta d'un servei preventiu que seguint les lleis d'ajuda a la joventut, s'ha creat per evitar els refusos a l'escola.

És una oferta destinada als infants de l'escola primària per actuar de forma preventiva en el context social, familiar i escolar mitjançant l'afavoriment de conductes socials, estabilitat emocional i capacitat de relació.

Els grups són de 12 infants. El personal terapèutic és constituït per pedagogs, mestres, psicòlegs i educadors amb una formació addicional o bé amb força anys d'experiència laboral dins d'aquest camp.

A Saabrücken hi ha un total de 8 centres terapèutics dels quals 3 són municipals. L'horari d'aquests darrers centres és de dilluns a divendres de 13.00h. a 17.00h.

Beneficiaris/es: escolars de primària de Saabrücken que tenen problemes de treball, aprenentatge, trastorns parcials de rendiment com ara els de lectura i escriptura, dificultats amb els càlculs i/o trastorns de comportament (hiperactivitat, dificultats de concentració, components agressius i depressius..., por social, ...). Els infants en els quals els problemes provenen exclusivament d'una deficiència intel·lectual **no** són tractats en aquest grup.

Finançament: El 30% del cost del personal, així com el 100% dels costos dels béns, van a càrrec del municipi.

Titularitat: a Saabrücken hi ha tres centres d'aquest tipus que són de titularitat municipal. D'altres són centres d'associacions com PÁDSAK (associació de diaconesses), un altre ho és d'una associació catòlica i una altra de la comunitat eclesiàstica protestant.

Provisió: Ajuntament per les municipals. Ajuntament en col.laboració amb les associacions.

Cost per les famílies: gratuït

ADRECES WEB DE LES CIUTATS OBSERVADES A ALEMANYA

1. Essen: <http://www.essen.de>
2. Saabrücken : <http://www.saabruecken.de>.

Tota la documentació original obtinguda a través d'aquestes webs està disponible al **Volum VII: Annex Alemanya. Documentació Municipal.**

Capítol 5: SUÈCIA

Informe de la ciutat de Stockholm
Informe de la ciutat de Malmö

STOCKHOLM

LA CIUTAT

El municipi de la ciutat d'Estocolm

Suècia té 289 municipalitats –de les quals la ciutat d'Estocolm és la més gran- que cobreixen el país sencer, cadascuna de les quals amb un ajuntament elegit de forma popular que recapta impostos de la renda i posa en marxa serveis públics com escoles, serveis per la cura dels infants i dels avis, empreses de serveis, facilitats d'habitatge, i activitats culturals i de lleure. Al mateix temps que gaudeixen del dret per proveir molts serveis públics a la seva pròpia discreció, les municipalitats estan obligades per la llei i les regulacions normatives a oferir un nombre de serveis bàsics. Els immigrants que porten 3 anys residint a Suècia tenen dret a vot a les eleccions locals.

El County Council (Govern Regional) d'Estocolm

Els governs regionals són els responsables d'assumptes d'interès comú que són massa extensos i massa costosos per ser gestionats pels municipis de manera individual. Aquí entrarien els serveis de salut, que és el camp d'actuació més important del govern regional, però també la cura dental, el transport públic i el suport a la indústria i la creació d'empreses, així com el creixement i el desenvolupament regional. Els governs regionals tenen dret a establir un impost sobre la renda per cobrir les seves despeses.

Població

La ciutat d'Estocolm, que actualment compta amb 1,5 milions d'habitants aproximadament (1999, dades Institut Suec), està experimentant en l'actualitat el creixement de població més ràpid de Suècia: l'any 1999 va registrar un increment de 7.000 persones. S'espera que creixi encara més, i es calcula que Estocolm creixerà aproximadament en 4.700 persones cada any fins el 2006. Els càlculs mostren que es necessita un pis per cada dues persones que es traslladen a la ciutat.

Habitatges

Es calcula que hi ha unes 400.000 vivendes a Estocolm, de les quals 43.000 són cases unifamiliars (*self-contained*), 90.000 són apartaments de lloguer/propietat (*tenant-owner*), i aproximadament 270.000 estan situades en blocs *multi-tenant* amb dret de lloguer/tinença (*tenancy*). Les empreses municipals d'habitatge són propietàries d'aproximadament 116.000 residències.

La ciutat disposa de tres empreses municipals d'habitatge:

-Svenska Bostäder, amb gairebé 50.000 apartaments residencials

- Familjebostäder, amb prop de 31.000 apartaments residencials
- Stockholmshem, amb 35.000 apartaments residencials

Actualment, l'Ajuntament ha decidit que s'haurien d'estendre els pisos en propietat, i tothom que tingui llogada una vivenda d'alguna de les empreses d'habitatge de l'Ajuntament tindrà l'oportunitat de comprar-la. L'Ajuntament farà un esforç especial per fer augmentar la proporció d'edificis *tenant-owned* als defores de la ciutat.

Es constata que a la ciutat hi ha moltes llars unipersonals: la mitjana és de 1,8 persones per llar, i cada llar té un promig de 3,5 habitacions, amb d'altres paraules, 2,5 habitacions i una cuina. Fa 30 anys, les llars tenien més densitat poblacional, amb un promig de 0,67 persones per habitació. Aquesta proporció va baixar fins a 0,51 persones el 1990, però des de mitjans de la dècada, la ratio d'ocupants per habitació ha començant una altra vegada a moure's cap a munt.

La propietat cooperativa està àmpliament estesa a Estocolm. La *Tenants' Savings and Building Society (HBS)*, per exemple, té 145.000 membres a l'àrea del gran Estocolm. El nombre total de llars HSB a l'àrea és aproximadament de 56.000. El moviment d'habitatge cooperatiu construeix i gestiona edificis sota la forma de cases unifamiliars i edificis d'apartaments. La majoria d'aquestes vivendes són proveïdes als residents en concepte de "co-operative tenant ownership". En aquesta modalitat d'arrendament, cada àrea sotmesa al *tenant ownership* és propietat conjunta dels membres de la cooperativa, que també la gestionen.

El desequilibri entre la provisió d'habitatge i la demanda probablement s'incrementarà durant els propers anys. El mercat de l'habitatge a Estocolm és, de totes formes, fortament diferenciat segons l'àrea: la demanda al centre és il·limitada, i en canvi ha estat més feble a les zones perifèriques. La diferència, malgrat tot, ha baixat durant l'últim any, i ara la demanda supera l'oferta virtualment a tots els barris d'Estocolm. Com a moltes grans ciutats, els preus mitjans tant per pisos centrals com suburbans s'han incrementat substancialment durant els passats anys degut a l'augment de la demanda i la baixada dels tipus d'interès.

- A) SERVEIS PER A LA PETITA INFÀNCIA, I
- B) SERVEIS EXTRAESCOLARS PER A LA INFÀNCIA

Els serveis de preescolar són oferts a tots els infants des del primer any de vida fins que comencen l'escola. La Ciutat d'Estocolm proveeix de serveis preescolars als pares i mares que treballen o estudien, i també quan l'infant té una necessitat individual. Els pares aconseguixen una plaça el més propera possible a la seva llar en el període de tres o quatre mesos després d'haver formalitzat la seva petició.

El nombre d'infants registrats l'any 1999 als serveis preescolars de Stockholm, incloent tant els públics com els privats, va ser de 34.000 aproximadament. Quatre de cada cinc infants d'entre 1 i 5 anys d'edat que vivien a Estocolm estan matriculats en els centres de cura infantil municipal o privats, o en les mainaderes familiars (*family day nurseries*). Els serveis inclouen facilitats especials per habilitar els infants amb discapacitats físiques i/o mentals perquè puguin participar tant com sigui possible en les

activitats ordinàries. També hi ha grups d'atenció diürna especials per infants amb problemes d'audició, o per infants amb dificultats de parla o de llenguatge.

El centre de dia consta d'un o dos departaments, amb entre 15 i 20 infants, i el seu personal està cobert amb mestres de preescolar i mainaderes (*childminders*), normalment dos o tres per grup. Els centres d'atenció diürna prenen les seves pròpies decisions en relació amb les activitats, la plantilla professional i el pressupost, amb l'ajuda d'una quantitat fixa per infant rebuda del govern de districte. El cost anual total per plaça és de 94.433 SEK (1997). En total, la despesa en atenció infantil a Estocolm arriba a un total de 2,6 bilions de SEK.

Els serveis d'atenció infantil tradicionalment han estat provisionats exclusivament per l'administració local, però ara també n'hi ha d'oferts per cooperatives i per a la iniciativa privada. Avui dia, una cinquena part de tots els serveis d'atenció a la infància a Estocolm operen de forma privada.

Les taxes pagades pels pares i mares pels serveis d'atenció infantil cobreixen aproximadament una dècima part del seu cost real, essent pagada la resta mitjançant la renda pública. La càrrega econòmica mensual per la cura de l'infant normalment depèn del nombre d'hores que l'infant sigui atès pel servei, dels ingressos familiars, i del nombre d'infants de la família. Hi ha, tanmateix, un preu màxim. El cost pels pares que porten els seus fills als serveis privats és el mateix que al sector públic, ja que tots els centres reben subsidis.

A fi de satisfer les diverses necessitats i expectatives de les famílies d'Estocolm, l'oferta de serveis s'ha incrementat amb els anys. L'àmplia gamma d'alternatives inclou.

1. Els **centres d'atenció diürna** per infants d'entre 1 i 5 anys és la forma més comuna d'atenció infantil a la ciutat. Molts centres de dia tenen programes específics, o funcionen d'acord amb uns principis pedagògics particulars.
2. Les **escoles de joc (play schools)** per infants de 4 i 5 anys proporcionen tres hores d'activitats, bé sigui al matí o a la tarda.
3. Les mainaderes, pensades per infants de preescolar, però que en realitat poden atendre infants d'entre 1 i 10 anys (els més grans en horari extra-escolar), són supervisades per una (o un) mainadera professional, normalment a la seva pròpia casa i juntament amb els infants de la mainadera. Cada grup sol constar de tres o quatre nens quan són d'edat preescolar.
4. Les **escoles infantils obertes (open pre-schools)** estan disponibles per als pares que són a casa, o per les mainaderes i els infants que atenen. Es tracta d'un espai de trobada que facilita l'estimulació social i educacional.
5. Els **centres d'atenció diürna integrats** són centres de dia que han estat adaptats també per acollir els infants que tenen discapacitats d'aprenentatge o físiques perquè puguin participar en les activitats normals del seu grup d'edat.

C) SERVEIS PER A PARES I MARES

Els serveis d'atenció familiar i individual cooperen amb els centres de mares i infants per tal d'oferir una resposta precoç a les seves demandes, especialment les d'informació i suport als futurs pares. Els serveis socials del districte tenen l'última responsabilitat per proporcionar el benestar dels infants. A fi de proporcionar el millor suport possible als pares, hi ha disponible un ampli ventall de serveis:

1. Grups de suport per mares solteres i adolescents

2. Plans de formació per la parentalitat, i clíniques postnatsals i per la contracepció

3. Centres d'informació i consell per les famílies, on les relacions entre els adults poden ser negociades amb el guiatge de personal especialitzat, i amb l'objectiu de resoldre els problemes al si de la família.

4. Trobades de conciliació / mediació (*Conciliation meetings*), per aquelles parelles que hagin decidit separar-se, però que són incapaces de posar-se d'acord en la qüestió de la custòdia dels fills.

5. Centres per les famílies d'origen immigrant locals, on poden trobar suport i informació sobre la cura infantil, la integració laboral i vital en la seva nova societat, etc.

6. Suport a les famílies acollidores que acullen a la seva llar el fill d'una llar monoparental un o dos caps de setmana al mes, i que proporcionen a aquest mare/pare, i fins i tot de vegades al propi infant, un descans curt però necessari.

D) SERVEIS SOCIALS PER A INFANTS I FAMÍLIES EN SITUACIONS ESPECIALS

Cadascun dels 18 ajuntaments de districte a Estocolm tenen la responsabilitat primària dels serveis d'atenció a la infància i la família, especialment per les famílies i els infants en situació de necessitat. Els ajuntaments de districte assisteixen les persones que es troben en circumstàncies difícils tot garantint-les uns mínims de seguretat econòmica. Totes les persones ateses són tractades amb respecte i les seves necessitats específiques reben la consideració necessària. La prevenció és objecte d'un considerable èmfasi i són esmerçats tots els esforços per crear un diàleg positiu i constructiu amb les famílies en situació de necessitat o en risc.

E) SUBSIDIS FAMILIARS MUNICIPALS

Les persones incapaces de mantenir-se a si mateixos o a la seva família, i que no reben cap mena d'ingrés, poden obtenir assistència econòmica en la forma d'un salari mínim de suport o d'altres subsidis socials. L'atur és la raó més comuna que argüeixen les persones i famílies que necessiten aquest tipus d'ajuda. El subsidi està dissenyat per cobrir les despeses diàries de la llar, el pagament del lloguer i altres despeses necessàries. Hi ha diferents quantitats econòmiques assignades segons si les persones destinatàries viuen soles o no, estan casades o solteres, o tenen fills.

El nombre de llars que reben subsidis socials ha anat declinant substancialment. Durant el 1999, aproximadament 18.000 llars van rebre subsidis, l'any 1998 la xifra havia estat de 21.800 llars. La despesa total de la ciutat en concepte de subsidis socials l'any 1999 va ser d'1,35 bilions de SEK.

MALMÖ⁵

LA CIUTAT

Des de la segona meitat dels anys 80, la població de Malmö no ha parat de créixer. L'augment durant el 2001 va ser de 2.800 habitants, xifra que va elevar la població a un total de 262.000 persones aproximadament.

Un fenomen força recent és el pronunciat creixement de ciutadans danesos que s'han traslladat a la ciutat, degut a les millores en les comunicacions i les oportunitats de treball a la ciutat.

Totes les indicacions apunten a què el creixement poblacional a Malmö continuarà durant els propers anys. Molts nous residents són joves procedents dels districtes veïns i gent que ha vingut d'altres països. Més d'un terç dels residents de Malmö tenen els seus orígens fora de Suècia. La diversitat ètnica és, doncs, una característica molt visible a Malmö. El repte és fer d'això un major valor per la ciutat en diferents aspectes, no només en relació amb el mercat de treball.

Fent un esbós de l'estructura per grups d'edat de la població infantil i juvenil de Malmö, la informació disponible indica que els infants de 0-5 anys han reduït la seva proporció en un 1% entre el 2000 i el 2001. Aquesta davallada va ser del 5% en el període 1999-2001. Al mateix temps, les persones que pertanyen al grup escolar d'entre 6 i 19 anys han augmentat en un percentatge equivalent.

(A)SERVEIS PER A LA INFÀNCIA I L'ADOLESCÈNCIA, I (B)SERVEIS EXTRAESCOLARS PER A INFANTS

Els governs de districte són els responsables de l'oferta d'activitats pedagògiques per infants i adolescents d'entre 1 i 15 anys, de l'atenció i el benestar familiar i individual, i també dels serveis culturals i d'esplai extraescolars connectats amb el districte de la ciutat. Per a la major part d'aquestes activitats els governs de districte tenen l'anomenada "*population responsibility*". Això significa que els districtes paguen pels serveis dels quals en fan ús els residents fins i tot quan el servei en qüestió és obtingut en un altre districte o procedeix d'una agència independent. S'utilitza un formulari model de demanda per ajudar a distribuir les subvencions i beques municipals entre els diferents districtes.

⁵ Aquest informe està extret en la seva totalitat del document *City of Malmö. Annual Report 2001*, disponible a la plana web en anglès de la ciutat de Malmö, i inclòs a l'annex:
<http://www.malmo.se/see/servlet/SeeMedia?id=9880>

Els recursos bàsics són repartits d'acord amb el nombre d'habitants i segons els diferents grups d'edat. Pel que fa als recursos suplementaris, aquests són distribuïts en funció de factors socials com el nivell d'estudis, els ingressos i el tipus de feina a què es dediquen els/les interessats/des.

Independentment dels fons que els districtes obtinguin a través de la distribució de recursos, el govern de districte responsable també rep un finançament especial per activitats municipals conjuntes (anomenades "operacions amb finançament subsidiari"). Exemples d'aquestes activitats són les *oficines de dret familiar*, les *school day nurseries*, les *classes d'educació en el llenguatge nadiu per a immigrants*, i la major part dels *serveis d'atenció a les persones amb discapacitats*.

Les activitats d'esport i les biblioteques del districte també són finançades mitjançant aquests recursos. Finalment, els governs de districte són responsables de l'assistència financera relativa als salaris mínims d'inserció i els *introductory payments*. La despesa de l'Ajuntament de Malmö en serveis per la infància i les famílies es pot consultar al document *Annual Report 2001. City of Malmö*, inclòs a l'annex.

Les *activitats preescolars* cobreixen les escoles de preescolar de titularitat pública i privada, les *guarderies familiars de dia -family day nurseries (registered childminding)* i les escoles de preescolar obertes. Cal afegir que a Malmö també existeix el que es coneix com *Language pre-schools*, que són gestionades en el marc de l'anomenat *Acord de Ciutat (City Agreement)* amb el govern central. Les escoles preescolars del llenguatge, com el seu propi nom indica, focalitzen el gran pes de la formació en el desenvolupament del llenguatge per part dels infants, donant prioritat d'admissió a aquells que d'una altra manera quedarien fora del sistema de preescolar.

El nombre total de places infantils entre el 2000 i el 2001 va baixar de 9.902 a 9.834 (68 places). La reducció va ser deguda a què les places van ser retirades paulatinament i al mateix temps certs districtes van tenir dificultats per augmentar el nombre de places preescolars. Durant alguns anys els districtes han anat reduint les places de les *family day nurseries* (llocs de mainaderes) en base a la baixada de la demanda. El nombre de places a les *nurseries* privades no ha canviat gaire i es manté en el 17%.

A mitjans del 2001, els infants amb pares i mares que buscaven treball activament van obtenir el dret a una plaça de guarderia. Prèviament aquest dret havia estat limitat. Això va portar a una demanda creixent de places preescolars. Amb la reducció al mateix temps del nombre total de places, la cobertura de la demanda va canviar del 94,5% l'any 2000 al 92,5% el 2001. Per donar una idea del que es gasta, cal dir que una plaça de preescolar municipal costa 7.300 SEK. Els pares paguen amb les matrícules un 15% d'aquesta xifra.

(C) SERVEIS EXTRAESCOLARS I PRE-ESCOLARS PER A INFANTS

L'escolarització als districtes de la ciutat inclou les classes preescolars i l'escolarització obligatòria durant 9 anys (*grundskolan*) en els centres de gestió municipal i independents, així com també en les escoles especials comprensives i les *training schools*.

Després de les hores de classe, existeixen *centres de lleure extraescolar* que es divideixen en dos tipus segons la franja d'edat atesa: **0-3 anys, i 4-6 anys**. Aquests centres poden ser portats tant per la iniciativa pública com per la privada. Els infants en edat escolar també tenen l'oportunitat de cura i atenció a través del **servei familiar de mainaderes de dia** (*family day nursery*).

L'escolarització i l'atenció pre i extraescolar als infants funcionen a la ciutat de manera integrada. Això és conseqüència del canvi introduït en la metodologia de treball amb la infància, que ara parteix d'una perspectiva holística de la jornada escolar.

La taula següent mostra la mitjana d'alumnes matriculats en els diferents dispositius escolars i extraescolars durant l'any 2000:

Infants amb plaça	Any 2001	Any 2000	Diferència
Classes preescolars municipals	2.487	2.570	-83
Classes preescolars en centres privats	207	198	+9
Escoles de primària municipals	24.998	24.863	+135
Escoles independents	1.495	1.189	+306
Escoles especials	311	292	+19

Respecte a les facilitats per pagar els serveis d'atenció pre i extra escolar a la infància, cal dir que, a part que gairebé una quarta part dels preus de matrícula són finançats públicament, durant la tardor del 2000 el govern suec va proporcionar a les escoles del sistema escolar obligatori una subvenció extra per poder enfortir els recursos dins l'àrea del personal contractat.

(D) SERVEIS SOCIALS PER A INFANTS I FAMÍLIES AMB NECESSITATS ESPECIALS

El servei d'assistència a la llar (*home-help service*) i el servei d'atenció mèdica també a la llar, bé sigui en el lloc d'acomodació ordinari o especial, conforma el gruix de l'àrea de treball dels serveis socials.

Però els serveis socials realitzen igualment altres activitats, com l'assistència personal a en el marc del SoL (*Social Services Law*), l'assistència als cuidadors familiars, el servei als acompanyants (*attendant service*), el servei d' "alleujament" (*relief service*) per als cuidadors, blocs de pisos de servei als ancians, i punts de trobada.

Aquesta àrea d'operacions també cobreix les residències de grup contemplades a la LSS (*Law on Service and Support for Physically Handicapped*), les activitats de dia i el personal d'assistència estipulades per la LASS (*Law on Assistance Compensation*).

(E) PRESTACIONS ECONÒMIQUES MUNICIPALS

La provisió de benestar individual i familiar que ofereix Malmö inclou l'*income suport* (subsidi per famílies amb ingressos sota el salari mínim), els serveis de compensació introductòria (*introductory compensation*) per a immigrants, i també les prestacions institucionalitzades per a les llars i les famílies, la gent jove i els adults.

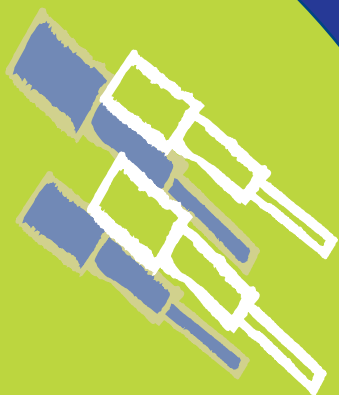
El nombre de places en llars externes de guarderia o acomodació van créixer força significativament al 2001 en relació amb el 2000, i els districtes han fet un ús cada vegada més intensiu d'aquestes institucions. El nombre de places a les **llars familiars** (*family homes*: famílies que tenen cura dels infants d'altres famílies) ha continuat creixent de manera pronunciada durant el 2001, el que ha accentuat el dèficit en els comptes dels districtes.

ADRECES WEB DE LES CIUTATS OBSERVADES A SUÈCIA

No s'ha pogut treballar amb la informació escrita en la llengua sueca. La informació obtinguda prové de la documentació en anglès disponible en la pàgines web dels dos ajuntaments consultats.

1. **Estocolm:** <http://www.stockholm.se/english>
2. **Malmö:** <http://www.malmo.se/>

Tota la documentació original obtinguda a través d'aquestes webs està disponible al **Volum VIII: Annex Suècia. Documentació Estatal i Municipal.**

Observatori de la infància i la família

Aquest és un treball realitzat l'any 2002 en el marc del CIIMU i per encàrrec de la Diputació de Barcelona. S'hi exposen les polítiques d'infància i família de 22 ciutats europees que pertanyen a cinc països diferents: REGNE UNIT, FRANÇA, ITÀLIA, ALEMANYA I SUÈCIA. Tanmateix, les polítiques locals s'enmarquen en el context dels diferents sistemes de benestar de cadascun dels països observats. En el Volum I: L'INFORME PER PAÏSOS, es dedica un capítol a cada país, i per a cadascun d'aquests s'hi exposa:

- 1.- Els trets característics del seu estat de benestar i de les competències de les administracions locals en l'àmbit de la infància i les famílies;
- 2.- Els principals programes o plans d'infància i família d'implementació municipal;
- 3.- Els serveis per a infants i famílies que s'ofereixen a les ciutats analitzades, classificats sota els següents epígrafs: (A) serveis per a la petita infància, (B) serveis extraescolars per a infants, (C) serveis per a mares i pares, (D) serveis socials per a infants i famílies amb necessitats especials, (E) subsidis municipals a les famílies;
- 4.- Principals fonts d'informació via internet.

En el Volum II: L'INFORME PER CIUTATS, es dedica a cadascuna de les 22 ciutats observades (objectius del servei, funcionament, organització, horaris, titularitat, etc), seguint la classificació indicada més amunt (A) (B) (C) (D) (E). Per tant, permet ampliar abastament la informació de síntesi continguda al Volum I. Cal tenir present que els serveis i prestacions observades a cada ciutat poden formar part tant del sector públic com del sector privat no lucratiu (Tercer Sector).

L'informe complet, disponible a la biblioteca del CIIMU, integra cinc volums més amb la documentació estatal i/o municipal que ha estat analitzada (Lleis, Programes, Plans, Documents informatius, Pàgines web d'informació municipal dels serveis, etc..)

Ajuntament de Barcelona

Diputació de Barcelona

Universitat de Barcelona

Universitat Autònoma de Barcelona

Universitat Oberta de Catalunya

ciimu

Pg. de la Vall d'Hebron, 171 (UB)

Campus Mundet. Edif. del Teatre (soterrani)

08035 Barcelona

Telèfon 93 428 66 02

Fax 93 427 34 60

info@ciimu.org

www.ciimu.org